

ریاضی

۱ در یک دایره مثلثاتی زاویه‌ای را ابتدا نسبت به محور x ‌ها و سپس نسبت به محور y ‌ها قرینه می‌کنیم. کدام یک از نسبت‌های آن تغییری نمی‌کند؟

- (۱) سینوس
(۲) کسینوس
(۳) تانژانت
(۴) هیچ کدام

۲ اگر بیشترین مقدار سهمی $f(x) = (k - 3)x^2 + 2kx - 4$ واقع بر محور x ‌ها باشد، چند مقدار قابل قبول برای k وجود دارد؟

- (۱) هیچ مقدار k
(۲) یک
(۳) دو
(۴) سه

۳ مجموعه جواب نامعادله $(x + 1)(-3x^2 + ax + b) \geq 0$ به صورت $(-\infty, 4]$ است. $a - b$ کدام است؟

- (۱) -3
(۲) 3
(۳) 21
(۴) -21

۴ اعداد طبیعی را طوری دسته‌بندی می‌کنیم که تعداد جملات هر دسته عددی فرد باشد $\dots, \{5, 6, 7, 8, 9\}, \{2, 3, 4\}, \{1\}$. عدد 500 در دسته چندم قرار دارد؟

- (۱) 22
(۲) 23
(۳) 31
(۴) 32

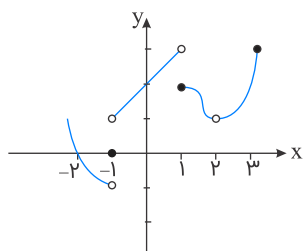
۵ اگر خط گذرنده از نقاط $A(a\sqrt{3}, 8)$ و $B(-2\sqrt{3}, a)$ با جهت مثبت محور x ‌ها زاویه 30° بسازد، a کدام است؟

- (۱) -3
(۲) 3
(۳) -5
(۴) 5

۶ اگر $f(x) = ax + b$ تابعی ثابت با دامنه \mathbb{R} باشد و رابطه $(f(2x))^2 - 2 = f(x + 1)$ برقرار باشد، حاصل $\frac{f(100) \times f(6)}{f(b)}$ کدام است؟ ($b > 0$)

- (۱) 2
(۲) 4
(۳) 6
(۴) 8

۷ باتوجه به نمودار تابع $y = f(x)$ حاصل $\lim_{x \rightarrow -1} f(x + 3)$ کدام است؟

(۱) ۱

(۲) صفر

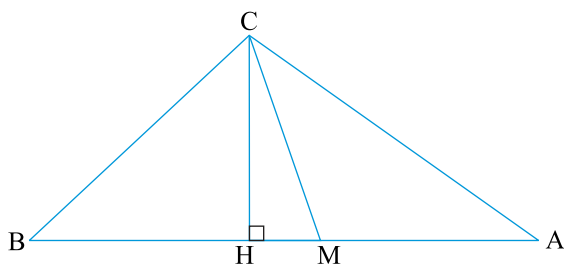
(۳) ۳

(۴) وجود ندارد.

۸ تمام محدوده a کدام باشد تا معادله $x^3 + (a + 1)x^2 + (a + 4)x = -4$ دارای سه ریشه حقیقی متمایز منفی باشد؟

(۲) $(4, +\infty) - \{5\}$ (۱) $(-\infty, 4) - \{3\}$ (۴) $(-\infty, -4) - \{-5\}$ (۳) $(-\infty, 4)$

۹ سه نقطه $A(0, 3)$ ، $B(3, 0)$ و $C(4, 3)$ سه رأس مثلث ABC هستند. اگر ارتفاع CH و CM میانه مثلث باشند، طول MH کدام است؟

(۱) $\sqrt{2}$ (۲) $\frac{\sqrt{2}}{2}$ (۳) $\sqrt{3}$ (۴) $\frac{\sqrt{3}}{2}$

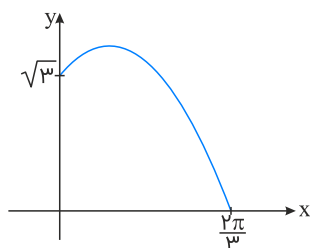
۱۰ کدام گزینه درست است؟

(۲) $\tan 2 > \tan 1$ (۱) $\sin 1 > \sin 80^\circ$

(۴) هیچ کدام

(۳) $\sin 3 < \sin 12^\circ$

۱۱ نمودار زیر، قسمتی از نمودار تابع $f(x) = a \cos(x - \frac{\pi}{6}) + b \sin x$ است. مقدار $f(\frac{11\pi}{6})$ کدام است؟

(۱) $\frac{\sqrt{3}}{2}$ (۲) $-\frac{\sqrt{3}}{2}$

(۳) -۱

(۴) ۱

۱۲ اگر $x + y + z = 90^\circ$ ، کدام گزینه برقرار است؟

(۲) $\sin(x + y) = -\sin z$ (۱) $\sin(x + y) = \sin z$ (۴) $\cos(2x + y) = \cos 2z$ (۳) $\sin(2x + 2y) = \sin 2z$

اگر $f(x) = \frac{4x^2 - 24x + 45}{6x^2 - 36x + 56}$ باشد، حاصل $f(3 + \sqrt{7})$ کدام است؟

۱۳

- (۱) $\frac{4\sqrt{7} + 9}{6\sqrt{7} + 2}$
- (۲) $\frac{7}{12}$
- (۳) $\frac{37}{44}$
- (۴) $\frac{11\sqrt{7}}{4}$

حاصل $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{a - \sqrt[3]{x-1}}{4 - x^2}$ در صورت وجود کدام است؟

۱۴

- (۱) $-\frac{1}{12}$
- (۲) $\frac{1}{12}$
- (۳) $\frac{1}{4}$
- (۴) $-\frac{1}{4}$

حاصل $\lim_{x \rightarrow (1)^-} \frac{|x^3 - 1|}{x[x] - |x| + 1}$ کدام است؟

۱۵

- (۱) ۳
- (۲) -3
- (۳) صفر
- (۴) حاصل حد موجود نیست

حد تابع $f(x) = \frac{(\sqrt{x} - 1)(\sqrt[3]{x} - 1)(\sqrt[4]{x} - 1)}{(x - 1)^3}$ وقتی $x \rightarrow 1$ کدام است؟

۱۶

- (۱) $\frac{1}{6}$
- (۲) $\frac{1}{12}$
- (۳) $\frac{1}{18}$
- (۴) $\frac{1}{24}$

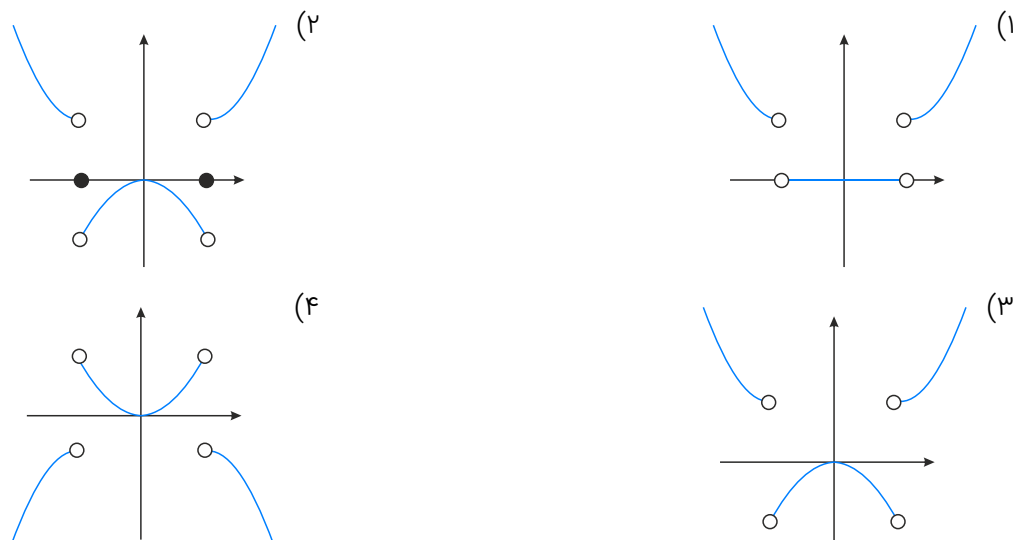
اگر دامنه $y = g(x + 1)$ برابر با $[-1, 2]$ باشد، در این صورت دامنه تابع $f(x) = g^2(x) + g(x^2)$ کدام است؟

۱۷

- (۱) $[0, 3]$
- (۲) $[-\sqrt{3}, 0]$
- (۳) $[\sqrt{3}, 3]$
- (۴) $[0, \sqrt{3}]$

اگر $f(x) = \frac{|x|}{x}$ ، $g(x) = x^2 - 1$ و $h(x) = x^2$ باشد، نمایش هندسی $y = h(x) \circ f(g(x))$ در صفحه مختصات به کدام صورت است؟

۱۸

۱۹ مساحت مثلث ABC با سه رأس $A(1, 1)$ ، $B(0, -2)$ و $C(3, a)$ برابر $\frac{2}{5}$ می‌باشد. کمترین مقدار a چقدر است؟

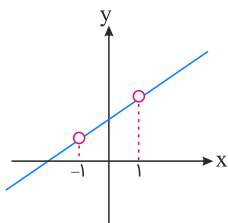
۲ (۲)

۱ (۱)

۱۲ (۴)

۳ (۳)

۲۰ اگر نمودار $y = \frac{a^2x^3 + 2x^2 - x + b}{x^2 + c}$ شکل زیر باشد، $a^2 - b^2 + c^2$ کدام است؟

-۲ (۱)

-۴ (۲)

۲ (۳)

صفر (۴)

هندسه

۲۱ دایره C را به مرکز نقطه M روی دایره با نسبت $\frac{1}{3}$ مجانس می‌کنیم. سپس دایره‌ای به مرکز M رسم می‌کنیم به طوری که بر مماس مشترک خارجی این دو دایره مماس باشد. نسبت تجانس دایره جدید با دایره اصلی کدام است؟

 $\frac{1}{3}$ (۲) $\frac{2}{3}$ (۱) $\frac{3}{4}$ (۴) $\frac{1}{4}$ (۳)

۲۲ مجموعه نقاطی از صفحه که از دو خط موازی در آن صفحه به یک فاصله‌اند و از دو نقطه B و C مفروض در صفحه به یک فاصله باشد.

(۲) حداکثر ۱ نقطه

(۱) ۱ نقطه

(۴) صفر نقطه

(۳) حداکثر بی‌شمار نقطه

۲۳ تحت یک تبدیل، تصویر خط $2x - 5y + 10 = 0$ ، خط $2x - 5y - 10 = 0$ است. این تبدیل کدام می‌تواند باشد؟

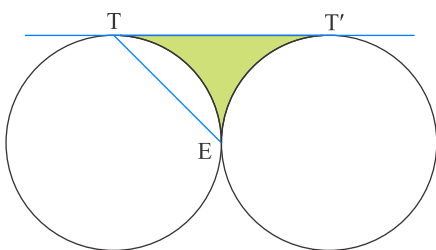
(۲) بازتاب

(۱) انتقال

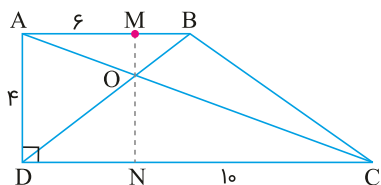
(۴) هر سه

(۳) دوران

۲۴ در شکل زیر دو دایره به شعاع‌های برابر مماس خارج هستند. اگر $TE = 4$ سانتی‌متر باشد، مساحت قسمت رنگی چند است؟

 $8\sqrt{2} - 3\pi$ (۱) $16 - 4\pi$ (۲) $4\sqrt{2} - \pi$ (۳) $2\sqrt{2} + 3\pi$ (۴)

در دوزنقه قائم‌الزاویه ABCD به طول قاعده‌های ۶ و ۱۰ واحد و ساق قائم ۴ واحد از محل برخورد قطرهای خطی عمود بر قاعده‌ها می‌کشیم تا دوزنقه را در نقاط M و N قطع کند. مساحت مثلث AMO کدام است؟

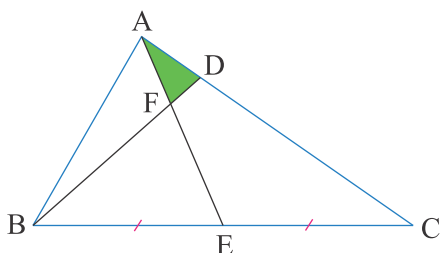
(۱) ۳

(۲) $\frac{11}{4}$

(۳) $\frac{45}{16}$

(۴) $\frac{43}{16}$

در مثلث ABC مطابق شکل زیر، E وسط BC و F روی AE چنان قرار دارد که $AE = 3AF$. اگر مساحت مثلث ABC برابر ۴۸ باشد، مساحت مثلث AFD کدام است؟

(۱) $\frac{1}{2}$

(۲) $\frac{1}{6}$

(۳) $\frac{1}{8}$

(۴) $\frac{1}{4}$

دوزنقه متساوی‌الساقین به قاعده‌های ۲ و ۶ و ساق $2\sqrt{5}$ را حول عمودمنصف قاعده‌ها دوران می‌دهیم. حجم جسم حاصل، کدام است؟

(۲) $\frac{54\pi}{5}$

(۴) $\frac{48\pi}{5}$

(۱) $\frac{52\pi}{3}$

(۳) $\frac{49\pi}{3}$

چندتا از عبارت‌های زیر همواره درست است؟
 الف) خطی که فصل مشترک دو صفحه متقاطع را قطع کند با هر دو صفحه متقاطع است.
 ب) فصل مشترک دوجه‌دوی سه صفحه متقاطع در فضا می‌تواند متناظر باشد.
 ج) خطی که هر دو صفحه متقاطع را قطع کند، با فصل مشترک آن‌ها متقاطع است.
 د) خطی که با دو صفحه متقاطع موازی باشد با فصل مشترک آن‌ها موازی است.

(۲) ۲

(۴) ۴

(۱) ۱

(۳) ۳

در چهار ضلعی ABCD قطرهای منصف هم بوده و اندازه دو ضلع مجاور آن ۲، ۵ و یکی از زاویه‌های این چهار ضلعی 120° است. اندازه ارتفاع وارد بر کوچک‌ترین ضلع کدام است؟

(۲) $5\sqrt{3}$

(۴) $\frac{5\sqrt{3}}{4}$

(۱) $\frac{5}{\sqrt{3}}$

(۳) $\frac{5\sqrt{3}}{2}$

۳۰

در مثلث متساوی الساقین $(AB = AC) ABC$ ، نقطه M بر قاعده BC اختیار شده است. اگر شعاع دایره محیطی

مثلث های AMB و AMC را به ترتیب R_1 و R_2 فرض کنیم، حاصل $\frac{R_1}{R_2}$ کدام است؟

(۱) ۱

(۲) $\frac{MB}{MC}$

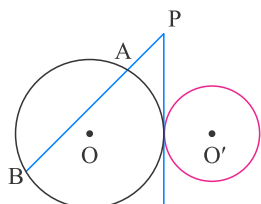
(۳) $\frac{1}{2}$

(۴) $\frac{MC}{MB}$

در شکل زیر، دو دایره $C(O, 4)$ و $C'(O', 3)$ مماس خارج اند. نقطه P روی مماس مشترک داخلی دو دایره چنان قرار دارد

۳۱

که $PA = 2$ و $PB = 8$. در این صورت PO' کدام است؟

(۱) ۵

(۲) ۶

(۳) ۷

(۴) ۸

قطرهای یک متوازی الاضلاع ۱۴ و ۲۰ سانتی متر است و تقاطع این دو قطر، یک زاویه 135° ایجاد می کند. مربع طول بزرگترین

۳۲

ضلع متوازی الاضلاع کدام است؟

(۲) $149 - 70\sqrt{2}$

(۱) $149 + 60\sqrt{2}$

(۴) $149 - 60\sqrt{2}$

(۳) $149 + 70\sqrt{2}$

مثلی به اضلاع ۵، ۱۲ و ۱۳ مفروض است. نقطه همرسی ارتفاع ها را به نقطه همرسی عمودمنصف ها وصل می کنیم. طول پاره خط

۳۳

حاصل کدام گزینه است؟

(۲) ۱۲

(۱) ۱۳

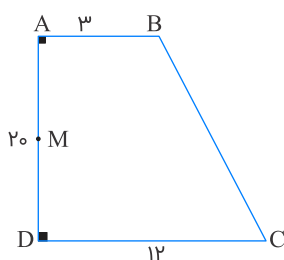
(۴) ۵

(۳) $6/5$

در دوزنقه قائم الزاویه زیر، نقطه M روی ساق قائم طوری قرار گرفته است که محیط مثلث BMC کمترین مقدار را دارد. سینوس

۳۴

زاویه \hat{BMC} کدام است؟

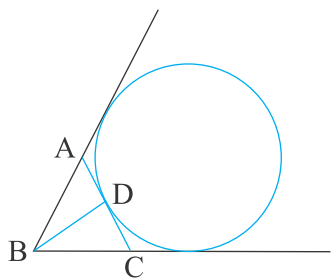
(۱) $0/96$

(۲) $0/6$

(۳) $0/48$

(۴) $0/8$

۳۵ در مثلث متساوی‌الساقین ABC ($AB = AC$)، مطابق شکل، دایره‌ی محاطی خارجی نظیر زاویه B رسم شده است. اگر $AB = AC = ۱۰$ و $BC = ۱۲$ باشد، آنگاه طول پاره‌خط BD چندبرابر $\sqrt{۱۰}$ است؟

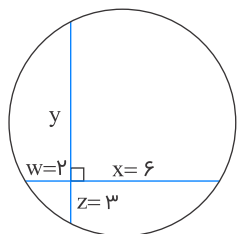
(۱) $۳/۲$

(۲) $۲/۴$

(۳) $۳/۶$

(۴) $۴/۲$

۳۶ در شکل زیر شعاع دایره چندبرابر $\sqrt{۶۵}$ است؟

(۱) $۱/۲$

(۲) $۱/۳$

(۳) $۳/۷$

(۴) $۳/۵$

۳۷ در یک دوزنقه متساوی‌الساقین، اندازه‌ی یک زاویه ۶۰° و طول قاعده‌های آن ۳ و ۱۱ است. محیط چهار ضلعی حاصل از وصل کردن وسط دو قاعده و وسط دو قطر کدام است؟

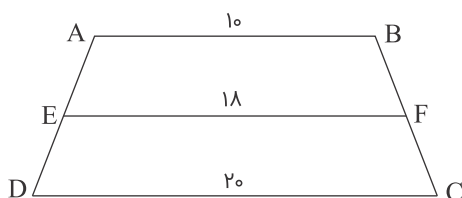
(۲) ۱۶

(۱) ۱۸

(۴) ۹

(۳) ۸

۳۸ در دوزنقه زیر می‌دانیم $EF \parallel AB$. اگر $S_{ABFE} = ۱۰$ باشد، مساحت $EFCD$ کدام است؟

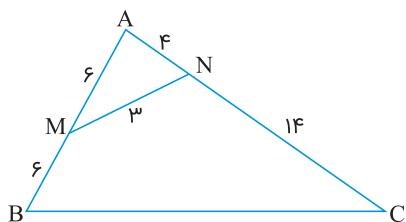
(۱) $\frac{۷۵}{۲۸}$

(۲) $\frac{۸۵}{۲۸}$

(۳) $\frac{۹۵}{۲۸}$

(۴) $\frac{۱۰۵}{۲۸}$

۳۹ در شکل زیر باتوجه به اندازه‌های داده شده مقدار BC چقدر است؟

(۱) $۱۰/۵$

(۲) ۹

(۳) $۱۳/۵$

(۴) ۱۰

۴۰ در مثلث ABC به طول اضلاع $AB = 10$ و $AC = 8$ ، نقطه D روی ضلع BC طوری می‌باشد، که فاصله محل هم‌رسمی میان‌های دو مثلث ABD و ACD از یکدیگر، ۴ است. مساحت مثلث ABC چقدر است؟

(۲) $15\sqrt{7}$

(۱) $10\sqrt{7}$

(۴) $7\sqrt{15}$

(۳) $7\sqrt{10}$

آمار و احتمال

۴۱ پرتاب‌های بسکتبالیست A ، ۲۰ درصد بیشتر از پرتاب‌های بسکتبالیست B وارد سبد می‌شود. اگر هرکدام از این دو نفر یک پرتاب انجام دهند و احتمال آنکه حداقل یکی از این دو پرتاب وارد سبد شود برابر ۷۶ درصد باشد، با کدام احتمال پرتاب بسکتبالیست A وارد سبد شده است؟

(۲) $0/4$

(۱) $0/6$

(۴) $0/24$

(۳) $0/7$

۴۲ مجموعه $A_i = (-\frac{i}{p}, 1 + \frac{i}{p})$ مفروض است. اگر $B = \bigcup_{i=1}^4 A_i$ و $C = \bigcap_{i=1}^3 A_i$ باشد، در این صورت مجموعه $(B - C) \cup (C - B)$ کدام است؟

(۲) $(-2, \frac{3}{p}] \cup [2, 3)$

(۱) $(-2, -\frac{1}{p}) \cup (2, 3)$

(۴) $(-\frac{3}{p}, -\frac{1}{p}] \cup [\frac{3}{p}, 2)$

(۳) $(-2, -\frac{1}{p}) \cup [\frac{3}{p}, 3)$

۴۳ ارزش کدام گزاره نادرست است؟

(۱) $(7 > 2^2) \vee (x^2 + 3 = 0)$

(۲) اگر عدد ۵ زوج باشد، آنگاه ۵ مربع کامل است.

(۳) ۳ عدد اول نیست، اگر و تنها اگر ۳ مربع کامل باشد.

(۴) $(6 < 15) \wedge (5 + 7 = 10)$

۴۴ در جعبه‌ای ۵ مهره سفید، ۳ مهره قرمز و ۲ مهره سبز وجود دارد. سه مهره به تصادف از آن خارج می‌کنیم. با کدام احتمال فقط یکی از مهره‌های خارج‌شده، سفید می‌باشد؟

(۲) $\frac{5}{24}$

(۱) $\frac{5}{12}$

(۴) $\frac{7}{24}$

(۳) $\frac{7}{12}$

۴۵ اگر انحراف معیار داده‌های a, b, c, d, e برابر ۱۲ باشد، در این صورت انحراف معیار داده‌های $\frac{3}{4}a + 1, \frac{3}{4}b + 1, \frac{3}{4}c + 1, \frac{3}{4}d + 1, \frac{3}{4}e + 1$ کدام است؟

- (۱) ۱۲
(۲) ۱۹
(۳) ۱۱
(۴) ۱۸

۴۶ از مجموعه اعداد $\{101, 102, 103, \dots, 600\}$ عددی به تصادف انتخاب می‌کنیم. با کدام احتمال این عدد لااقل بر یکی از اعداد ۲ یا ۵ بخش‌پذیر است؟

- (۱) ۰/۴
(۲) ۰/۶
(۳) ۰/۷
(۴) ۰/۸

۴۷ اگر A و B دو مجموعه دلخواه باشند، حاصل $(A \cap B) \cup [A - (A' \cup B)]$ برابر است با:

- (۱) $A - B$
(۲) $B - A$
(۳) A
(۴) B

۴۸ درون کیسه‌ای دو مهره آبی و سه مهره قرمز قرار دارد. سه مهره بیرون می‌آوریم. با چه احتمالی مهره‌های قرمز بیشتر از مهره‌های آبی انتخاب شده است؟

- (۱) $\frac{7}{10}$
(۲) $\frac{3}{10}$
(۳) $\frac{3}{5}$
(۴) $\frac{4}{5}$

۴۹ اگر گزاره‌های $p \wedge r \sim p \vee q$ و $p \wedge r$ نادرست باشند، در این صورت گزاره $(p \wedge q) \vee s$ با کدام گزینه هم‌ارز است؟

- (۱) s
(۲) T
(۳) F
(۴) r

۵۰ اگر ارزش گزاره $[(p \wedge q) \Rightarrow r] \sim$ درست باشد، ارزش گزاره $[p \Rightarrow (q \Leftrightarrow r)] \wedge \sim q$ کدام است؟

- (۱) T
(۲) F
(۳) هم‌ارز با p
(۴) هم‌ارز با $\sim r$

۵۱ مجموع مربعات ۱۵ داده آماری ۳۹۰ و میانگین آن‌ها ۵ می‌باشد. انحراف معیار این داده‌ها کدام است؟

- (۱) ۱
(۲) ۲
(۳) ۳
(۴) ۴

۵۲ اگر $A = \{2k - 1 | k \in \mathbb{Z}, 1 \leq k \leq 5\}$ و $B = \{k \in \mathbb{Z} | |k - 3| \leq 2\}$ باشند، آنگاه $A^2 - B^2$ چند عضو دارد؟

- (۱) ۹
(۲) ۱۶
(۳) ۲۵
(۴) ۳۶

کدام گزینه درباره روش‌های گردآوری داده‌ها نادرست است؟

- (۱) در روش مشاهده، گردآوری داده‌ها بدون نیاز به فرد پاسخ‌گو انجام می‌پذیرد.
 (۲) در روش دادگان، از اطلاعات ثبتی ذخیره‌شده استفاده می‌شود.
 (۳) روش مصاحبه، معمولاً بین دو نفر (مصاحبه‌گر یا آمارگیر و مصاحبه‌شونده یا پاسخ‌گو) انجام می‌شود و زمانی استفاده می‌شود که مصاحبه‌گر از تمام پاسخ‌های ممکن اطلاع داشته باشد.
 (۴) روش پرسش‌نامه، مجموعه سؤالاتی از پیش تعیین‌شده است که توسط تعدادی پاسخ‌گو تکمیل می‌شود.

جدول زیر، مقادیر انحراف از میانگین داده‌های آماری دسته‌بندی‌شده را نشان می‌دهد. فراوانی دسته آخر کدام است؟

انحراف از میانگین	-۵	-۳	۰	۴	۵	۹
فراوانی	۴	۲	۴	۳	۱	x

- (۱) ۱
 (۲) ۵
 (۳) ۳
 (۴) ۲

ترکیب دو شرطی کدام دو گزاره زیر دارای ارزش نادرست است؟

- (الف) اگر $3^4 = 81$ باشد، آنگاه ۹ اول است.
 (ب) اگر $-15 < -9$ باشد، آنگاه ۳۴ زوج است.
 (پ) اگر $0/7 \in \mathbb{Q}$ باشد، آنگاه $\sqrt{2}$ گنگ است.
 (ت) اگر $2^4 = 4^2$ باشد، آنگاه $-5 < -4$ است.

- (۱) (الف) و (ت)
 (۲) (ب) و (پ)
 (۳) (ب) و (ت)
 (۴) (پ) و (ت)

کدام یک از مجموعه‌های زیر، تعداد اعضای کمتری دارد؟

$$A = \{k | k \in \mathbb{Z}, k^2 - 4 = 0, 2k - 4 = 0\}$$

$$B = \{x | x \in \mathbb{R}, ||x| - 2| = 1\}$$

$$C = \{y | y \in (0, +\infty), 2^y = y^2\}$$

- (۱) B
 (۲) A
 (۳) C
 (۴) A و C

۵۷ اگر گزاره‌های همواره درست و S گزاره‌ای همواره نادرست باشد، آنگاه ارزش گزاره زیر کدام است؟ (T گزاره‌ای درست و F گزاره‌ای نادرست)

$$\sim (r \vee q) \wedge (\sim p \wedge s) \equiv ?$$

- (۱) وابسته به ارزش r
(۲) T
(۳) F
(۴) وابسته به ارزش p

۵۸ اختلاف ۵ داده آماری از میانگین آن‌ها به صورت ۶، ۳، ۰، -۱ و X بوده است. در این صورت دامنه تغییرات این داده‌ها برابر با کدام گزینه است؟

- (۱) ۶
(۲) ۸
(۳) ۱۰
(۴) ۱۴

۵۹ با جایگشت ارقام عدد ۲۳۴۴۳، اعداد ۵ رقمی نوشته‌ایم، یکی از آن‌ها را انتخاب می‌کنیم، با چه احتمالی ارقام شبیه به هم کنار هم قرار می‌گیرند؟

- (۱) ۰/۲
(۲) ۰/۳
(۳) ۰/۱
(۴) ۰/۴

۶۰ ۶ نفر در کنار هم می‌خواهند عکس یادگاری بگیرند. چقدر احتمال دارد بین علی و شروین حداقل یک نفر در عکس باشد؟

- (۱) $\frac{2}{3}$
(۲) $\frac{3}{4}$
(۳) $\frac{4}{5}$
(۴) $\frac{5}{6}$

فیزیک

۶۱ چگالی بتن $\frac{2}{4}$ گرم بر سانتی‌متر مکعب فرض می‌شود. حداکثر فشاری که بتن می‌تواند تحمل کند، برابر 600 kPa است. بیشینه ارتفاع ستونی استوانه شکل که با این بتن ساخت چند متر است؟

- (۱) ۱۰
(۲) ۲۰
(۳) ۲۵
(۴) ۳۰

۶۲

یک ماشین گرمایی در هر چرخه، مقدار 3 g سوخت مصرف می‌کند. گرمای حاصل از سوختن هر گرم سوخت $10^4 \text{ J} \times 6$ است. اگر ماشین در هر ثانیه 30 چرخه را بپیماید و در هر چرخه $10^4 \text{ J} \times 6$ گرما تلف کند، بازده این ماشین گرمایی تقریباً چند درصد است؟

(۱) ۳۳ (۲) ۶۶

(۳) ۷۷ (۴) ۸۸

۶۳

در رابطه $A^2 - B^2 = 2CD$ اگر یکای A برحسب متر بر ثانیه و یکای D برحسب متر باشد، یکای C کدام است؟

(۱) $\left(\frac{\text{متر}}{\text{ثانیه}}\right)^2$ (۲) متر

(۳) $\frac{\text{متر}}{(\text{ثانیه})^2}$ (۴) $\frac{(\text{ثانیه})^2}{\text{متر}}$

۶۴

با ذوب M گرم از عنصری، استوانه‌ای به طول L و شعاع داخلی R_1 و شعاع خارجی R_2 ساخته‌ایم. اگر بخواهیم از همان ماده استوانه دیگری به طول $3L$ و شعاع داخلی $2R_1$ و شعاع خارجی $2R_2$ بسازیم، جرم موردنیاز چند M می‌شود؟

(۱) ۴ (۲) ۶

(۳) ۸ (۴) ۱۲

۶۵

توان متوسط مصرفی یک بالابر $1/25$ کیلووات است. اگر بازده درصدی موتور این بالابر 80 درصد باشد موتور این بالابر در مدت چند ثانیه $1/10$ تن بار را با سرعت ثابت به اندازه 30 متر بالا می‌برد؟

(۱) ۲۰ (۲) ۲۵

(۳) ۲۴ (۴) ۳۰

۶۶

اگر فاصله زمین تا خورشید را $10^{11} \text{ m} \times 2$ در نظر بگیریم، فاصله دو جرم آسمانی که $10^5 \text{ Tm} \times 2/6$ می‌باشد چند واحد نجومی (AU) است؟

(۱) $10^6 \times 1/3$ (۲) $10^9 \times 1/3$

(۳) $10^{14} \times 1/3$ (۴) $10^{16} \times 1/3$

۶۷

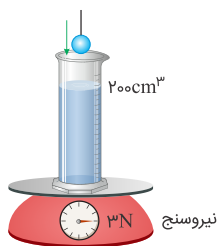
در شکل زیر، بشری که حاوی 200 cm^3 آب است، روی نیروسنجی قرار گرفته و نیروسنج وزن ظرف و آب داخل آن را 3 N نشان می‌دهد. گلوله‌ای را به آرامی وارد ظرف و در آب غوطه‌ور می‌کنیم. در این صورت سطح آب داخل بشر روی عدد 300 cm^3 ثابت می‌شود. در این وضعیت، نیروسنج چه عددی را نشان می‌دهد؟ ($g = 10 \text{ N/kg}$, $\rho_{\text{آب}} = 1000 \text{ kg/m}^3$)

(۱) ۲/۹

(۲) ۳/۱

(۳) ۲

(۴) ۴

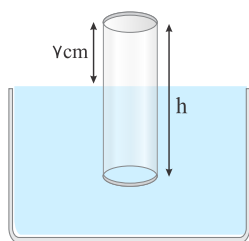
جسمی به وزن 60 N از ارتفاع h بدون سرعت اولیه در خلأ سقوط می‌کند. در لحظه‌ای که انرژی جنبشی جسم به 180 J می‌رسد، فاصله آن از سطح زمین 2 متر است. ارتفاع h چند متر است؟

- (۱) ۳
(۲) ۴
(۳) ۹
(۴) ۵

یک خنک‌کننده در هر دقیقه 5 kJ گرما از محیط پیرامون خود گرفته و در همان مدت $6/5\text{ kJ}$ گرما به فضای بیرون می‌دهد. توان این خنک‌کننده چند وات است؟

- (۱) ۸۰
(۲) ۱۵
(۳) ۱۹۰
(۴) ۲۵

لوله‌ای با دو انتهای باز مطابق شکل زیر، به طور قائم در آب استخری شناور و ارتفاع 7 cm از آن خارج آب است. از بالا، به آرامی داخل لوله روغن می‌ریزیم؛ در نتیجه سطح آب در لوله، به آرامی پایین می‌رود. ریختن روغن در لوله را آنقدر ادامه می‌دهیم تا کل لوله با روغن پر شود. ارتفاع لوله (h) چند سانتیمتر بوده است؟ (چگالی روغن و آب به ترتیب $9/5$ و 1 گرم بر سانتیمتر مکعب است و از تغییر ارتفاع آب استخر چشم‌پوشی شود)

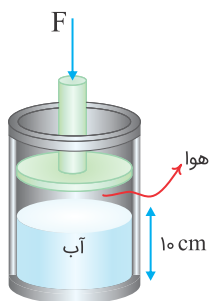

- (۱) ۱۰۰
(۲) ۲۵
(۳) ۷۰
(۴) ۶۰

به یک میله فلزی مقداری گرما می‌دهیم تا طول آن دو درصد افزایش یابد. حجم این میله تقریباً چند درصد افزایش می‌یابد؟

- (۱) ۶
(۲) ۳۳
(۳) ۴
(۴) ۳

در شکل زیر، جرم پیستون 500 g و سطح مقطع آن 20 cm^2 است. با اعمال نیروی F به پیستون، فشار در کف ظرف 111 kPa می‌شود و پیستون در جای خود ثابت باقی می‌ماند. نیروی F چند نیوتن است؟ ($g = 10\text{ N/kg}$ و $P_0 = 10^5\text{ Pa}$ ، $\rho_{\text{آب}} = 1\text{ g/cm}^3$)

- (۱) ۵
(۲) ۱۰
(۳) ۱۵
(۴) ۲۰

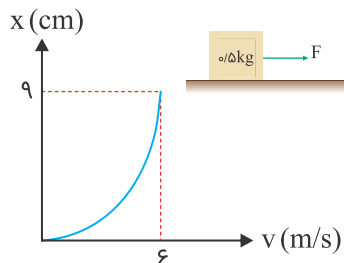
کدام یک از گزینه‌های زیر، نادرست است؟

- (۱) $5/12\text{ cm} < 1/2 \times 10^{-4}\text{ km}$
(۲) $2/5 \times 10\text{ nm} < 550\text{ pm}$
(۳) $6500\text{ mm} < 430\text{ dm}$
(۴) $2/2 \times 10^{-4}\text{ m} > 2/5\text{ }\mu\text{m}$

۳ مول گاز کامل، در فشار ثابت $3 \times 10^5 \text{ Pa}$ مقداری گرما دریافت کرده است و حجم آن به ۲ برابر حجم اولیه اش می‌رسد. اگر دمای اولیه گاز 300 K باشد، کار انجام شده توسط محیط بر روی این گاز چند کیلوژول است؟ ($R = 8 \text{ J/mol.K}$)

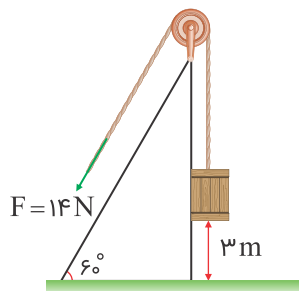
- (۱) ۳
(۲) $7/2$
(۳) -3
(۴) $-7/2$

۷۴ مطابق شکل زیر، جسمی از حال سکون با اعمال نیروی F روی سطح بدون اصطکاکی شروع به حرکت می‌کند و نمودار جابه‌جایی بر حسب سرعت آن به صورت شکل زیر است. نیروی F چند نیوتون است؟

- (۱) ۵۰
(۲) ۸۰
(۳) ۱۰۰
(۴) ۱۲۰

۷۵ مطابق شکل جسمی به جرم 500 g گرم تحت نیروی ثابت $F = 14 \text{ N}$ از ارتفاع 3 m متری سطح زمین از حالت سکون شروع به حرکت می‌کند. پس از اینکه جسم $1/5 \text{ m}$ متر بالاتر می‌رود، طناب متصل به جرم پاره می‌شود، جسم با چه تندی به سطح زمین برخورد می‌کند؟ (از اصطکاک و مقاومت هوا صرف نظر کنید و $g = 10 \text{ m/s}^2$)

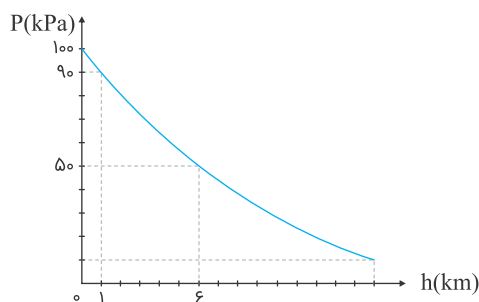

- (۱) $3\sqrt{6} \text{ m/s}$
(۲) 8 m/s
(۳) 12 m/s
(۴) 10 m/s

۷۷ چگالی گاز کاملی در دمای 27°C و فشار یک اتمسفر برابر با $1/4 \text{ kg/m}^3$ است. چگالی این گاز در فشار ۲ اتمسفر و دمای 300°C چند kg/m^3 است؟

- (۱) $0/35$
(۲) $0/7$
(۳) $1/4$
(۴) $2/8$

۷۸ نمودار فشار هوا بر حسب ارتفاع از سطح دریای آزاد به شکل زیر است. چگالی متوسط هوا در ستون فرضی عمود بر سطح زمین به سطح مقطع 1 m^2 که در فاصله ۱ تا ۶ کیلومتری از سطح دریای آزاد قرار دارد چند کیلوگرم بر مترمکعب است؟ ($g = 10 \text{ N/kg}$)

- (۱) $0/5$
(۲) $0/6$
(۳) $0/8$
(۴) ۱

۷۹ مکعب مستطیلی به ابعاد $5/0$ cm، $4/0$ dm و 2 mm مفروض است. کدامیک از حجم‌های زیر می‌توانند با این مکعب مستطیل اندازه‌گیری شده باشند؟

- (۱) $80 \mu\text{m}^3$ (۲) 80mm^3
(۳) $400 \mu\text{m}^3$ (۴) 40pm^3

۸۰ اگر به 400 g یخ 5°C ، مقدار 126kJ گرما داده شود، کدامیک از حالات زیر رخ می‌دهد؟
($L_f = 336 \text{kJ/kg}$ و $L_v = 2268 \text{kJ/kg}$ ، $c_{\text{آب}} = 4200 \text{J/kg}^\circ\text{C}$ ، $c_{\text{یخ}} = 2100 \text{J/kg}^\circ\text{C}$)

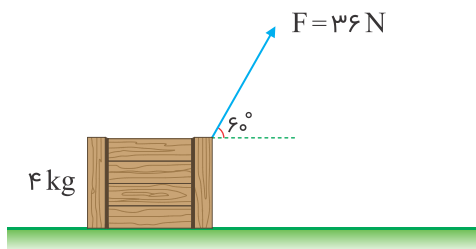
(۱) آب با دمای 5°C به دست می‌آید.

(۲) 300 g یخ ذوب می‌شود.

(۳) $37/5$ g یخ ذوب نمی‌شود.

(۴) تمام یخ ذوب می‌شود و آب 0°C به دست می‌آید.

۸۱ مطابق شکل زیر، نیروی F با بزرگی 36 نیوتون بر جسمی با جرم 4kg وارد می‌شود و جسم بر روی سطح افقی شروع به حرکت می‌کند و پس از طی 10 متر بر روی سطح افقی، تندی آن به 8m/s می‌رسد. اندازه کار نیروی اصطکاک در این جابجایی چند ژول است؟

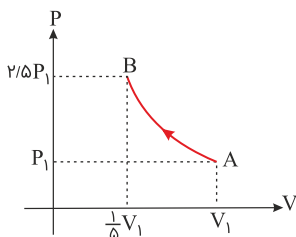
(۱) ۱۲۸

(۲) ۵۲

(۳) ۲۵۶

(۴) ۶۴

۸۲ مطابق شکل زیر، مقداری گاز طی فرآیندی از حالت A به B می‌رسد. در مورد این فرآیند کدام گزینه صحیح است؟

(۱) فرآیند هم‌دما است.

(۲) فرآیند بی‌دررو است.

(۳) گاز گرما از دست داده است.

(۴) کار انجام‌شده روی گاز منفی است.

۸۳ می‌خواهیم از فلزی که چگالی آن 9000kg/m^3 است، کره‌ای توخالی درست کنیم. اگر شعاع داخلی کره 4cm و ضخامت قسمت فلزی آن 2cm باشد، جرم فلز به کاررفته در کره چند گرم است؟ ($\pi = 3$)

(۲) ۹۸۰

(۱) ۷۲۰

(۴) ۵۴۷۲

(۳) ۲۸۸۱

۳۰۰ سانتی‌متر مکعب از مایع A با چگالی $\rho_A = 2 \text{ g/cm}^3$ را با ۳۰۰ گرم از مایع B به چگالی $\rho_B = 750 \text{ g/L}$ مخلوط می‌کنیم تا مایعی همگن به چگالی 1500 kg/m^3 به دست آید. طی عمل مخلوط کردن دو مایع چند میلی‌لیتر کاهش حجم رخ داده است؟

- (۱) ۱۰۰
(۲) ۱۵۰
(۳) ۲۰۰
(۴) ۳۰۰

به دو جسم هم‌حجم A و B گرمای یکسان می‌دهیم. گرمای ویژه و چگالی جسم A به ترتیب ۲ و ۴ برابر گرمای ویژه و چگالی جسم B است. اگر ضریب انبساط طولی فلز A، ۳ برابر ضریب انبساط طولی فلز B باشد، تغییر حجم جسم A چند برابر تغییر حجم جسم B است؟

- (۱) $\frac{9}{8}$
(۲) $\frac{3}{8}$
(۳) $\frac{3}{2}$
(۴) $\frac{4}{3}$

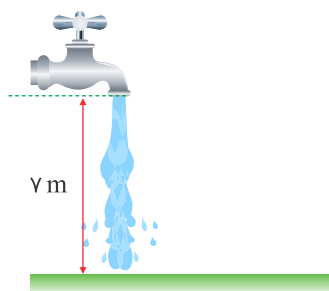
کره ای به جرم $8/4 \text{ g}$ و شعاع ظاهری 2 cm از ماده ای به چگالی $3/3 \text{ g/cm}^3$ ساخته شده است. می‌خواهیم در آزمایشی مشخص کنیم که کره توپُر است یا توخالی؛ و اگر توخالی است، حجم حفره درون آن چند درصد از حجم ظاهری آن است؟ ($\pi \simeq 3$)

- (۱) کره توپُر است.
(۲) ۵ درصد
(۳) ۱۰/۵ درصد
(۴) ۱۲/۵ درصد

جسمی به جرم 4 kg را از نقطه $A(2^m, 5^m)$ به نقطه $B(4^m, 10^m)$ منتقل کرده‌ایم. اگر نیروی وارد بر جسم در این جابه‌جایی در S به صورت $\vec{F} = -10\vec{i} + 6\vec{j}$ باشد، کار این نیرو چند ژول است؟

- (۱) ۱۰
(۲) $10\sqrt{7}$
(۳) ۵۰
(۴) $10\sqrt{5}$

در شکل زیر، آب در حال خروج از یک شیر با تندی مشخص است، شیر را بیشتر می‌چرخانیم که در نتیجه آن تندی خروج آب از شیر ۲ برابر و سطح مقطع برخورد آب به زمین $1/5$ برابر می‌شود. تندی اولیه خروج آب از شیر چند متر بر ثانیه است؟

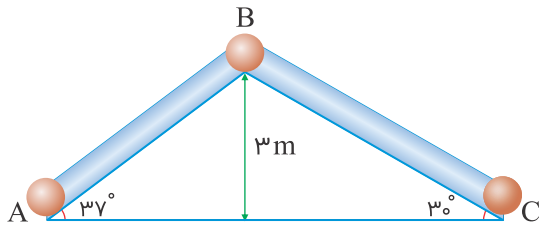

- (۱) ۲
(۲) ۳
(۳) ۵
(۴) ۷

دو کره همگن و توپُر A و B در اختیار داریم که قطر آن‌ها d_A و $d_B = d_A - 5 \text{ cm}$ است. اگر $\rho_A = 2\rho_B$ و $m_A = 16m_B$ باشد، شعاع کره کوچکتر چند سانتی‌متر است؟

- (۱) $2/5$
(۲) ۵
(۳) $7/5$
(۴) ۱۰

مطابق شکل جسمی به جرم $1/5$ کیلوگرم با تندی (10 m/s) در مسیر هدایت شده‌ای از نقطه A شروع به حرکت کرده و سپس به نقطه B و در نهایت به نقطه C می‌رسد. اگر نیروی اصطکاک در کل مسیر ثابت و برابر با 3 N باشد، تندی جسم در نقطه C چند متر بر ثانیه است؟ ($g = 10 \text{ m/s}^2$ و $\cos 37^\circ = 0/8$)

(۱) ۸

(۲) $\sqrt{56}$

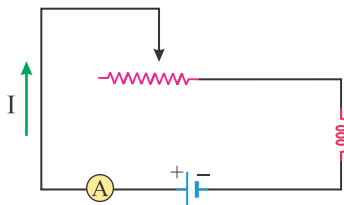
(۳) ۷

(۴) $3\sqrt{6}$

در فاصله بین صفحات خازنی تخت به ظرفیت $7/5 \mu\text{F}$ میدان الکتریکی به اندازه 500 N/C برقرار است. اگر بار ذخیره شده در خازن $1/5 \mu\text{C}$ باشد، فاصله بین صفحات خازن چند میلی‌متر است؟

(۱) $0/2$ (۲) $1/5$ (۳) $2/5$ (۴) $0/4$

باتوجه به مدار رسم شده با مقاومت رنوستا، نیرومحرکه خود - القاوری

(۱) افزایش - با جریانی در خلاف جهت جریان اصلی مدار ایجاد می‌شود.

(۲) افزایش - با جریانی در جهت جریان اصلی مدار ایجاد می‌شود.

(۳) کاهش - با جریانی در جهت جریان اصلی مدار ایجاد می‌شود.

(۴) کاهش - در مدار ایجاد نمی‌شود.

چند مورد از موارد زیر صحیح است؟

(الف) مقاومت ویژه نیم‌رساناها از مواد عایق کمتر و از رساناهای فلزی بیشتر است.

(ب) مقاومت ویژه یک ماده به دما و ساختمان ظاهری آن بستگی دارد.

(ج) مقاومت ویژه نیم‌رساناها با افزایش دما، افزایش می‌یابد.

(د) در جیوه و قلع با کاهش دما، در دماهای خاصی مقاومت ویژه به صورت تدریجی به صفر افت می‌کند و به ابررسانا تبدیل می‌شوند.

(۱) ۴

(۲) ۳

(۳) ۲

(۴) ۱

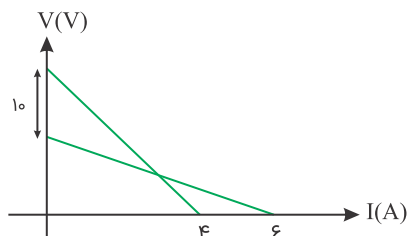
یک جسم از طریق تماس دارای بار الکتریکی شده است. چند کولن الکتریسیته ممکن است به جسم منتقل شده باشد؟ ($e = 1/6 \times 10^{-19} \text{ C}$)

(۱) 4×10^{-19} (۲) 8×10^{-19} (۳) $8/6 \times 10^{-19}$ (۴) $17/2 \times 10^{-19}$

یک سیملوله و یک لامپ به طور متوالی به دو پایانه یک باتری وصل شده و لامپ روشن است. اگر یک هسته آهنی را به تدریج داخل سیملوله وارد کرده و سپس همان جا نگه داریم، روشنایی لامپ چگونه تغییر می‌کند؟

- (۱) زیاد می‌شود و به همان حال باقی می‌ماند.
 (۲) زیاد می‌شود و سپس به حال اول برمی‌گردد.
 (۳) کم می‌شود و سپس به حال اول برمی‌گردد.
 (۴) کم می‌شود و به همان حال باقی می‌ماند.

نمودار اختلاف پتانسیل دو سر مولدهای A و B بر حسب جریان الکتریکی عبوری از آن‌ها به صورت زیر است. اگر مقاومت درونی مولد A، ۲ برابر مقاومت درونی مولد B باشد، بیشینه توان مصرفی مداری که انرژی آن را مولد B تأمین می‌کند، چند وات با این مقدار برای مولد A تفاوت دارد؟

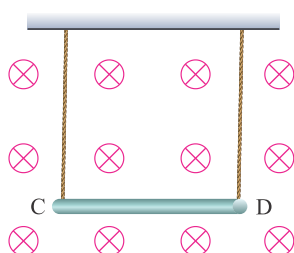

- (۱) ۴
 (۲) ۵
 (۳) ۸
 (۴) ۱۰

بر روی دو کره رسانای مشابه به شعاع ۱ cm بارهای ناهمنام Q_1 و Q_2 قرار دارند. اگر پس از اتصال دو کره به هم، چگالی سطحی بار الکتریکی هر یک 0.02 C/m^2 شود و اندازه بار یکی از کره‌ها تغییر نکند، اندازه بار کره دیگر چند میکروکولن بوده است؟ ($\pi = 3$)

- (۱) ۳۶
 (۲) ۷۲
 (۳) ۱۲
 (۴) ۹۶

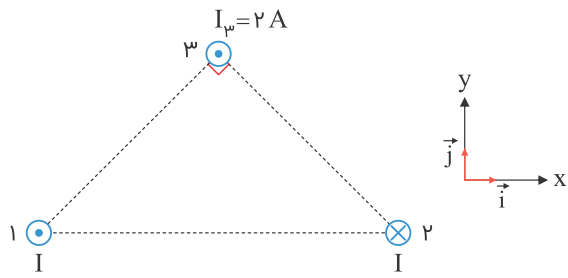
در شکل زیر میله افقی CD با چگالی طولی 2 g/cm به وسیله دو نخ سبک به سقف آویزان شده است. این مجموعه در میدان مغناطیسی یکنواخت $B = 4 \times 10^4 \text{ G}$ که عمود بر صفحه شکل و به سمت داخل است، قرار دارد. شدت جریان عبوری از میله CD چند آمپر و در چه جهتی باشد تا کشش نخ‌ها صفر شود؟ ($g = 10 \text{ m/s}^2$)

- (۱) ۵ از C به D
 (۲) ۵ از D به C
 (۳) ۵/۵ از C به D
 (۴) ۵/۵ از D به C

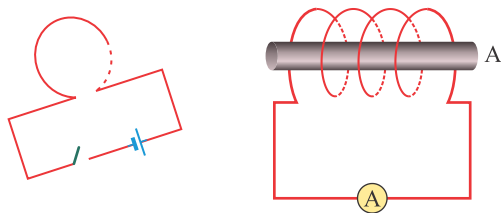

سه سیم مستقیم و بلند حامل جریان در رأس‌های یک مثلث قائم‌الزاویه متساوی‌الساقین مطابق شکل قرار دارند. اگر بزرگی میدان مغناطیسی حاصل از سیم (۱) در محل سیم (۳) برابر با 5 T باشد بردار نیروی مغناطیسی خالص وارد بر هر متر از سیم (۳) در SI کدام است؟

- (۱) $\frac{\sqrt{2}}{2} \vec{i}$
- (۲) $-\frac{\sqrt{2}}{2} \vec{i}$
- (۳) $\sqrt{2} \vec{i}$
- (۴) $-\sqrt{2} \vec{i}$

در مجموعه زیر، کلید را وصل و سپس قطع می‌کنیم. طرف A میله آهنی از نظر قطب آهنربا، به ترتیب چه خواهد شد؟

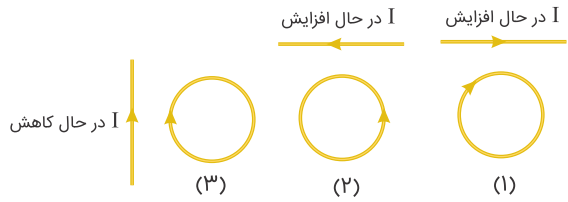

- (۱) جنوب، شمال
- (۲) جنوب، جنوب
- (۳) شمال، جنوب
- (۴) شمال، شمال

دو گلوله مشابه به وسیله دو نخ هم طول ۱ متری به نقطه‌ای آویخته شده‌اند. به هریک از گلوله‌ها بار $40 \mu\text{C}$ داده می‌شود. گلوله‌ها در فاصله $\sqrt{2}$ متری از یکدیگر و درحالی‌که امتداد نخ‌ها بر هم عمود است، به حال تعادل قرار می‌گیرند. نیروی کشش هر یک از نخ‌ها در این وضعیت چند نیوتون است؟ ($k = 9 \times 10^9 \text{ N}\cdot\text{m}^2/\text{C}^2$, $g = 10 \text{ m/s}^2$)

- (۱) $7/2$
- (۲) $14/4$
- (۳) $7/2\sqrt{2}$
- (۴) $14/4\sqrt{2}$

در شکل‌های زیر شدت جریان I در سیم مستقیم نشان داده شده است. جهت جریان القایی در حلقه مجاور سیم در کدام شکل صحیح است؟

- (۱) شکل‌های (۱) و (۲)
- (۲) شکل (۱)
- (۳) شکل (۲)
- (۴) شکل (۳)

در شکل زیر اگر نیرویی که از طرف بار الکتریکی $+q_A$ به بار الکتریکی $+q_B$ وارد می‌شود، قرینه برآیند نیروهای وارد بر بار $+q_B$ از طرف دو بار $+q_A$ و q_C باشد، کدام گزینه صحیح است؟

$$q_C = +2q_A \quad (1)$$

$$q_C = -2q_A \quad (2)$$

$$q_C = \frac{+q_A}{2} \quad (3)$$

$$q_C = \frac{-q_A}{2} \quad (4)$$

خازنی با ظرفیت C را توسط یک باتری شارژ کرده و انرژی U و بار الکتریکی q در آن ذخیره شده است. خازن را از باتری جدا کرده و به دو سر خازنی خالی با ظرفیت $6C$ متصل می‌نماییم. انرژی ذخیره شده و بار ذخیره شده در مجموعه، پس از اتصال کدام است؟

$$q \text{ و } \frac{1}{3}U \quad (2)$$

$$\frac{1}{5}q \text{ و } \frac{1}{4}U \quad (1)$$

$$\frac{1}{6}q \text{ و } 7U \quad (4)$$

$$\frac{1}{5}q \text{ و } U \quad (3)$$

صفحات یک خازن به صورت دایره است. اگر قطر سطح مقطع صفحات این خازن ۳ برابر شده و فاصله بین صفحات آن نصف شود، ظرفیت خازن جدید چه کسری از ظرفیت خازن اولیه است؟

$$\frac{1}{6} \quad (2)$$

$$\frac{1}{18} \quad (1)$$

$$6 \quad (4)$$

$$18 \quad (3)$$

ظرفیت خازنی $18 \mu F$ است و بار الکتریکی آن q است. اگر $6 \mu C$ بار الکتریکی را از صفحه منفی جدا کرده و به صفحه مثبت منتقل کنیم، انرژی ذخیره شده در خازن به اندازه $5 \mu J$ زیاد می‌شود. q چقدر است؟

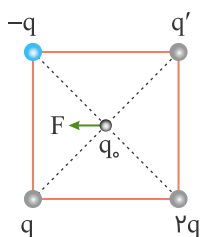
$$12 \mu C \quad (2)$$

$$6 \mu C \quad (1)$$

$$24 \mu C \quad (4)$$

$$18 \mu C \quad (3)$$

در شکل زیر، با توجه به نیروی الکتریکی وارد بر q_0 ، بار q' کدام است؟ (q_0 در مرکز مربع است)

$$4q \quad (1)$$

$$-3q \quad (2)$$

$$-4q \quad (3)$$

$$3q \quad (4)$$

روی صفحات خازنی که فضای بین صفحات آن از هوا پر شده باشد، و اندازه $3 \mu\text{C}$ بار الکتریکی ذخیره شده است. قطر صفحه‌های دایره‌ای شکل خازن 20 cm است. کار لازم برای این که فاصله بین صفحات خازن 36 mm افزایش یابد، چند میلی ژول است؟ ($\epsilon_0 = 9 \times 10^{-12} \text{ F/m}$ و $k_{\text{هوا}} = 1$ و $\pi = 3$)

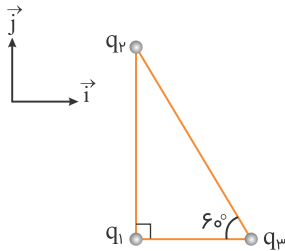
(۲) ۱۸

(۱) ۱۲

(۴) ۶

(۳) ۹

سه بار الکتریکی نقطه‌ای مشابه q_1 ، q_2 و q_3 مطابق شکل زیر در سه رأس یک مثلث قائم‌الزاویه ثابت شده‌اند. اگر بزرگی نیروی الکتریکی‌ای که بارهای q_2 و q_3 بر هم وارد می‌کنند، 15 N باشد، بردار نیروی الکتریکی وارد بر بار q_1 کدام است؟

(۱) $(60 \text{ N})\vec{i} + (70 \text{ N})\vec{j}$

(۲) $(30 \text{ N})\vec{i} + (10 \text{ N})\vec{j}$

(۳) $(-60 \text{ N})\vec{i} + (-20 \text{ N})\vec{j}$

(۴) $(-30 \text{ N})\vec{i} + (-10 \text{ N})\vec{j}$

دو بار الکتریکی نقطه‌ای همنام q_1 و q_2 ($|q_2| < |q_1|$) در فاصله d از یکدیگر قرار گرفته‌اند. اندازه برآیند میدان آن‌ها در فاصله x از بار q_2 مساوی صفر است. اگر فاصله دو بار را نصف کنیم، در فاصله x' از بار q_2 اندازه برآیند مجدداً صفر می‌شود. x' چند برابر x است؟

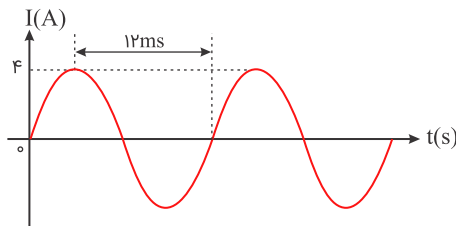
(۲) $\frac{1}{2}$

(۱) ۱

(۴) $\frac{1}{4}$

(۳) $\frac{\sqrt{2}}{2}$

شکل زیر نمودار جریان متناوبی را نشان می‌دهد که از یک رسانای 5 اهمی می‌گذرد. در لحظه $t = 12 \text{ ms}$ ، اندازه نیروی محرکه القایی چند ولت است و در چه لحظه‌ای بر حسب میلی‌ثانیه، جریان برای اولین بار در رسانا بیشینه می‌شود؟

(۱) صفر، ۳

(۲) صفر، ۴

(۳) ۳، ۲۰

(۴) ۴، ۲۰

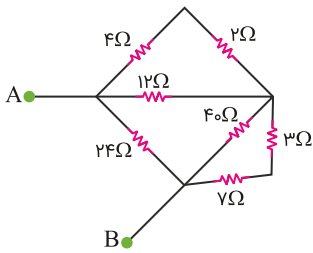
خازن تختی را با اختلاف پتانسیل V شارژ و از باتری جدا می‌کنیم. در این حالت میدان الکتریکی بین دو صفحه E است. فاصله بین دو صفحه خازن را نصف می‌کنیم و فضای خالی بین صفحات را با عایقی با ضریب دی‌الکتریک 4 پر می‌کنیم. در این حالت میدان الکتریکی بین دو صفحه برابر E' است. $\frac{E'}{E}$ کدام است؟

(۲) $\frac{1}{2}$

(۱) $\frac{1}{4}$

(۴) ۴

(۳) ۲

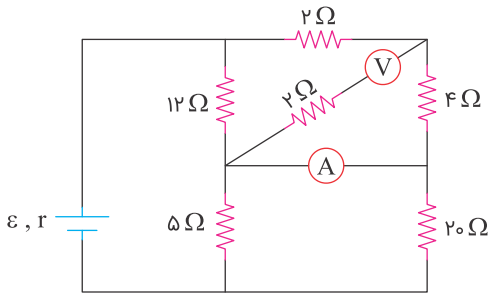
(۱) ۸

(۲) ۱۶

(۳) ۲۴

(۴) ۳۶

در مدار شکل زیر، ولت‌سنج عدد ۸ ولت را نشان می‌دهد. آمپرسنج چند آمپر را نمایش می‌دهد؟ (آمپرسنج و ولت‌سنج هر دو ایده‌آل هستند)

(۱) صفر

(۲) ۱/۵

(۳) ۱/۴

(۴) ۳/۴

در خازن مسطحی که عایق آن هوا و فاصله صفحه‌های آن d است، یک تیغه عایق به ثابت دی‌الکتریک ϵ و ضخامت $\frac{2d}{3}$ و یک تیغه فلزی به ضخامت $\frac{d}{3}$ طوری قرار می‌دهیم که فاصله بین صفحه‌های خازن را کاملاً پر کند. در این صورت ظرفیت خازن چند برابر می‌شود؟

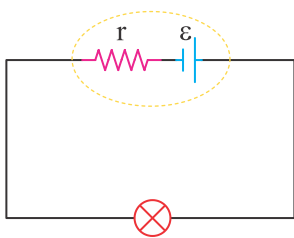
(۲) ۲

(۴) ۳

(۱) $\frac{2}{3}$

(۳) $\frac{3}{2}$

در مدار شکل زیر، مقاومت الکتریکی لامپ، n برابر مقاومت درونی باتری است. اختلاف پتانسیل دو سر باتری، چند برابر نیروی محرکه آن است؟

(۱) $\frac{n-1}{n}$

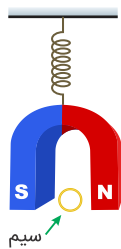
(۲) $\frac{1}{n}$

(۳) $\frac{n}{n+1}$

(۴) $\frac{1}{n+1}$

مطابق شکل زیر سیمی به طول ۵ سانتی‌متر عمود بر صفحه کاغذ در میدان مغناطیسی آهنربایی قرار دارد. میدان مغناطیسی آهنربا در این قسمت یکنواخت و برابر 0.8 T و جرم آهنربا 300 g است. وقتی جریان از سیم عبور می‌کند، فنر نیرویی برابر $3/2 \text{ N}$ برای ساکن نگه‌داشتن آهنربا بر آن وارد می‌کند. اندازه و جهت جریان الکتریکی که از سیم می‌گذرد در SI کدام است؟

(۱) 10 A , \otimes

(۲) 10 A , \odot

(۳) 5 A , \otimes

(۴) 5 A , \odot

ظرفیت خازنی $22 \mu\text{F}$ است. اگر بار الکتریکی آن 20 درصد افزایش یابد، انرژی آن 16 میکروژول افزایش می‌یابد. بار اولیه آن چند میکروکولن است؟

(۱) 20

(۲) 40

(۳) 2×10^{-2}

(۴) 4×10^{-2}

دو کره رسانای کاملاً مشابه هر یک دارای بارهای الکتریکی 40 nC و -60 nC در فاصله d از یکدیگر قرار دارند و نیروی F را به یکدیگر وارد می‌کنند. اگر این دو کره را به یکدیگر تماس دهیم و مجدد در فاصله قبلی قرار دهیم چه نیرویی را به یکدیگر وارد می‌کنند؟

(۱) $24F$

(۲) $\frac{F}{24}$

(۳) $\frac{F}{32}$

(۴) $32F$

حلقه‌ای فلزی به شعاع 20 cm در یک میدان مغناطیسی یکنواخت به بزرگی 0.8 T قرار دارد و خط‌های میدان، موازی با سطح حلقه‌اند. اگر حلقه حول یکی از قطرهایش که بر خط‌های میدان عمود است، به اندازه 30° دوران کند، شار مغناطیسی عبوری از آن چند واحد SI تغییر می‌کند؟ ($\pi = 3$)

(۱) $0.048\sqrt{3}$

(۲) 0.048

(۳) 0.024

(۴) $0.024\sqrt{3}$

شیمی

میزان اکسیژن موجود در 45 گرم آب در چند مول کربن دی‌اکسید وجود دارد؟ ($\text{H} = 1$, $\text{O} = 16$, $\text{C} = 12$: g.mol^{-1})

(۱) $2/5$

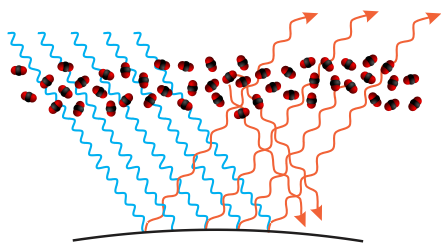
(۲) 2

(۳) $1/75$

(۴) $1/25$

چه تعداد از عبارات‌های زیر درست هستند؟

- (الف) شکل زیر عملکرد مولکول‌های CO_2 را در برابر تابش خورشیدی نشان می‌دهد.
 (ب) پرتوهای جذب‌شده توسط زمین به نسبت پرتوهای گسیل‌شده انرژی بیشتر و طول موج کمتری دارند.
 (پ) انحلال‌پذیری گاز اوزون در آب به نسبت انحلال‌پذیری گاز اکسیژن در آب بیشتر است.
 (ت) از برگشت‌پذیر بودن واکنش تبدیل اوزون به اکسیژن می‌توان نتیجه گرفت که مقدار اوزون در لایه استراتوسفر ثابت است.

(۱) ۱

(۲) ۲

(۳) ۳

(۴) ۴

انحلال‌پذیری پتاسیم نیترات در دمای اتاق، برابر ۴۰ گرم در ۱۰۰ گرم آب است. محلولی به جرم ۴۰ گرم از این نمک تهیه شده که درصد جرمی آن ۲۵ است. اگر این محلول را در یک ظرف روباز در محیط قرار دهیم، به ازای هر ساعت ۲ گرم از آب تبخیر می‌شود. در این صورت پس از چند ساعت، این محلول به صورت سیرشده درمی‌آید؟ (دما ثابت است)

(۱) ۲/۵

(۲) ۷/۵

(۳) ۲

(۴) ۴

چه تعداد از موارد زیر درست هستند؟

- (الف) اتم X^{16} به دسته p جدول دوره‌های عناصرها تعلق داشته و با O^{16} هم‌گروه است.
 (ب) انرژی در نگاه ماکروسکوپی، پیوسته اما در نگاه میکروسکوپی، گسسته یا کوانتومی است.
 (پ) کوتاه‌ترین طول موج در بخش مرئی طیف نشی-خطی اتم هیدروژن مربوط به انتقال الکترون از $n = 3$ به $n = 2$ است.
 (ت) در میان ۸ عنصر فراوان سیاره‌های مشتری و زمین، ۲ عنصر مشترک وجود دارد.

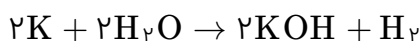
(۱) ۱

(۲) ۲

(۳) ۳

(۴) ۴

در واکنش، وزن‌های مساوی از K و H_2O ، ۵ گرم H_2O واکنش نداده، باقی می‌ماند. چند لیتر H_2 در شرایط STP تولید می‌شود؟

(۱) ۴/۴۸

(۲) ۹/۲۸

(۳) ۵/۳۳

(۴) ۲/۶۷

۳۳ گرم پتاسیم نیترات را با ۵۰ گرم آب $40^\circ C$ مخلوط می‌کنیم تا یک محلول به دست آید. اگر این محلول را تا دمای $20^\circ C$ سرد کنیم، ۳ گرم رسوب تشکیل می‌شود. چند گرم آب برای تهیه این محلول به کاررفته است؟ (انحلال‌پذیری پتاسیم نیترات در آب $20^\circ C$ برابر ۳۰ است)

(۱) ۲۵

(۲) ۱۵

(۳) ۱۰

(۴) ۲۰

عنصر X با جرم میانگین $36/8 \text{amu}$ دارای سه ایزوتوپ طبیعی است. یکی از آن‌ها 20 نوترون با فراوانی 20% ، دیگری با 18 نوترون و فراوانی 70% است. نوترون‌های ایزوتوپ سوم را محاسبه کنید. (جرم پروتون و نوترون را یکسان و معادل 1amu تصور کنید)

(۱) ۲۲

(۲) ۱۶

(۳) ۲۱

(۴) ۲۴

در چند مورد از عنصرهای زیر مجموع " $n + l$ " الکترون‌های لایه ظرفیت با هم برابر است؟

- کروم با عدد اتمی ۲۴

- فسفر با عدد اتمی ۱۵

- فلورین با عدد اتمی ۹

- سلنیم با عدد اتمی ۳۴

- تیتانیم با عدد اتمی ۲۲

(۱) صفر

(۲) ۲

(۳) ۳

(۴) ۵

آرایش الکترونی کاتیون ${}_{30}^{65}\text{Zn}^{2+}$ به ترتیب از راست به چپ با آرایش الکترونی کدام گونه یکسان بوده و شمار نوترون‌های آن با کدام گونه برابر است؟

(۱) ${}_{27}^{60}\text{Co}^{2+}$, ${}_{32}\text{Ge}^{2+}$

(۲) ${}_{29}^{64}\text{Cu}^{+}$, ${}_{32}\text{Ge}^{2+}$

(۳) ${}_{27}^{60}\text{Co}^{2+}$, ${}_{31}\text{Ge}^{3+}$

(۴) ${}_{29}^{64}\text{Cu}^{+}$, ${}_{31}\text{Ge}^{3+}$

اگر بخواهیم ۱۹ الکترون را طبق قاعده آفا در زیرلایه‌های $6s$, $5d$, $4f$ وارد کنیم، نسبت تعداد الکترون‌ها با $l = 3$ به تعداد الکترون‌ها با $l = 2$ (در بین این سه زیرلایه) چند می‌شود؟

(۱) $\frac{7}{10}$

(۲) $\frac{14}{3}$

(۳) $\frac{14}{5}$

(۴) $\frac{5}{14}$

کدام گزینه پاسخ درست پرسش "الف" و "پ" و پاسخ نادرست "ب" را نشان می‌دهد؟
 الف) نمودار ارتفاع از سطح زمین برحسب فشار گاز اکسیژن به صورت خطی است یا منحنی؟
 ب) کدام رنگ شعله سوختن گاز شهری، نشان‌دهنده تولید گاز کربن مونواکسید است؟
 پ) چه عنصری در ساختار همه مولکول‌های زیستی مانند کربوهیدرات‌ها، چربی‌ها و پروتئین‌ها یافت می‌شود؟

(۱) منحنی - آبی - اکسیژن

(۲) خطی - آبی - اکسیژن

(۳) منحنی - زرد - هیدروژن

(۴) خطی - زرد - هیدروژن

- (۱) نور خورشید هنگام گذر از هواکره با مولکول ها و دیگر ذره های آن برخورد می کند و تنها بخشی از آن به سطح زمین می رسد.
- (۲) زمین مانند یک جسم داغ عمل می کند و طول موج پرتوهای گسیل شده کمتر از طول موج پرتوهای جذب شده است.
- (۳) گلخانه ها، زمین های کشاورزی ویژه ای هستند که دور تا دور آن ها را تا ارتفاع معین با لایه ای از پلاستیک های شفاف می پوشانند.
- (۴) کره زمین با لایه ای از گازها به نام هواکره احاطه شده که این لایه برای زمین همانند لایه پلاستیکی برای گلخانه است و سبب گرم شدن کره زمین می شود.
- مطابق جدول زیر، نسبت شمار آنیون ها به کاتیون ها در ردیف از ستون اول با نسبت شمار کاتیون ها به آنیون ها در ردیف از ستون دوم برابر است.

ستون — ردیف	۱	۲
۱	لیتیم فلئورید	سدیم اکسید
۲	پتاسیم نیتريد	پتاسیم سولفید
۳	منیزیم اکسید	کلسیم یدید
۴	کلسیم نیتريد	آلومینیم برمید

(۲) سوم - دوم

(۱) چهارم - اول

(۴) اول - سوم

(۳) دوم - چهارم

چند مورد از مطالب زیر نادرست است؟

- الف) نیلز بور با استفاده از بررسی تعداد جایگاه خطوط در طیف نشری خطی عنصرها توانست نخستین مدل اتمی را برای عنصرها ارائه کند.
- ب) بر اساس مدل اتمی بور، الکترون اتم هیدروژن در لایه اول با $n = 1$ قرار دارد و به دور هسته می چرخد.
- پ) در مدل کوانتومی اتم هر الکترون دارای n و l ویژه ای است، به گونه ای که الکترون های یک لایه دارای l های متفاوتی هستند.
- ت) در ساختار لایه ای اتم، الکترون ها در بخشی از یک لایه قرار دارند که آن را پررنگ تر نشان می دهند.

(۲) ۲

(۱) ۱

(۴) ۴

(۳) ۳

نسبت شمار آنیون به کاتیون در رسوب حاصل از واکنش میان محلول باریم کلرید و محلول سدیم سولفات و ضریب استوکیومتری محلول حاصل از واکنش میان محلول کلسیم کلرید و محلول سدیم فسفات، به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

- (۱) ۱، ۱
(۲) $1, \frac{1}{2}$
(۳) ۶، ۱
(۴) $6, \frac{1}{2}$

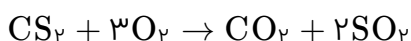
اگر فرمول شیمیایی سدیم سوپراکسید به صورت NaO_2 و آهن (II) وانادات به صورت $\text{Fe}(\text{VO}_3)_2$ باشد، فرمول شیمیایی آمونیوم وانادات و منیزیم سوپراکسید به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

- (۱) $\text{Mg}(\text{O}_2)_2, \text{NH}_4\text{VO}_3$
(۲) $\text{Mg}(\text{O}_2)_2, (\text{NH}_4)_2\text{VO}_3$
(۳) $\text{MgO}, \text{NH}_4(\text{VO}_3)_2$
(۴) $\text{MgO}, \text{NH}_4\text{VO}_3$

غلظت M^+ در محلولی به حجم ۵/۵ لیتر که از حل شدن کامل ۸/۷ گرم نمک M_2SO_4 در آب حاصل شده، برابر ۲/۲ مول بر لیتر است. جرم مولی M برحسب گرم بر مول کدام است؟ ($\text{S} = 32, \text{O} = 16 : \text{g}\cdot\text{mol}^{-1}$)

- (۱) ۲۳
(۲) ۳۹
(۳) ۷
(۴) ۷۸

بر اثر سوختن CS_2 مایع، SO_2 و CO_2 تولید می‌شود. اگر حجم گاز تولیدشده در شرایط STP برابر ۱۶/۸ لیتر باشد، حجم CS_2 با چگالی $1/25 \text{ g}\cdot\text{mL}^{-1}$ چند میلی‌لیتر بوده است؟ ($\text{C} = 12, \text{O} = 16, \text{S} = 32 : \text{g}\cdot\text{mol}^{-1}$)

- (۱) ۳۰/۴
(۲) ۵/۶
(۳) ۱۵/۲
(۴) ۱۱/۲

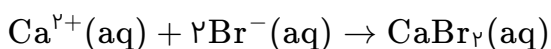

چند عبارت از عبارتهای داده شده درست است؟

- (الف) فرمول آهن (II) سولفات FeSO_4 است.
(ب) یون Na^+ یون چنداتیمی است.
(پ) در یونهای چنداتیمی مانند PO_4^{3-} تعداد الکترون همه اتمها باهم برابر است.
(ت) آمونیوم نیترات با فرمول $(\text{NH}_4)_2\text{NO}_3$ یک ترکیب یونی محسوب می‌شود.

- (۱) ۱
(۲) ۲
(۳) ۳
(۴) ۴

اگر غلظت یون Ca^{2+} در یک نمونه از محلولی، ۴۰۰۰ ppm باشد، با یک کیلوگرم از این محلول چند گرم نمک در واکنش زیر می‌توان به دست آورد؟ ($\text{Ca} = 40, \text{Br} = 80 : \text{g}\cdot\text{mol}^{-1}$)

- (۱) ۱۰
(۲) ۳۰
(۳) ۲۰
(۴) ۴۰

اگر معادله موازنه نشده واکنشی که منجر به تولید آهن می‌شود، به صورت $Fe_2O_3(s) + C(s) \xrightarrow{\Delta} Fe(s) + CO_2(g)$ باشد و بدانیم بازده واکنش ۸۰٪ می‌باشد و ۱۶/۸ گرم آهن تولید شده است، جرم جامد ثانویه چند گرم کمتر از جرم جامد اولیه می‌باشد؟ (درصد خلوص Fe_2O_3 ، ۶۰٪ است)

(۲) ۱۰/۵

(۱) ۱۵/۳۷

(۴) ۷/۹۲

(۳) ۹/۹

همه گزینه‌های زیر درست هستند؛ به جز

- (۱) اتم هیچ‌یک از فلزهای واسطه با تشکیل کاتیون، به آرایش گاز نجیب دست نمی‌یابند.
- (۲) در اکسیدی از کروم (Cr) که مجموع اتم‌های سازنده آن ۵ است، آرایش الکترونی یون کروم به صورت $[Ar]3d^3$ است.
- (۳) از اسکاندیم (Sc) در وسایل خانه مانند تلویزیون رنگی و برخی شیشه‌ها استفاده می‌کنند.
- (۴) فلزهای دسته d به هنگام تشکیل کاتیون الکترون‌های بیرونی‌ترین زیرلایه خود را از دست می‌دهند.

یک آلکان برای به جوش آوردن ۱۱/۲۵ لیتر آب ۲۰ درجه می‌سوزد. اگر به ازای تولید یک مول کربن دی‌اکسید حاصل از سوختن این آلکان ۶۴۳ کیلوژول گرما آزاد شود و با فرض اینکه ۲۰ درصد از گرمای احتراق به هدر خواهد رفت، کدامیک از موارد زیر می‌تواند آلکان موردنظر باشد؟ ($\Delta H = -4500 \text{ kJ}$ سوختن آلکان، $c = 4 \text{ J.g.}^\circ\text{C}$ و چگالی آب را 1 g.mL^{-1} در نظر بگیرید)

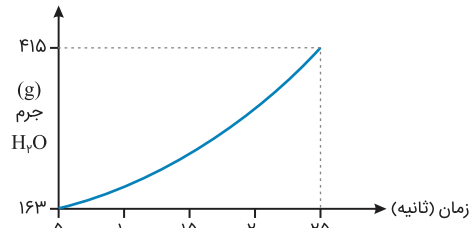
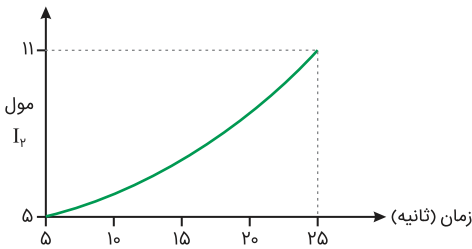
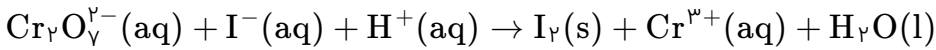
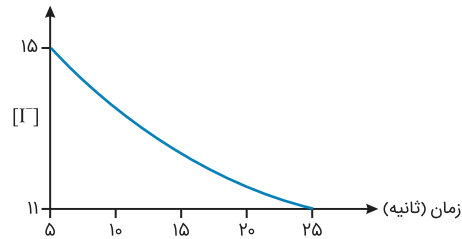
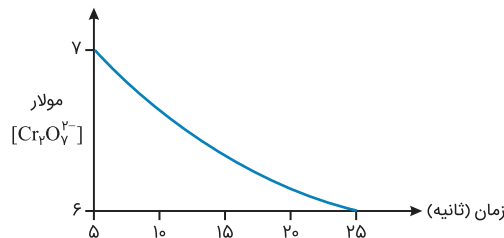
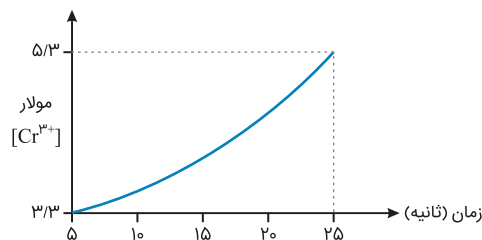
(۲) ۳ و ۲ دی‌متیل پنتان

(۱) ۲ و ۲ دی‌متیل هپتان

(۴) ۲ اتیل، دو متیل هگزان

(۳) ۳ و ۲ متیل بوتان

نمودار زیر تغییرات مول I_2 تولیدی در فرآیند زیر را در بازه زمانی مشخصی نمایش می‌دهد. باتوجه به آن کدام گزینه می‌تواند صحیح باشد؟ (حجم محلول را یک لیتر در نظر بگیرید) ($H = 1, O = 16 : g.mol^{-1}$) (واکنش موازنه نشده است)

تغییرات جرم H_2O تغییرات غلظت I^- تغییرات غلظت $Cr_2O_7^{2-}$ تغییرات غلظت Cr^{3+}

باتوجه به داده‌های جدول زیر اگر تمام اتم‌های کربن در زغال‌سنگ بر اثر سوختن کامل به کربن دی‌اکسید تبدیل شوند، شمار اتم‌های کربن (x) در فرمول کلی زغال‌سنگ برابر با چند است؟ ($C = 12, O = 16 : g.mol^{-1}$)

مقدار CO_2 تولیدشده به ازای هر کیلوژول انرژی تولیدشده (g)	گرمای آزادشده ($kJ.g^{-1}$)	فرمول کلی	جرم مولی ($g.mol^{-1}$)	نام سوخت
۰/۱۰۴	۳۰	$C_xH_yO_zNS$	۱۹۰۶	زغال‌سنگ

(۲) ۱۳۵

(۱) ۱۲۵

(۴) ۱۰۶

(۳) ۹۶

فرمول کلی زغال سنگ را به صورت $C_{135}H_{96}O_9NS$ برآورد می‌کنند. برای به دام انداختن $SO_2(g)$ تولید شده از سوختن هر تن زغال سنگ به چند کیلوگرم کلسیم اکسید نیاز است؟

$(H = 1, C = 12, N = 14, O = 16, S = 32, Ca = 40 : g.mol^{-1})$

(۱) ۱۶/۶ (۲) ۲۲/۵

(۳) ۲۹/۴ (۴) ۳۳/۳

از سوختن ۱ مول گوگرد خالص در اکسیژن برای تولید گوگرد دی‌اکسید، 296 kJ گرما آزاد می‌شود. از سوختن ۱ g گوگرد که ۶۴ درصد آن خالص است، چند کیلوژول گرما آزاد می‌شود؟ ($S = 32 \text{ g.mol}^{-1}$) و ناخالصی‌ها در واکنش شرکت نمی‌کنند)

(۱) ۸/۸۸ (۲) ۲۹/۶

(۳) ۵۹/۲ (۴) ۵/۹۲

کدام مقایسه زیر به درستی صورت نگرفته است؟

(۱) گرافیت از الماس پایدارتر است.

(۲) گرمای حاصل از تولید ۱ مول $H_2O(l)$ بیشتر از ۱ مول $H_2O(g)$ است.

(۳) در فرآیند سوختن ۱ مول الماس، پایداری واکنش دهنده‌ها از فرآورده‌ها بیشتر است.

(۴) در واکنش تولید ۱ مول آب مایع، واکنش‌پذیری فرآورده از واکنش دهنده‌ها کمتر است.

مطابق واکنش موازنه نشده زیر، هرگاه اختلاف جرم فرآورده‌های تولید شده برابر با جرم دی‌نیتروژن پنتااکسید باقی‌مانده شود، بازده واکنش کدام است؟ ($N = 14, O = 16 : g.mol^{-1}$)

(۱) ۵۶/۲٪ (۲) ۲۹/۳٪

(۳) ۵۸/۷٪ (۴) ۸۸/۵٪

کدام مقایسه در مورد اندازه آنتالپی سوختن دو ماده داده شده درست است؟

(۱) اتانول < اتان (۲) پروپان > پروپین

(۳) بنزونیکیک اسید > پروپین (۴) $C_9H_8O_4$ (آسپرین) < گلوکز

کدام گزینه درست است؟

(۱) با حذف اکسیژن از محیط نگهداری مواد غذایی و خوراکی‌ها می‌توان زمان ماندگاری و کیفیت مواد غذایی را کاهش داد.

(۲) با افزودن محلول سدیم کلرید به محلول نقره نیترات، رسوب سفیدرنگی به آرامی تشکیل می‌شود.

(۳) نگهداری و بسته‌بندی روغن‌های مایع در ظرف‌های مات و کدر، زمان ماندگاری آن‌ها را افزایش می‌دهد.

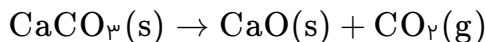
(۴) بررسی عوامل مؤثر بر آهنگ یک تغییر شیمیایی از موارد مورد بررسی در ترموشیمی است.

۱۵۲ چند آلکین با فرمول مولکولی C_5H_8 یافت می‌شود؟

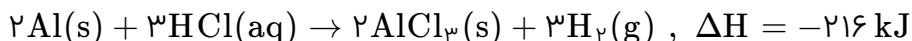
- (۱) ۲
(۲) ۳
(۳) ۴
(۴) ۵

۱۵۳ اگر از واکنش تجزیه ۱۰۰ گرم کلسیم کربنات ۹۰ درصد خالص، $35/2$ گرم ماده جامد باقی بماند، بازده درصد واکنش کدام است؟
($Ca = 40$, $C = 12$, $O = 16$: $g \cdot mol^{-1}$)

- (۱) ۷۰
(۲) ۶۵
(۳) ۶۰
(۴) ۵۰

۱۵۴ از گرمای آزاد شده طی واکنش چند گرم آلومینیم با هیدروکلریک اسید می‌توان ۱۰۰۰ گرم ماده A را از دمای $23^\circ C$ به دمای $48^\circ C$ رساند؟ ($c_A = 0.8 J \cdot g^{-1} \cdot ^\circ C^{-1}$, $Al = 27 g \cdot mol^{-1}$)

- (۱) ۲/۵
(۲) ۵
(۳) ۷/۵
(۴) ۱۰

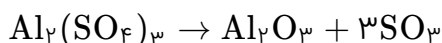
۱۵۵ مجموع آنتالپی‌های پیوند در دو گاز اتان و پروپان برابر با ۲۸۲۰ و ۳۹۹۲ کیلوژول است. تفاوت آنتالپی پیوندهای $C-H$ و $C-C$ چند کیلوژول بر مول است؟

- (۱) ۴۶
(۲) ۶۴
(۳) ۵۴
(۴) ۴۵

۱۵۶ واکنش تولید اتین از عنصرهای سازنده‌اش در دمای اتاق، گرماگیر است. گرمای موردنیاز برای انجام کدام واکنش بیشتر است؟

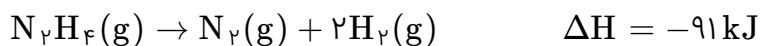

۱۵۷ یک مول آلومینیم سولفات به تقریب چند درصد تجزیه شود تا جرم فرآورده جامد با جرم واکنش‌دهنده باقی‌مانده برابر شود؟
($O = 16$, $Al = 27$, $S = 32$: $g \cdot mol^{-1}$)

- (۱) ۴۰
(۲) ۵۰
(۳) ۶۶
(۴) ۷۷

با استفاده از واکنش‌های ترموشیمیایی زیر و باتوجه به اینکه آنتالپی پیوند $\text{H} - \text{H}$ و $\text{N} \equiv \text{N}$ به ترتیب برابر با ۹۴۶ و ۴۳۶ کیلوژول بر مول است، آنتالپی پیوند $\text{N} - \text{H}$ برحسب کیلوژول بر مول کدام است؟

۲۹۱ (۲)

۲۸۳ (۱)

۳۹۱ (۴)

۳۸۳ (۳)

چند مورد از مطلب‌های زیر در مورد آمید حاصل از واکنش ساده‌ترین آمین با ساده‌ترین اسید آلی درست است؟
($\text{H} = 1, \text{C} = 12, \text{N} = 14, \text{O} = 16 : \text{g.mol}^{-1}$)

الف) جرم مولی آن برابر با ۷۳ گرم است.

ب) توانایی تشکیل پیوند هیدروژنی بین مولکول‌های آب را دارد.

پ) نسبت شمار جفت‌الکترون‌های پیوندی به ناپیوندی در آن برابر با ۲ است.

ت) مجموع آنتالپی‌های پیوند در آن از مجموع آنتالپی‌های پیوندی در آمین و اسید آلی سازنده آن کمتر است.

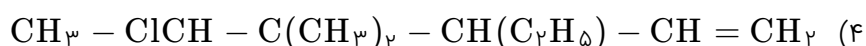
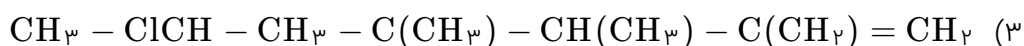
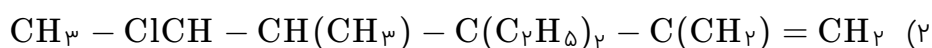
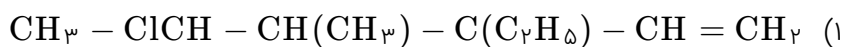
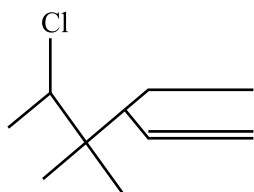
۲ (۲)

۱ (۱)

۴ (۴)

۳ (۳)

کدام یک از گزینه‌های زیر نشان‌دهنده ترکیب داده شده است؟

مرکز مشاوره تحصیلی
علیرضا افشار

استاد علیرضا افشار

”همایش ها“

@hamayesh_dr_afshar

ریاضی

گزینه ۳

۱

اگر زاویه α را نسبت به محور x ها قرینه کنیم، مقدار سینوس آن قرینه می‌شود و اگر زاویه حاصل را نسبت به محور y ها قرینه کنیم، مقدار کسینوس آن نیز قرینه می‌شود. پس:

$$\sin \alpha \rightarrow -\sin \alpha, \quad \cos \alpha \rightarrow -\cos \alpha$$

ولی نسبت مثلثاتی تانژانت تغییری نمی‌کند. زیرا:

$$\frac{-\sin \alpha}{-\cos \alpha} = \tan \alpha$$

اگر زاویه‌ای نسبت به هر دو محور x ها و y ها قرینه شود یا نسبت به مبدأ قرینه شود، مقدار تانژانت و کتانژانت آن تغییری نمی‌کند. (این نکته را با کشیدن شکل نیز می‌توانید تحقیق کنید.)

گزینه ۳

۲

برای آنکه سهمی $y = ax^2 + bx + c$ دارای بیشترین مقدار باشد، باید $a < 0$ و برای آن که بیشترین مقدار (همان رأس) روی محور x ها واقع باشد، باید $\Delta = 0$:

$$\Delta = 0 \Rightarrow (2k)^2 - 4(k-3)(-4) = 0 \Rightarrow 4k^2 + 16k - 48 = 0$$

$$\xrightarrow{\div 4} k^2 + 4k - 12 = 0 \Rightarrow (k-2)(k+6) = 0 \Rightarrow \begin{cases} k = 2 \\ k = -6 \end{cases}$$

همچنین باید $a < 0$ که $a < 0$ یعنی $k - 3 < 0$ پس هر دو مقدار به دست آمده قابل قبول اند.

می‌دانیم که برای حل نامعادله باید تعیین علامت کنیم. پس:

$$(-3x^2 + ax + b)(x + 1) \geq 0 \Rightarrow \begin{cases} x + 1 = 0 \Rightarrow x = -1 \\ -3x^2 + ax + b = 0 \end{cases}$$

باتوجه به اینکه مجموعه جواب نامعادله به صورت بازه $(-\infty, 4]$ و یکی از ریشه‌های نامعادله، -1 است، باید نامعادله در $x = -1$ ، ریشه مضاعف داشته باشد و جدول تعیین علامت باید به صورت زیر باشد:

-1		4	
+	+	-	

یعنی 4 و -1 ریشه‌های $-3x^2 + ax + b$ هستند.

$$\Rightarrow \begin{cases} -3(-1)^2 + a(-1) + b = 0 \Rightarrow -3 - a + b = 0 \Rightarrow b - a = 3 \\ -3(4)^2 + 4a + b = 0 \Rightarrow -48 + 4a + b = 0 \Rightarrow b + 4a = 48 \end{cases}$$

$$\Rightarrow a = 9, b = 12 \Rightarrow a - b = -3$$

دسته اول	دسته دوم	دسته سوم	...	دسته n
۱	۳	۵	...	$2n - 1$

تعداد اعداد تا آخر دسته nم برابر است با:

$$1 + 3 + 5 + \dots + (2n - 1) = n^2$$

به عبارت دیگر با کمی دقت متوجه می‌شوید جمله آخر دسته nم برابر n^2 است.

می‌دانیم $484 = 22^2$ و $529 = 23^2$ است. یعنی جمله آخر دسته ۲۲م برابر ۴۸۴ و جمله آخر دسته ۲۳م برابر ۵۲۹ است؛ پس عدد ۵۰۰ در دسته ۲۳م قرار دارد.

$$\text{شیب خط} = \tan 30^\circ = \frac{\sqrt{3}}{3} = m$$

$$\text{شیب خط از روی دو نقطه} = \frac{y_A - y_B}{x_A - x_B} = \frac{\lambda - a}{a\sqrt{3} + 2\sqrt{3}} = \frac{\lambda - a}{\sqrt{3}(a + 2)}$$

$$\Rightarrow \frac{\lambda - a}{\sqrt{3}(a + 2)} = \frac{\sqrt{3}}{3} \Rightarrow 24 - 3a = 3a + 6 \Rightarrow 6a = 18 \Rightarrow a = 3$$

چون f تابعی ثابت است پس $a = 0$ است و $f(x) = b$ خواهد بود. با استفاده از رابطه داده شده مقدار b را محاسبه می‌کنیم:

$$f(x+1) = (f(2x))^2 - 2$$

$$\Rightarrow b = b^2 - 2 \Rightarrow b^2 - b - 2 = 0 \Rightarrow (b+1)(b-2) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} b = -1 & \text{غ ق ق} \\ b = 2 & \text{ق ق} \end{cases}$$

حاصل عبارت خواسته شده را به دست می‌آوریم:

$$\frac{f(100) \times f(6)}{f(b)} = \frac{2 \times 2}{2} = 2$$

حسابان

$$\lim_{x \rightarrow -1} f(x+3) = \lim_{x \rightarrow 2} f(x) = 1$$

توجه کنید که حد تابع $f(x+3)$ در نقطه $x = -1$ با حد تابع f در نقطه 2 برابر است و باتوجه به شکل، حد تابع در $x = 2$ برابر 1 است.

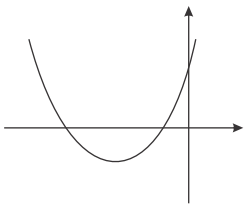
$$x^3 + (a+1)x^2 + (a+4)x + 4 = 0$$

چون مجموع ضرایب توان‌های فرد با مجموع ضرایب توان‌های زوج با هم برابرند، عبارت درجه سوم بالا بر $x+1$ بخش پذیر است ($x = -1$ عبارت بالا را صفر می‌کند)، پس $x^3 + (a+1)x^2 + (a+4)x + 4$ را بر $x+1$ تقسیم می‌کنیم.

$$\begin{array}{r} x^3 + (a+1)x^2 + (a+4)x + 4 \mid \frac{x+1}{x^2+ax+4} \\ -x^3 - x^2 \\ \hline ax^2 + (a+4)x + 4 \\ -ax^2 - ax \\ \hline 4x + 4 \\ -4x - 4 \\ \hline 0 \end{array}$$

$$x^3 + (a+1)x^2 + (a+4)x + 4 = (x+1)(x^2 + ax + 4)$$

برای اینکه معادله دارای سه ریشه حقیقی منفی باشد، باید معادله درجه دوم $x^2 + ax + 4$ دارای دو ریشه حقیقی منفی باشد؛ یعنی به صورت زیر باشد.

$$\begin{cases} \text{ضریب } x^2 > 0 \\ \text{مجموع ریشه‌ها} < 0 \Rightarrow \frac{-a}{1} < 0 \\ \Delta > 0 \Rightarrow \Delta = a^2 - 16 > 0 \Rightarrow a^2 > 16 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a > 0 & (1) \\ \begin{cases} a > 4 \\ \text{یا} \\ a < -4 \end{cases} & (2) \end{cases} \xrightarrow{(1) \cap (2)} a > 4$$

اما توجه کنید چون در صورت سؤال گفته سه ریشه متمایز، پس $x = -1$ نباید ریشه $x^2 + ax + 4$ باشد؛ پس $1 - a + 4 = 0$ یعنی $a = -5$ نباید باشد، زیرا اگر $a = -5$ باشد، داریم:

$$(x+1)(x^2 + 5x + 4) = (x+1)(x+1)(x+4)$$

در این صورت معادله دارای ریشه مضاعف (-1) و ریشه ساده -4 خواهد بود؛ پس جواب به صورت $\{5\} - (+\infty, 4)$ خواهد بود.

گزینه ۲

۹

معادله خطی که ضلع AB روی آن قرار دارد:

$$m_{AB} = \frac{0 - 3}{3 - 0} = -1 \Rightarrow y = -1(x - 3) \Rightarrow y = -x + 3$$

معادله خطی که ارتفاع CH روی آن قرار دارد.

$$AB \perp CH : m_{CH} = \frac{-1}{m_{AB}} = \frac{-1}{-1} = 1 : y - 3 = 1(x - 4) \Rightarrow y = x - 1$$

$$\begin{cases} y = -x + 3 \\ y = x - 1 \end{cases} \Rightarrow x = 2, y = 1 \Rightarrow H(2, 1)$$

وسط پاره خط AB :

$$M \begin{cases} x = \frac{0 + 3}{2} = \frac{3}{2} \\ y = \frac{3 + 0}{2} = \frac{3}{2} \end{cases} \Rightarrow MH = \sqrt{\left(2 - \frac{3}{2}\right)^2 + \left(1 - \frac{3}{2}\right)^2} \Rightarrow MH = \sqrt{\frac{1}{4} + \frac{1}{4}} = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

گزینه ۳

۱۰

می‌دانیم اگر $0^\circ < \alpha < 180^\circ$ باشد، آنگاه هرچه α به 90° نزدیکتر باشد، سینوس آن بزرگتر است. همچنین $1 \simeq 57/3^\circ$ رادیان؛ بنابراین:

$$\sin 1 \simeq \sin 57/3^\circ < \sin 8^\circ$$

$$\tan 2 \simeq \tan(2 \times 57/3^\circ) = \underbrace{\tan 114/6^\circ}_{\text{ربع دوم (منفی)}} < \tan 1 \simeq \underbrace{\tan(57/3^\circ)}_{\text{ربع اول (مثبت)}}$$

$$\sin 3 \simeq \sin(3 \times 57/3^\circ) = \sin(171/9^\circ) < \sin \underbrace{12^\circ}_{\text{به } 90^\circ \text{ نزدیکتر است}}$$

$$f(0) = \sqrt{3} \Rightarrow a \cos\left(-\frac{\pi}{6}\right) + b(0) = \sqrt{3} \Rightarrow a\left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right) = \sqrt{3} \Rightarrow a = 2$$

$$f\left(\frac{2\pi}{3}\right) = 0 \Rightarrow 2 \cos\left(\frac{2\pi}{3} - \frac{\pi}{6}\right) + b \sin \frac{2\pi}{3} = 0 \Rightarrow 2 \cos\left(\frac{\pi}{2}\right) + b\left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right) = 0 \Rightarrow 0 + b\left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right) = 0 \Rightarrow b = 0$$

$$\Rightarrow f(x) = 2 \cos\left(x - \frac{\pi}{6}\right) \Rightarrow f\left(\frac{11\pi}{6}\right) = 2 \cos \frac{5\pi}{6} = 2\left(-\frac{1}{2}\right) = -1$$

$$x + y + z = 90^\circ \Rightarrow 2x + 2y = 180^\circ - 2z$$

$$\Rightarrow \sin(2x + 2y) = \sin(180^\circ - 2z) = \sin 2z$$

$$4x^2 - 24x + 45 = 4(x-3)^2 + 9$$

$$6x^2 - 36x + 56 = 6(x-3)^2 + 2$$

$$\Rightarrow f(x) = \frac{4x^2 - 24x + 45}{6x^2 - 36x + 56} = \frac{4(x-3)^2 + 9}{6(x-3)^2 + 2}$$

$$\Rightarrow f(3 + \sqrt{7}) = \frac{4(3 + \sqrt{7} - 3)^2 + 9}{6(3 + \sqrt{7} - 3)^2 + 2} = \frac{37}{44}$$

چون حد داده شده وجود دارد و حد مخرج برابر صفر است، حتماً حد باید دارای ابهام $\frac{0}{0}$ باشد، پس $x = 2$ ریشه صورت نیز می باشد:

$$x = 2 \Rightarrow a - 1 = 0 \Rightarrow a = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{1 - \sqrt{x-1}}{4 - x^2} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{1 - \sqrt{x-1}}{4 - x^2} \times \frac{1 + \sqrt{x-1} + \sqrt{(x-1)^2}}{1 + \sqrt{x-1} + \sqrt{(x-1)^2}}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{1 - (x-1)}{(2-x)(2+x)(3)} = \frac{1}{12}$$

$$\lim_{x \rightarrow (1)^-} \frac{|x^w - 1|}{x[x] - |x| + 1} = \lim_{x \rightarrow (1)^-} \frac{-(x^w - 1)}{x[1^-] - x + 1}$$

$$= \lim_{x \rightarrow (1)^-} \frac{-(x-1)(x^y + x + 1)}{0 - x + 1} = \lim_{x \rightarrow 1^-} (x^y + x + 1) = 3$$

روش اول:

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{(\sqrt{x} - 1)(\sqrt[3]{x} - 1)(\sqrt[4]{x} - 1)}{(x - 1)^3} = \frac{0}{0}$$

$$\sqrt{x} - 1 = (\sqrt{x} - 1) \times \frac{\sqrt{x} + 1}{\sqrt{x} + 1} = \frac{x - 1}{\sqrt{x} + 1}$$

$$\sqrt[3]{x} - 1 = (\sqrt[3]{x} - 1) \times \frac{\sqrt[3]{x^2} + \sqrt[3]{x} + 1}{\sqrt[3]{x^2} + \sqrt[3]{x} + 1} = \frac{x - 1}{\sqrt[3]{x^2} + \sqrt[3]{x} + 1}$$

$$\sqrt[4]{x} - 1 = (\sqrt[4]{x} - 1) \times \frac{(\sqrt[4]{x} + 1)}{\sqrt[4]{x} + 1} = \frac{\sqrt{x} - 1}{\sqrt[4]{x} + 1} = \frac{\sqrt{x} - 1}{\sqrt[4]{x} + 1} \times \frac{\sqrt{x} + 1}{\sqrt{x} + 1} = \frac{x - 1}{(\sqrt[4]{x} + 1)(\sqrt{x} + 1)}$$

بنابراین عبارت‌های به دست آمده را در صورت سؤال جایگذاری می‌کنیم:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(\sqrt{x} - 1)(\sqrt[3]{x} - 1)(\sqrt[4]{x} - 1)}{(x - 1)^3} &= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x - 1)^3}{(x - 1)^3 (\sqrt{x} + 1) (\sqrt[3]{x^2} + \sqrt[3]{x} + 1) (\sqrt[4]{x} + 1) (\sqrt{x} + 1)} \\ &= \frac{1}{(2)(3)(2)(2)} = \frac{1}{24} \end{aligned}$$

روش دوم:

نکته: وقتی توابع f و g به سمت ۱ میل کنند، آنگاه حد تابع $f - g$ با حد تابع $\frac{f^n - g^n}{n}$ برابر است.

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{(\sqrt{x} - 1)(\sqrt[3]{x} - 1)(\sqrt[4]{x} - 1)}{(x - 1)^3} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\left(\frac{(\sqrt{x})^2 - 1^2}{2}\right) \left(\frac{(\sqrt[3]{x})^3 - 1^3}{3}\right) \left(\frac{(\sqrt[4]{x})^4 - 1^4}{4}\right)}{(x - 1)^3}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\cancel{(x - 1)}^3}{\cancel{(x - 1)}^3} = \frac{1}{24}$$

اول دامنه $g(x)$ را پیدا می‌کنیم:

$$-1 \leq x \leq 2 \Rightarrow 0 \leq x + 1 \leq 3 \Rightarrow D_g = [0, 3] \quad (\text{I})$$

می‌دانیم دامنه $g(x)$ با دامنه $g^2(x)$ یکسان است.
برای پیدا کردن دامنه $g(x^2)$ باید x^2 در فاصله $[0, 3]$ باشد:

$$0 \leq x^2 \leq 3 \Rightarrow -\sqrt{3} \leq x \leq \sqrt{3} \quad (\text{II})$$

دامنه $f(x) = g^2(x) + g(x^2)$ برابر با اشتراک دامنه $g^2(x)$ و $g(x^2)$ است.

$$(\text{I}) \cap (\text{II}) = [0, \sqrt{3}]$$

ابتدا fog را می‌سازیم:

$$y = f(g(x) = x^2 - 1) = \frac{|x^2 - 1|}{x^2 - 1} = \begin{cases} 1 & ; x^2 - 1 > 0 \Rightarrow -1 < x < 1 \text{ یا } x > 1 \\ -1 & ; x^2 - 1 < 0 \Rightarrow -1 < x < 1 \end{cases}$$

حال $h(x) = x^2$ را در این تابع ضرب می‌کنیم:

$$y = h(x) f(g(x)) = \begin{cases} x^2 & ; x < -1 \text{ یا } x > 1 \\ -x^2 & ; -1 < x < 1 \end{cases}$$

که در بازه $(-1, 1)$ قرینه x^2 نسبت به محور x ها است و در خارج از این بازه همان x^2 است. در $x = \pm 1$ هم که مخرج $y = f(g(x)) = \frac{|x^2 - 1|}{x^2 - 1}$ تعریف نشده است، تابع y تعریف نمی‌شود.

راه حل اول:

$$AB = \sqrt{(1-0)^2 + (1+2)^2} = \sqrt{10}$$

$$m_{AB} = \frac{-2-1}{0-1} = 3$$

$$AB \text{ معادله خط: } y - 1 = 3(x - 1) \Rightarrow 3x - y - 2 = 0$$

$$CH \text{ ارتفاع مثلث} = \frac{|3(3) - a - 2|}{\sqrt{1+9}} = \frac{|7-a|}{\sqrt{10}}$$

$$S_{\triangle ABC} = \frac{1}{2} AB \times CH = \frac{1}{2} \sqrt{10} \times \frac{|7-a|}{\sqrt{10}} = \frac{|7-a|}{2} = \frac{5}{2}$$

$$|7-a| = 5 \Rightarrow \begin{cases} 7-a = 5 \Rightarrow a = 2 \\ 7-a = -5 \Rightarrow a = 12 \end{cases}$$

راه حل دوم:

$$S_{\triangle ABC} = \frac{1}{2} |(x_A y_B - y_A x_B) + (x_B y_C - y_B x_C) + (x_C y_A - y_C x_A)|$$

$$= \frac{1}{2} |(-2-0) + (0+6) + (3-a)| = \frac{1}{2} |7-a|$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2} |7-a| = \frac{5}{2} \Rightarrow |7-a| = 5 \Rightarrow \begin{cases} 7-a = 5 \Rightarrow a = 2 \\ 7-a = -5 \Rightarrow a = 12 \end{cases}$$

تابع خطی است که در $x = \pm 1$ تعریف نشده است، لذا این دو عدد ریشهٔ مخرج هستند.

$$x^2 + c = 0 \Rightarrow 1 + c = 0 \Rightarrow \underline{c = -1} \Rightarrow \underline{c^2 = 1}$$

$$y = \frac{a^2 x^3 + 2x^2 - x + b}{x^2 - 1} = \text{خط} ; x \neq \pm 1$$

چون تابع خط شده، پس صورت بر مخرج بخش پذیر است. صورت را بر مخرج تقسیم کرده و باقی مانده را برابر با صفر قرار می دهیم:

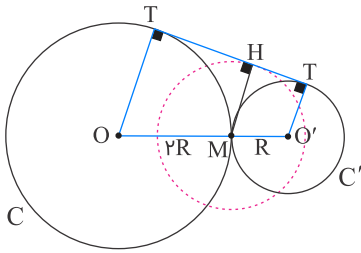
$$\begin{array}{r|l} \cancel{a^2 x^3} + 2x^2 - x + b & x^2 - 1 \\ \underline{-\cancel{a^2 x^3} + a^2 x} & \underline{a^2 x + 2} \\ \hline 2x^2 + a^2 x - x + b & \\ \underline{-2x^2 + 2} & \\ \hline (a^2 - 1)x + b + 2 & \end{array}$$

$$(a^2 - 1)x + b + 2 = 0 \Rightarrow a^2 = 1$$

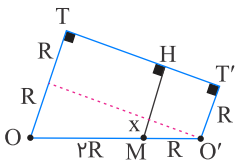
$$b + 2 = 0 \Rightarrow b = -2 \Rightarrow b^2 = 4$$

$$a^2 - b^2 + c^2 = 1 - 4 + 1 = -2$$

شعاع دایره اولی را $۲R$ و دایره دومی را R می‌نامیم. مطابق شکل باید طول MH یعنی شعاع دایره جدید را بیابیم.

از تالس در دوزنقه استفاده می‌کنیم. از O' خطی موازی TT' رسم می‌کنیم. حال در مثلث به دست آمده تالس را می‌نویسیم:

$$\frac{x}{R} = \frac{R}{3R} \Rightarrow x = \frac{1}{3}R$$

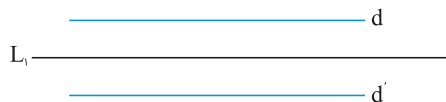
$$MH = R + \frac{1}{3}R = \frac{4}{3}R$$

نسبت تجانس دو دایره، به نسبت شعاع آن‌ها است:

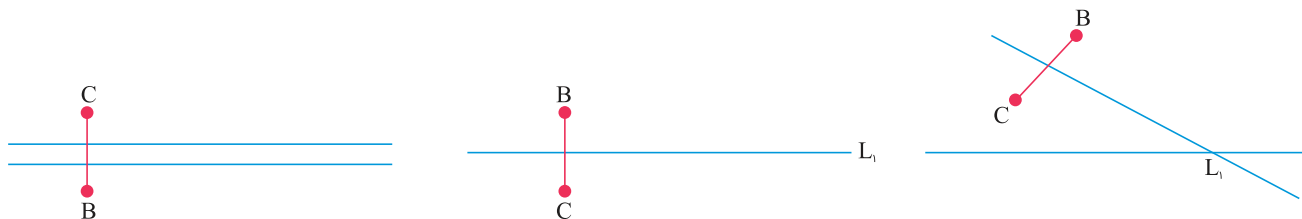
$$\frac{\frac{4}{3}R}{2R} = \frac{2}{3}$$

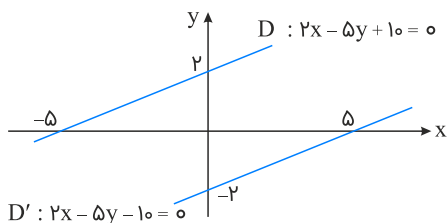
L_1 خطی موازی دو خط و وسط آن‌ها است:

مجموعه نقاطی از صفحه که از دو نقطه B و C به یک فاصله باشد، روی عمودمنصف BC است. تقاطع عمودمنصف BC با خط L_1 جواب موردنظر است که ۳ حالت دارد:

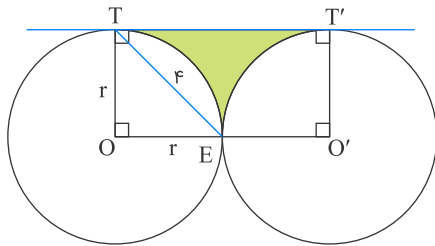
عمودمنصف BC و خط L_1 موازی: جواب ندارد
 عمودمنصف BC بر خط L_1 منطبق: بی‌شمار جواب
 عمودمنصف BC و خط L_1 متقاطع: یک جواب

اولاً این دو خط موازی بوده و فقط عرض از مبدأ آن‌ها متفاوت است. پس می‌توان خط D را تحت یک انتقال روی خط D' تصویر کرد.

ثانیاً با تبدیل $x \rightarrow -x$ و $y \rightarrow -y$ ، می‌توان خط D را روی D' قرار داد، پس این تبدیل می‌تواند بازتاب نسبت به مبدأ مختصات باشد. پس دوران 180° و تجانس با نسبت $k = -1$ هم هست. حتی این تبدیل تقارن محوری هم می‌تواند باشد.

شعاع دو دایره را r در نظر می‌گیریم. از دو نقطه T و T' به مرکز دو دایره وصل می‌کنیم. باتوجه به شکل، چهار ضلعی $TT'O'O$ مستطیل است. داریم:

$$\triangle TOE : r^2 + r^2 = 4^2 \Rightarrow 2r^2 = 16 \Rightarrow r = 2\sqrt{2}$$

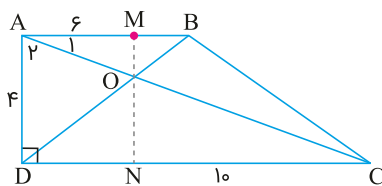
$$TT' = 2r = 4\sqrt{2}$$

حال برای به دست آوردن مساحت قسمت رنگی، نصف مساحت دایره را از مساحت مستطیل کم می‌کنیم:

$$S_{\text{مستطیل}} = 4\sqrt{2} \times 2\sqrt{2} = 16$$

$$S_{\text{دایره}} = \pi r^2 = 4\pi$$

$$S_{\text{رنگی}} = S_{\text{مستطیل}} - \frac{1}{2}(S_{\text{دایره}}) = 16 - 4\pi$$

می‌دانیم $\hat{A}_1 + \hat{A}_2 = 90^\circ$ است، پس مثلث‌های AMO و ADC باهم در حالت تساوی ۳ زاویه متشابه هستند.

از طرفی مثلث‌های AOB و ODC نیز متشابه هستند:

$$\triangle AOB \sim \triangle ODC \Rightarrow \frac{AB}{DC} = \frac{OM}{ON}$$

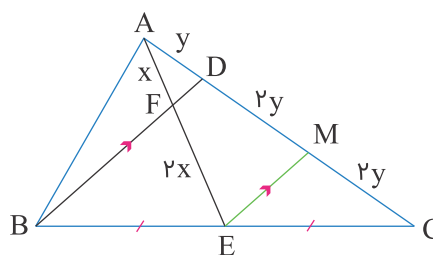
$$\Rightarrow \frac{6}{10} = \frac{OM}{ON} \xrightarrow{\text{ترکیب درمخرج}} \frac{6}{10+6} = \frac{OM}{ON+OM}$$

$$\Rightarrow \frac{6}{16} = \frac{OM}{AD} \Rightarrow \frac{3}{8} = \frac{OM}{4} \Rightarrow OM = \frac{3}{2}$$

$$\triangle AOM \sim \triangle ADC \Rightarrow \frac{OM}{AD} = \frac{AM}{DC} \Rightarrow \frac{\frac{3}{2}}{4} = \frac{AM}{10} \Rightarrow AM = \frac{15}{4}$$

$$S_{\triangle AMO} = \frac{AM \times OM}{2} = \frac{\frac{15}{4} \times \frac{3}{2}}{2} = \frac{45}{16}$$

از خطی موازی BD رسم می‌کنیم تا ضلع AC را در M قطع کند. باتوجه به آنکه $AE = ۳AF$ (فرض) و قضیه تالس (قضیه تالس)، می‌توان نوشت $AD = y$ و $DM = ۲y$. همچنین در مثلث BDC به کمک قضیه تالس نتیجه می‌گیریم $CM = DM = ۲y$. داریم:

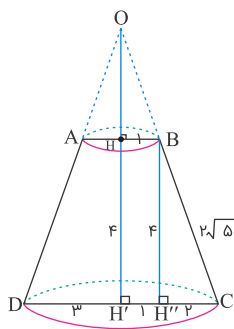
$$\frac{S_{\triangle AFD}}{S_{\triangle AEM}} = \left(\frac{AF}{AE}\right)^2 = \left(\frac{1}{3}\right)^2 = \frac{1}{9} \Rightarrow S_{\triangle AFD} = \frac{1}{9} S_{\triangle AEM}$$

ازطرفی دو مثلث AEM و AEC در رأس E هم‌ارتفاع هستند، پس:

$$\frac{S_{\triangle AEM}}{S_{\triangle AEC}} = \frac{AM}{AC} = \frac{3y}{5y} = \frac{3}{5}$$

$$\Rightarrow S_{\triangle AEM} = S_{\triangle AEC} \times \frac{3}{5} = \frac{1}{2} S_{\triangle ABC} \times \frac{3}{5} = \frac{1}{2} \times ۴۸ \times \frac{3}{5} = \frac{۷۲}{5}$$

$$S_{\triangle AFD} = \frac{S_{\triangle AEM}}{9} = \frac{۷۲}{5 \times 9} = \frac{۸}{5} = ۱/۶$$

مطابق شکل، باید حجم مخروط ناقص را بیابیم. حال داریم:

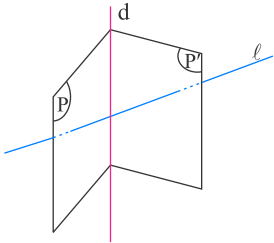
$$\triangle BH''C : BH''^2 + ۲^2 = (۲\sqrt{5})^2 \Rightarrow BH''^2 = ۱۶ \Rightarrow BH'' = ۴ \Rightarrow HH' = ۴$$

$$\triangle OH'C : HB \parallel H'C \xrightarrow{\text{تالس}} \frac{OH}{OH'} = \frac{HB}{H'C} \Rightarrow \frac{OH}{OH + ۴} = \frac{1}{3} \Rightarrow 3OH = OH + ۴$$

$$\Rightarrow OH = ۲$$

$$\begin{aligned} \text{حجم مخروط ناقص} &= (\text{حجم مخروط بزرگ}) - (\text{حجم مخروط کوچک}) = \frac{1}{3}\pi(3^2)(۶) - \frac{1}{3}\pi(1^2)(۲) \\ &= \frac{۵۲\pi}{3} \end{aligned}$$

الف) درست است، فرض کنید خط l فصل مشترک دو صفحه P و P' که d نام دارد را در M قطع کند. چون $d \in P', P$ پس $M \in P, P'$. در نتیجه l نقطه‌ای از P و P' را قطع کرده و با هر دوی آن‌ها متقاطع است.
 ب) غلط است، فصل مشترک دوجه دوی این صفحات، دوجه دو هم‌صفحه‌اند، پس نمی‌توانند متناظر باشند.
 ج) غلط است، همان‌طور که در شکل مشاهده می‌شود l دو صفحه P و P' را قطع کرده ولی فصل مشترک آن‌ها یعنی d را قطع نکرده و با آن متناظر است.

د) درست است، فرض می‌کنیم خط L موازی دو صفحه متقاطع P و P' باشد. از یک نقطه فصل مشترک مانند A خط L' را موازی L رسم می‌کنیم. چون خط L با صفحه P موازی است، خط L' به‌تمامی در صفحه P قرار دارد. با استدلالی مشابه خط L' به‌تمامی در صفحه P' قرار دارد.
 پس L' همان فصل مشترک دو صفحه متقاطع P و P' است که با خط L نیز موازی است.

چون قطرهای چهار ضلعی منصف یکدیگرند، پس چهار ضلعی متوازی‌الاضلاع است، بنابراین ابتدا مساحت آن را طبق فرمول $S = ab \sin \alpha$ می‌یابیم:

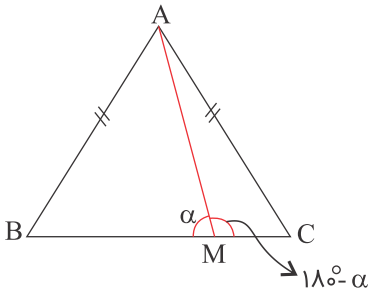
$$S = 2 \times 5 \sin 120^\circ = 2 \times 5 \times \frac{\sqrt{3}}{2} = 5\sqrt{3}$$

حال طبق فرمول $S = ah$ و با فرض اینکه a ضلع کوچک‌تر و h ارتفاع وارد بر آن است داریم:

$$5\sqrt{3} = 2h \Rightarrow h = \frac{5\sqrt{3}}{2}$$

بنا به فرض، شعاع دایره محیطی مثلث ABM برابر R_1 است، در این مثلث طبق قضیه سینوس ها داریم:

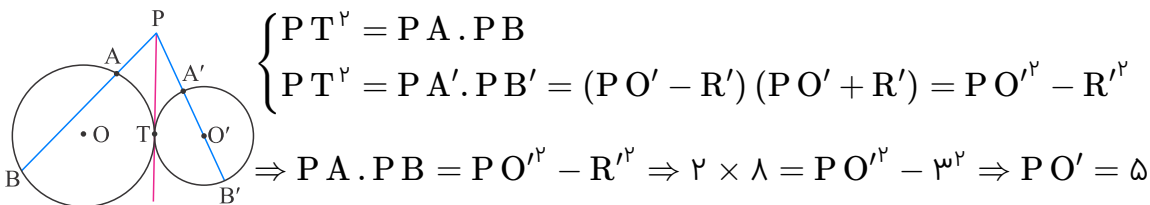
$$AB = 2R_1 \sin \widehat{AMB} = 2R_1 \sin \alpha$$

همچنین در مثلث AMC ، شعاع دایره محیطی مثلث R_2 است و بنا به قضیه سینوس ها داریم:

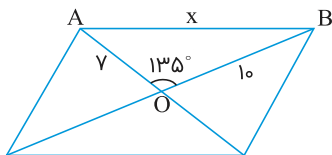
$$AC = 2R_2 \sin \widehat{AMC} \Rightarrow AC = 2R_2 \sin(180^\circ - \alpha) = 2R_2 \sin \alpha$$

و چون $AB = AC$ است، پس $2R_1 \sin \alpha = 2R_2 \sin \alpha$ و در نتیجه: $R_1 = R_2$

اگر از نقطه P به O' وصل کرده و امتداد دهیم، مطابق شکل زیر، داریم:

در متوازی الاضلاع قطرها منصف یکدیگرند. در مثلث AOB طبق قانون کسینوس ها داریم:

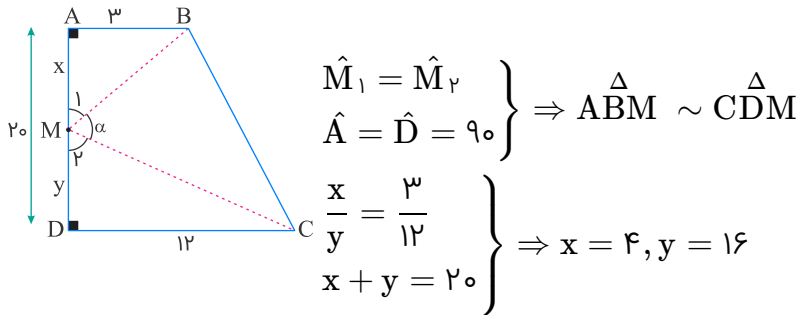
$$x^2 = 7^2 + 10^2 - 2 \times 7 \times 10 \cos 135^\circ$$

$$x^2 = 49 + 100 + 70\sqrt{2} = 149 + 70\sqrt{2}$$

محل همرسی ارتفاع‌های مثلث قائم‌الزاویه روی رأس قائمه و محل همرسی عمودمنصف‌های مثلث قائم‌الزاویه وسط وتر است و فاصله این دو میانه مثلث است.

$$\text{میانۀ وتر} = \frac{۱۳}{۲} = ۶/۵$$

وقتی محیط مثلث $\triangle BMC$ کمترین مقدار را دارد، پس $BM + MC$ کوتاه‌ترین مسیر است.
در نتیجه:

به کمک فیثاغورس طول BM و CM را به دست می‌آوریم.

$$AM^2 + AB^2 = BM^2 \Rightarrow BM = 5$$

$$DM^2 + CD^2 = CM^2 \Rightarrow CM = 20$$

حال مساحت مثلث $\triangle BMC$ را می‌یابیم که به کمک آن سینوس زاویه \hat{BMC} را به دست بیاوریم.

$$S_{\triangle BMC} = S_{ABCD} - S_{\triangle ABM} - S_{\triangle CDM}$$

$$= \frac{1}{2}(3 + 12) \times 20 - \frac{1}{2} \times 3 \times 4 - \frac{1}{2} \times 12 \times 16$$

$$= 150 - 6 - 96 = 48$$

$$S_{\triangle BMC} = \frac{1}{2} BM \times CM \times \sin \alpha$$

$$\Rightarrow 48 = \frac{1}{2} \times 5 \times 20 \times \sin \alpha \Rightarrow \sin \alpha = 0/96$$

$$P = \frac{a+b+c}{2} = \frac{12+10+10}{2} = 16$$

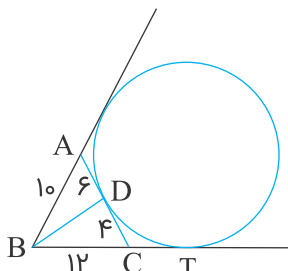
می‌دانیم:

$$BT = P \xrightarrow{-a} BT - a = P - a$$

$$\frac{BT-a=CT}{CT=CD} \rightarrow CD = P - a = 16 - 12 = 4$$

$$AD = AC - CD = 10 - 4 = 6$$

حال بنا به قضیه استوارت داریم:

$$BD^2 = \frac{CD \times AB^2 + AD \times BC^2 - CD \times AD \times AC}{AC}$$

$$= \frac{4 \times 10^2 + 6 \times 12^2 - 4 \times 6 \times 10}{10}$$

$$\Rightarrow BD^2 = \frac{400 + 864 - 240}{10} = \frac{1024}{10} \Rightarrow BD = \frac{32}{\sqrt{10}} = \frac{32}{10} \sqrt{10} = 3\frac{2}{5} \sqrt{10}$$

می‌دانیم:

$$y \times z = w \times x \Rightarrow y \times 3 = 2 \times 6 \Rightarrow y = 4$$

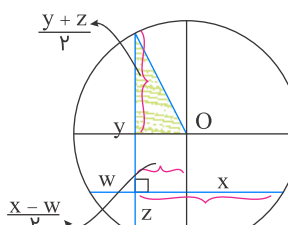
در دایره به شعاع r داریم:

$$4r^2 = x^2 + y^2 + z^2 + w^2 \quad (1)$$

$$4r^2 = 6^2 + 4^2 + 3^2 + 2^2 \Rightarrow r = \frac{\sqrt{65}}{2}$$

برای اثبات فرمول (۱) به شکل زیر دقت کنید:

اگر O مرکز دایره باشد، عمود منصف دو وتر یکدیگر را در O قطع می‌کنند. در مثلث هاشورخورده داریم:

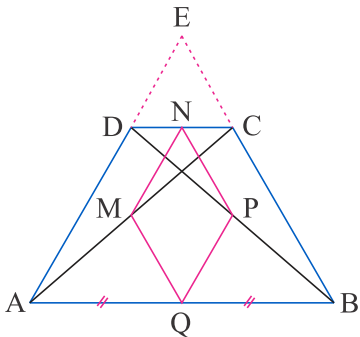
$$\left(\frac{y+z}{2}\right)^2 + \left(\frac{x-w}{2}\right)^2 = r^2 \Rightarrow 4r^2 = y^2 + z^2 + x^2 + w^2 + 2(yz - xw)$$

$$\xrightarrow{yz=xw \text{ می‌دانیم}} 4r^2 = x^2 + y^2 + z^2 + w^2$$

بنابر فرض در ذوزنقه $ABCD$ داریم:

$$AB = 11, CD = 3, \hat{A} = \hat{B} = 60^\circ$$

مطابق شکل، وسط دو قاعده و وسط دو قطر به یکدیگر وصل شده است و چهار ضلعی $MNPQ$ را پدید آورده‌اند.

این چهار ضلعی لوزی است، زیرا:

$$\triangle ADC : \frac{CN}{CD} = \frac{CM}{AC} = \frac{1}{2} \Rightarrow MN \parallel AD, MN = \frac{AD}{2}$$

و با استدلال مشابه در مثلث‌های ABD و BDC ، AB و BC به ترتیب داریم: $PQ = \frac{AD}{2}$ و $NP = \frac{BC}{2}$ و $MQ = \frac{BC}{2}$ و چون $AD = BC$ می‌باشد، پس $MN = NP = PQ = MQ$.

اما با امتداد ساق‌های ذوزنقه، دو مثلث متساوی‌الاضلاع ABE و DCE پدید می‌آید که اندازه اضلاع آن‌ها ۱۱ و ۳ است، پس:

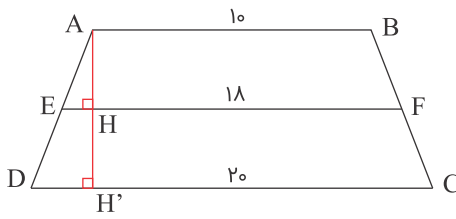
$$AD = AE - DE = AB - CD = 11 - 3 = 8$$

و در نهایت:

$$\text{محیط لوزی } MNPQ = 4MN = 4 \times \frac{AD}{2} = 2AD = 2 \times 8 = 16$$

فرض کنیم $\frac{AE}{AD} = K$ می‌دانیم:

$$EF = (1 - K)AB + K \times DC \Rightarrow 18 = 10(1 - K) + 20K$$

$$\Rightarrow 18 = 10K + 10 \Rightarrow K = \frac{8}{10} = \frac{4}{5}$$

$$\Rightarrow \frac{AE}{ED} = \frac{4}{1} \Rightarrow AH = 4HH'$$

$$S_{ABFE} = AH \times \frac{10 + 18}{2} = 14AH$$

$$\Rightarrow 10 = 14AH \Rightarrow AH = \frac{10}{14} = \frac{5}{7} \Rightarrow HH' = \frac{5}{28}$$

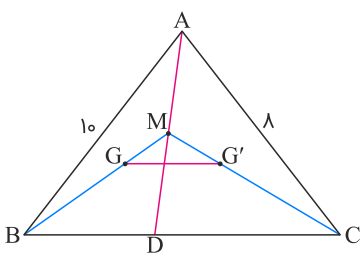
$$\Rightarrow S_{EFCB} = \frac{5}{28} \times \left(\frac{18 + 20}{2}\right) = \frac{95}{28}$$

چون $\frac{AN}{AB} = \frac{AM}{AC} = \frac{1}{3}$ و $\hat{A} = \hat{A}$ پس دو مثلث AMN و ACB متشابه هستند. با نوشتن نسبت تشابه به دست می‌آید:

$$\frac{MN}{BC} = \frac{1}{3} \Rightarrow \frac{3}{BC} = \frac{1}{3}$$

در نتیجه $BC = 9$.

ابتدا شکل را رسم می‌کنیم:

G محل هم‌رسی میانه‌های مثلث ABD است. G' محل هم‌رسی میانه‌های مثلث ACD است. M وسط ضلع AD است.

$$\text{می‌دانیم: } \frac{GM}{GB} = \frac{G'M}{G'C} = \frac{1}{2} \xrightarrow{\text{عکس تالس}} GG' \parallel BC$$

$$\xrightarrow{\text{تالس}} \frac{GM}{MB} = \frac{GG'}{BC} \Rightarrow \frac{1}{3} = \frac{4}{BC} \Rightarrow BC = 12$$

$$\text{مساحت مثلث ABC به کمک قضیه هرون} = \sqrt{p(p-a)(p-b)(p-c)}$$

$$= \sqrt{15(15-12)(15-8)(15-10)} = \sqrt{15 \times 3 \times 7 \times 5} = 15\sqrt{7}$$

گزینه ۱

۴۱

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$$

A و B مستقل اند:

$$\Rightarrow P(A \cap B) = P(A) \times P(B) = (P(B) + 0/2) \times P(B)$$

حال داریم:

$$P(B) = a \Rightarrow (a + 0/2) + a - a \times (a + 0/2) = 0/76$$

$$\Rightarrow a + 0/2 + a - a^2 - 0/2a = 0/76 \Rightarrow a^2 - 1/8a + 0/56 = 0$$

$$\Rightarrow (a - 0/4)(a - 1/4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 0/4 & \text{ق ق} \\ a = 1/4 & \text{غ ق ق} \end{cases}$$

$$\Rightarrow P(B) = 0/4, P(A) = 0/6$$

گزینه ۳

۴۲

$$A_i = \left(-\frac{i}{r}, 1 + \frac{i}{r}\right) \Rightarrow \begin{cases} A_1 = \left(-\frac{1}{r}, \frac{r}{r}\right) \\ A_r = (-1, r) \\ A_{r-1} = \left(-\frac{r-1}{r}, \frac{2r-1}{r}\right) \\ A_r = (-r, r) \end{cases}$$

$$\Rightarrow B = A_1 \cup A_r \cup A_{r-1} \cup A_r = (-r, r)$$

$$\Rightarrow C = A_1 \cap A_r \cap A_{r-1} = \left(-\frac{1}{r}, \frac{r}{r}\right)$$

$$(B - C) \cup (C - B) = \underbrace{(B \cup C)}_B - \underbrace{(B \cap C)}_C$$

$$= B - C = (-r, r) - \left(-\frac{1}{r}, \frac{r}{r}\right) = (-r, -\frac{1}{r}] \cup [\frac{r}{r}, r)$$

گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم:
گزینه "۱":

$$(7 > 2^2) \vee (x^F + 3 = 0) \equiv T \vee F \equiv T$$

گزینه "۲":

$$(5 \text{ زوج است}) \Rightarrow (5 \text{ مربع کامل است}) \equiv (F \Rightarrow F) \equiv T$$

گزینه "۳":

$$(3 \text{ عدد اول نیست}) \Leftrightarrow (3 \text{ مربع کامل است}) \equiv (F \Leftrightarrow F) \equiv T$$

گزینه "۴":

$$(6 < 15) \wedge (5 + 7 = 10) \equiv T \wedge F \equiv F$$

گزینه ۱

۴۴

P (یک مهره سفید و دو مهره از بقیه) = P (فقط یک مهره سفید)

$$= \frac{\binom{5}{2} \times \binom{5}{1}}{\binom{10}{3}} = \frac{10 \times 5}{120} = \frac{5}{12}$$

گزینه ۴

۴۵

اگر تمام داده‌ها در عدد k ضرب شوند، انحراف معیار در $|k|$ ضرب می‌شود. جمع یا تفریق داده‌ها با یک عدد ثابت، تأثیری روی انحراف معیار ندارد.

$$\sigma_{\text{جدید}} = |k| \sigma_{\text{قدیم}} = \frac{3}{2} \times 12 = 18$$

در نظر می‌گیریم:

A: پیشامد بخش‌پذیر بودن بر ۲
B: پیشامد بخش‌پذیر بودن بر ۵
از ما $A \cup B$ را می‌خواهد، به دست می‌آید:

$$n(S) = 600 - 100 = 500$$

$$n(A) = \left[\frac{600}{2} \right] - \left[\frac{100}{2} \right] = 300 - 50 = 250$$

$$n(B) = \left[\frac{600}{5} \right] - \left[\frac{100}{5} \right] = 120 - 20 = 100$$

$$n(A \cap B) = \left[\frac{600}{10} \right] - \left[\frac{100}{10} \right] = 60 - 10 = 50$$

اکنون می‌نویسیم:

$$\begin{aligned} P(A \cup B) &= P(A) + P(B) - P(A \cap B) \\ &= \frac{250}{500} + \frac{100}{500} - \frac{50}{500} = \frac{6}{10} = 0.6 \end{aligned}$$

رابطه داده شده را به صورت زیر ساده می‌کنیم:

$$(A \cap B) \cup [A \cap (A \cap B)'] = (A \cap B) \cup (A \cap B') = A \cap (B \cup B') = A \cap M = A$$

باید مهره‌های انتخابی دو مهره قرمز، یک مهره آبی یا هر سه قرمز باشد.

$$P(A) = \frac{\binom{3}{2} \binom{2}{1} + \binom{3}{3}}{\binom{5}{3}} = \frac{7}{10}$$

گزاره $p \vee q \sim p$ نادرست است؛ پس هم $p \sim$ و هم q باید نادرست باشد. در این صورت p درست و q نادرست است. از طرفی ارزش گزاره $p \wedge r$ نادرست می‌باشد. چون p درست است، پس باید r نادرست باشد.

$$(p \wedge q) \vee s \equiv (T \wedge F) \vee s \equiv F \vee s \equiv s$$

وقتی ارزش $[(p \wedge q) \Rightarrow r] \sim$ درست باشد، پس ارزش $(p \wedge q) \Rightarrow r$ نادرست است. در نتیجه $p \wedge q$ درست و r نادرست است. از درستی $p \wedge q$ نتیجه می‌گیریم که p و q هر دو درست هستند. لذا داریم:

$$\sim q \wedge [p \Rightarrow (q \Leftrightarrow r)] \equiv \sim T \wedge [T \Rightarrow \underbrace{(T \Leftrightarrow F)}_F] \equiv F \wedge F \equiv F$$

در فرمول واریانس اگر $(x_i - \bar{x})^2$ ها را باز کنیم و چون می‌دانیم: $\sum_{i=1}^n x_i = n\bar{x}$ ؛ به رابطه مهم زیر می‌رسیم:

$$\sigma^2 = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n x_i^2 - \bar{x}^2$$

اثبات:

$$\begin{aligned} \sigma^2 &= \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{n} = \frac{(x_1 - \bar{x})^2 + \dots + (x_n - \bar{x})^2}{n} = \frac{x_1^2 - 2x_1\bar{x} + \bar{x}^2 + \dots + x_n^2 - 2x_n\bar{x} + \bar{x}^2}{n} \\ &= \frac{x_1^2 + \dots + x_n^2 + n\bar{x}^2 - 2\bar{x}(x_1 + \dots + x_n)}{n} = \frac{1}{n} \left(\sum_{i=1}^n x_i^2 + n\bar{x}^2 - 2\bar{x} \underbrace{\sum_{i=1}^n x_i}_{n\bar{x}} \right) = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n x_i^2 - \bar{x}^2 \end{aligned}$$

پس خواهیم داشت:

مجذور میانگین - میانگین مجذورات = واریانس

$$\Rightarrow \sigma^2 = \frac{390}{15} - 5^2 = 26 - 25 \Rightarrow \sigma^2 = 1 \Rightarrow \sigma = 1$$

در نتیجه گزینه "۱" درست است.

$$|k - 3| \leq 2 \Rightarrow -2 \leq k - 3 \leq 2 \Rightarrow 1 \leq k \leq 5$$

$$B = \{1, 2, 3, 4, 5\}, \quad A = \{1, 3, 5, 7, 9\}$$

$$n(A^c - B^c) = (n(A))^c - (n(A \cap B))^c = 5^c - 3^c = 25 - 9 = 16$$

نکته:

$$n(A^c - B^c) = n(A^c) - n(A^c \cap B^c) = (n(A))^c - (n(A \cap B))^c$$

می‌دانیم که: روش مصاحبه هنگامی استفاده می‌شود که مصاحبه‌گر از تمام پاسخ‌های ممکن اطلاع کافی نداشته باشد.

$$\sum f_i(x_i - \bar{x}) = 0$$

$$\Rightarrow -5 \times 4 + (-3) \times 2 + 0 \times 4 + 4 \times 3 + 5 \times 1 + 9 \times x = 0$$

$$-20 - 6 + 12 + 5 + 9x = 0 \Rightarrow -9 + 9x = 0 \Rightarrow x = 1$$

گزاره دو شرطی $q \Leftrightarrow p$ زمانی دارای ارزش نادرست است که دو گزاره p و q هم‌ارزش نباشند.
حال به بررسی تک‌تک موارد می‌پردازیم:

(الف) اگر $3^4 = 81$ آنگاه ۹ اول است. در این گزاره مقدم درست و تالی نادرست است، پس ارزش گزاره شرطی نادرست است.
(ب) اگر $-15 < -9$ آنگاه 3^4 زوج است. در این گزاره مقدم نادرست و تالی درست است، پس ارزش گزاره شرطی درست است.
(پ) اگر $0/7 \in \mathbb{Q}$ آنگاه $\sqrt{2}$ گنگ است. در این گزاره مقدم و تالی درست است، پس ارزش گزاره شرطی درست است.
(ت) اگر $4^2 = 2^4$ آنگاه $-5 < -4$ است. در این گزاره مقدم و تالی هر دو درست هستند، پس ارزش گزاره شرطی درست است.

که باتوجه به گزینه‌ها، ترکیب دو شرطی دو گزاره (لف) و (ت) دارای ارزش نادرست است.

$$A : k^2 - 4 = 0, 2k - 4 = 0 \Rightarrow k = \pm 2, k = 2$$

$$\xrightarrow{\cap} k = 2 \Rightarrow A = \{2\}$$

$$B : ||x| - 2| = 1 \Rightarrow \begin{cases} |x| - 2 = 1 \Rightarrow |x| = 3 \Rightarrow x = \pm 3 \\ |x| - 2 = -1 \Rightarrow |x| = 1 \Rightarrow x = \pm 1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow B = \{-1, +1, -3, +3\}$$

$$C : 2^y = y^2 \Rightarrow y = 2, y = 4 \Rightarrow C = \{2, 4\}$$

بنابراین مجموعه A اعضای کمتری دارد.

$$\sim (r \vee q) \wedge (\sim p \wedge s) \equiv \underbrace{\sim (r \vee T)}_T \wedge \underbrace{(\sim p \wedge F)}_F \equiv \sim (T) \wedge F \equiv F \wedge F \equiv F$$

از جداول زیر استفاده کرده‌ایم:

p	q	$p \wedge q$
T	F	F
T	T	T
F	T	F
F	F	F

p	q	$p \vee q$
T	T	T
T	F	T
F	T	T
F	F	F

بنابراین باتوجه به جداول بالا، ارزش گزاره به ارزش p و r بستگی ندارد: چه درست باشد چه نادرست، ارزش $r \vee q$ درست است. چه درست باشد چه نادرست ارزش $(\sim p \wedge s)$ همواره نادرست است.

مجموع اختلاف از میانگین داده‌ها، همیشه صفر است؛ یعنی:

$$x + (-1) + (0) + 3 + 6 = x + 8 = 0 \Rightarrow x = -8$$

دامنه تغییرات برابر با تفاضل کوچکترین و بزرگترین داده است (که برابر با بزرگترین و کوچکترین اختلاف داده از میانگین نیز است):

$$R = 6 - (-8) = 14$$

گزینه ۱

۵۹

$$n(S) = \frac{5!}{2!2!} = \frac{120}{4} = 30$$

$$\underline{۲} \quad \underline{۳۳} \quad \underline{۴۴} \Rightarrow n(A) = 3! = 6$$

$$P(A) = \frac{6}{30} = \frac{1}{5} = 0.2$$

گزینه ۱

۶۰

تعداد کل حالات برابر است با: $n(S) = 6!$

متمم پیشامد "بین علی و شروین حداقل یک نفر باشد (A)"، پیشامد "بین علی و شروین کسی نباشد (A')" است.
پس "علی و شروین" را در یک بسته قرار می‌دهیم:

شروین, علی, B, C, D, E

$$\Rightarrow n(A') = 5! \times 2!$$

در نتیجه:

$$P(A') = \frac{n(A')}{n(S)} = \frac{5! \times 2!}{6!} = \frac{2}{6} = \frac{1}{3} \Rightarrow P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{1}{3} = \frac{2}{3}$$

فیزیک

گزینه ۳

۶۱

ستون به شکل استوانه با حجم $V = Ah$ فرض می‌شود.

$$P = \frac{mg}{A} = \frac{\rho V g}{A} \Rightarrow P = \frac{\rho Ahg}{A} = \rho gh$$

$$\Rightarrow 600 \times 10^3 = 2400 \times 10 \times h \Rightarrow h = \frac{6 \times 10^5}{24000} = 25 \text{ m}$$

مقدار گرمایی که ماشین در هر چرخه دریافت می‌کند:

$$Q_H = 3 \times 6 \times 10^4 = 18 \times 10^4 \text{ J} = 180 \text{ kJ}$$

طبق قانون اول ترمودینامیک داریم:

$$|W| = Q_H - |Q_L| = 180 - 60 = 120 \text{ kJ}$$

$$\text{بازده} = \frac{|W|}{Q_H} \times 100 = \frac{120}{180} \times 100 \simeq 66.6\%$$

* توجه: بازده برای یک چرخه محاسبه می‌شود بنابراین کار و گرمای دریافتی برای یک چرخه مورد نیاز است.

اگر یکای A برحسب متر بر ثانیه (m/s) باشد، آنگاه یکای A^۲ به صورت زیر محاسبه می‌شود:

$$A^2 = (\text{m/s})^2 = \text{m}^2/\text{s}^2$$

از طرفی می‌دانیم که کمیت‌های هم‌جنس، با یکدیگر جمع و تفریق می‌شوند، بنابراین باتوجه به این که یکای D برحسب متر است می‌توان نوشت:

$$CD = \text{m}^2/\text{s}^2 \Rightarrow [C] \times \text{m} = \text{m}^2/\text{s}^2 \Rightarrow [C] = \text{m}/\text{s}^2 \text{ یا } \frac{\text{متر}}{(\text{ثانیه})^2}$$

حجم استوانه توخالی عبارت است از:

$$V = \pi(R_2^2 - R_1^2)h$$

از تعریف چگالی می‌دانیم که چگالی جرم یکای حجم ماده است:

$$\rho = \frac{m}{V}$$

پس:

$$M = \rho V \Rightarrow M = \rho \pi(R_2^2 - R_1^2)h$$

حجم استوانه دوم را نیز به دست می‌آوریم:

$$V' = \pi[(2R_2)^2 - (2R_1)^2] \times 3h = 12\pi(R_2^2 - R_1^2)h$$

به این ترتیب جرم لازم را به دست می‌آوریم:

$$M' = \rho V' = \rho/12\pi(R_2^2 - R_1^2)h = 12M$$

$$\text{بازده} = \frac{\text{توان خروجی}}{\text{توان ورودی}} \Rightarrow \frac{۸۰}{۱۰۰} = \frac{P_{\text{مفید}}}{1/25 \times 10^{+3}}$$

$$\Rightarrow P_{\text{مفید}} = 0/8 \times ۱۲۵۰ = ۱۰۰۰ \text{ W}$$

$$\left. \begin{aligned} W &= F d \cos \theta \\ F &= mg \end{aligned} \right\} \Rightarrow W = mgd \cos \theta$$

$$W = ۱۰۰۰ \times ۳۰ = ۳۰۰۰۰$$

$$P = \frac{W}{t} \Rightarrow t = \frac{W}{P} = \frac{۳۰۰۰۰}{۱۰۰۰} = ۳۰ \text{ (s)}$$

$$1 \text{ AU} = ۲ \times ۱۰^{11} \text{ m}$$

$$d = ۲/۶ \times ۱۰^۵ \text{ Tm} \times \frac{۱۰^{1۲} \text{ m}}{1 \text{ Tm}} \times \frac{1 \text{ AU}}{۲ \times ۱۰^{11} \text{ m}} = 1/3 \times ۱۰^۶ \text{ AU}$$

حجم آب بالا آمده برابر است با:

$$V_w = ۳۰۰ - ۲۰۰ = ۱۰۰ \text{ cm}^3 = ۱۰۰ \times ۱۰^{-۶} \text{ m}^3 = ۱۰^{-۴} \text{ m}^3$$

بنابراین جرم آب جابه‌جا شده برابر است با:

$$m_w = \rho_w V_w = ۱۰۰۰ \times ۱۰^{-۴} = ۰/۱ \text{ N}$$

نیروی شناوری وارد بر گلوله برابر با وزن آب جابه‌جا شده است:

$$F_b = m_w g = ۰/۱ \times ۱۰ = ۱ \text{ N}$$

این نیرو را آب به گلوله (به طرف بالا) وارد می‌کند و واکنش آن از طرف گلوله به آب (به طرف پایین) وارد می‌شود که باعث می‌شود، آب ۱ N سنگین‌تر به نظر برسد:

$$\text{عدد نیروسنج} = ۳ + ۱ = ۴ \text{ N}$$

طبق قانون پایستگی انرژی مکانیکی داریم:

$$K_1 + U_1 = K_2 + U_2 \Rightarrow ۰ + mgh = K + mgh' \Rightarrow ۶۰h = ۱۸۰ + ۲ \times ۶۰$$

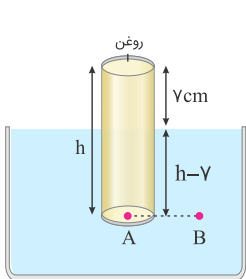
$$۶۰h = ۱۸۰ + ۱۲۰ = ۳۰۰ \Rightarrow ۶۰h = ۳۰۰ \Rightarrow h = \frac{۳۰۰}{۶۰} = ۵ \text{ m}$$

ابتدا کاری را که خنک کننده دریافت می کند، به دست می آوریم:

$$W = |Q_H| - Q_L = 6/5 \times 10^3 - 5 \times 10^3 = 1/5 \times 10^3 \text{ J}$$

از طرفی با استفاده از رابطه $P = \frac{W}{t}$ داریم:

$$P = \frac{W}{t} = \frac{1/5 \times 10^3}{60} = 25 \text{ W}$$

$$P_A = P_0 + \rho_1 g h$$

$$P_B = P_0 + \rho_2 g (h - \gamma)$$

$$P_A = P_B \Rightarrow P_0 + \rho_1 g h = P_0 + \rho_2 g (h - \gamma)$$

$$\Rightarrow \rho_1 g h = \rho_2 g (h - \gamma)$$

$$\Rightarrow 0.9 h = 1(h - \gamma) \Rightarrow 0.1 h = \gamma \Rightarrow h = 70 \text{ cm}$$

باتوجه به اندازه تغییر طول میله، ضریب انبساط خطی را به دست می آوریم:

$$\Delta L = \alpha L_1 \Delta T \Rightarrow 2 \times 10^{-2} L_1 = \alpha L_1 \Delta T \Rightarrow \alpha \Delta T = 2 \times 10^{-2}$$

از طرفی با استفاده از رابطه $\Delta V = \beta V_1 \Delta T$ می توان نوشت:

$$\Delta V = \beta V_1 \Delta T \simeq 3 \alpha V_1 \Delta T = 3 \times 2 \times 10^{-2} V_1 = 0.06 V_1$$

بنابراین حجم آن ۶ درصد افزایش می یابد.

ارتفاع ستون هوا در زیر پیستون کوچک است؛ بنابراین فشار هوای محبوس در تمام نقاط آن از جمله در زیر پیستون و سطح آب یکسان است.

$$P_{\text{تف}} = P_{\text{هوای محبوس}} + \rho g h \Rightarrow 111 \times 10^3 = P_{\text{هوای محبوس}} + 1000 \times 10 \times 0.1$$

$$\Rightarrow P_{\text{هوای محبوس}} = 111 \times 10^3 - 10^4 = 110 \times 10^3 = 11 \times 10^4 \text{ Pa}$$

از طرفی چون پیستون در جای خود ثابت است، فشار هوای محبوس در زیر آن برابر با فشار ناشی از نیروهای وزن پیستون، F و همچنین فشار هوا است؛ پس:

$$P_{\text{هوای محبوس}} = \frac{F + W}{A} + P_0 \Rightarrow 11 \times 10^4 = \frac{F + (500 \times 10^{-3}) \times 10}{20 \times 10^{-4}} + 10^5$$

$$\Rightarrow 10^4 = \frac{F + 5}{20 \times 10^{-4}} \Rightarrow F + 5 = 20 \Rightarrow F = 15 \text{ N}$$

برای مقایسه نتیجه اندازه‌گیری‌ها، ابتدا باید آن‌ها را با یکای یکسان محاسبه کرد و سپس با یکدیگر مقایسه کرد.
گزینه "۱":

$$5/12 \text{ cm} = 5/12 \times 10^{-2} \text{ m}$$

$$1/2 \times 10^{-4} \text{ km} = 1/2 \times 10^{-4} \times 10^3 \text{ m} = 12 \times 10^{-2} \text{ m}$$

$$5/12 \times 10^{-2} \text{ m} < 12 \times 10^{-2} \text{ m}$$

بنابراین گزینه "۱" درست است.
گزینه "۲":

$$2/5 \times 10 \text{ nm} = 2/5 \times 10 \times 10^{-9} \text{ m} = 25 \times 10^{-9} \text{ m}$$

$$550 \text{ pm} = 550 \times 10^{-12} \text{ m} = 0/55 \times 10^{-9} \text{ m}$$

$$25 \times 10^{-9} \text{ m} > 0/55 \times 10^{-9} \text{ m}$$

بنابراین گزینه "۲" نادرست است.
گزینه "۳":

$$6500 \text{ mm} = 6/5 \text{ m}$$

$$430 \text{ dm} = 430 \times 10^{-1} \text{ m} = 43 \text{ m}$$

$$43 \text{ m} > 6/5 \text{ m}$$

بنابراین گزینه "۳" صحیح است.
گزینه "۴":

$$2/5 \mu\text{m} = 2/5 \times 10^{-6} \text{ m} = 0/25 \times 10^{-6} \text{ m}$$

$$2/2 \times 10^{-6} \text{ m} > 0/25 \times 10^{-6} \text{ m}$$

بنابراین گزینه "۴" درست است.

در فشار ثابت طبق قانون گازهای کامل داریم:

$$\frac{V_2}{V_1} = \frac{T_2}{T_1} \Rightarrow \frac{T_2}{300} = \frac{2V_1}{V_1} \Rightarrow T_2 = 600 \text{ K}$$

$$W = -P \Delta V = -nR\Delta T = -(3 \times 8 \times (600 - 300)) = -7200 \text{ J} = -7/2 \text{ kJ}$$

با استفاده از قضیه کار و انرژی و باتوجه به اینکه فقط نیروی F روی جسم کار انجام می‌دهد، داریم:

$$W_t = K_f - K_i \Rightarrow W_t = K_f - 0$$

$$\Rightarrow F d \cos \alpha = \frac{1}{2} m v^2 \Rightarrow F d = \frac{1}{2} v^2 \Rightarrow F \times \frac{9}{100} = \frac{1}{2} \times 36 \Rightarrow F = 100 \text{ N}$$

برای حل سؤال، مسئله را به دو مرحله تقسیم می‌کنیم.

در مرحله اول، به اندازه $1/5$ متر توسط نیروی $F = 14 \text{ N}$ بالا می‌رود و سرعت جسم طبق قضیه کار و انرژی جنبشی به دست می‌آید:

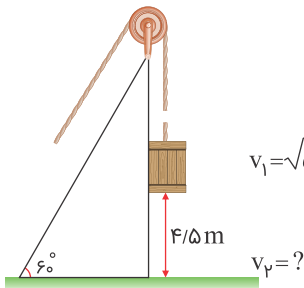
$$W_t = \Delta K \Rightarrow W_F + W_{mg} = \Delta K \Rightarrow F d - mg \Delta h = \Delta K$$

$$\Rightarrow (14)(1/5) - (0/5 \times 10)(1/5) = \frac{1}{2} (0/5)(v_f^2 - v_i^2)$$

$$\Rightarrow (9)(1/5) = \frac{1}{2} (0/5)(v_f^2 - 0) \Rightarrow v_f^2 = 54 \text{ (m/s)}^2$$

در مرحله دوم پس از پاره شدن طناب جسم با تندی $v = \sqrt{54} \text{ m/s}$ از ارتفاع $4/5$ متری سطح زمین تحت تأثیر نیروی وزن به سطح زمین می‌رسد.

قضیه کار و انرژی جنبشی را برای این حالت می‌نویسیم:

$$W_t = \frac{1}{2} m (v_f^2 - v_i^2) \Rightarrow mgh = \frac{1}{2} m (v_f^2 - 54)$$

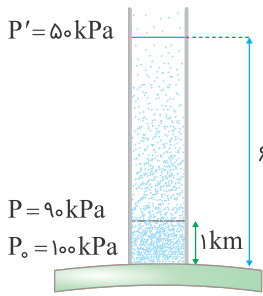
$$v_i = \sqrt{54} \text{ m/s} \Rightarrow 2gh = (v_f^2 - 54) \Rightarrow 2(10)(4/5) = v_f^2 - 54$$

$$\Rightarrow 144 = v_f^2 \Rightarrow v_f = 12 \text{ m/s}$$

$$\rho = \frac{PM}{RT}$$

$$\frac{\rho_2}{\rho_1} = \frac{P_2}{P_1} \times \frac{T_1}{T_2} \Rightarrow \frac{\rho_2}{\rho_1} = \frac{2}{1} \times \frac{300}{300 + 273} = 1/04 \cong 1 \Rightarrow \rho_2 = \rho_1 = 1/4 \text{ kg/m}^3$$

گام اول: در شکل زیر، فشار هوا در نقاط مورد نظر، از نمودار داده شده استخراج و روی شکل مشخص شده است؛ اگر m و m' به ترتیب جرم هوا در ستون‌های به سطح مقطع ۱ m^2 و ارتفاع‌های ۱ و ۶ کیلومتری باشند، آنگاه با استفاده از رابطه فشار داریم:

$$P = \frac{mg}{A} \Rightarrow m = \frac{PA}{g} = \frac{90 \times 10^3 \times 1}{10} = 9 \times 10^3 \text{ kg}$$

$$P' = \frac{m'g}{A} \Rightarrow m' = \frac{P'A}{g} = \frac{50 \times 10^3 \times 1}{10} = 5 \times 10^3 \text{ kg}$$

گام دوم: جرم هوای موجود در ستونی به سطح مقطع ۱ m^2 و ارتفاع بین ۱ تا ۶ کیلومتری از سطح زمین را به دست آورده و سپس با استفاده از آن، چگالی متوسط در این فاصله را حساب می‌کنیم:

$$\Delta m = m - m' = 9 \times 10^3 - 5 \times 10^3 = 4 \times 10^3 \text{ kg}$$

$$\Delta m = \bar{\rho} \Delta V \Rightarrow \Delta m = \bar{\rho} (A \Delta h) \Rightarrow 4 \times 10^3 = \bar{\rho} \times 1 \times (6 \times 10^3 - 1 \times 10^3)$$

$$\Rightarrow 4 \times 10^3 = \bar{\rho} \times 5 \times 10^3 \Rightarrow \bar{\rho} = \frac{4}{5} = 0.8 \text{ kg/m}^3$$

$$V = (0.5 \text{ cm}) \times (0.04 \text{ dm}) \times (2 \text{ mm}) = (0.5 \times 10^{-2} \text{ m}) \times (0.04 \times 10^{-1} \text{ m}) \times (2 \times 10^{-3} \text{ m})$$

$$= 0.04 \times 10^{-6} \text{ m}^3 = 4 \times 10^{-8} \text{ m}^3 = 40 \times 10^{-9} \text{ m}^3 = 40 \times (10^{-3})^3 \text{ m}^3 = 40 \text{ mm}^3$$

هر حجمی که مضرب درستی از 40 mm^3 باشد را می‌توان با این مکعب اندازه گرفت.

ابتدا گرمای مورد نیاز برای تبدیل یخ 5°C به یخ 0°C را محاسبه می‌کنیم:

$$Q_1 = mc\Delta\theta \Rightarrow Q_1 = 0.4 \times 2100 \times (0 - 5) = 4/2 \text{ kJ}$$

$$Q' = 126 - 4/2 = 121/8 \text{ kJ} \text{ : گرمای باقی‌مانده}$$

بنابراین مقدار $4/2 \text{ kJ}$ از گرمای داده شده صرف تغییر دمای یخ می‌شود و $121/8 \text{ kJ}$ گرما باقی می‌ماند. حال مقدار گرمای لازم برای تغییر حالت یخ 0°C به آب 0°C (یعنی گرمای لازم برای ذوب یخ) را حساب می‌کنیم:

$$Q_2 = mL_F \Rightarrow Q_2 = 0.4 \times 336 = 134/4 \text{ kJ}$$

بنابراین گرمای باقی‌مانده برای ذوب یخ کافی نیست ($Q_2 > Q'$) و مقداری از یخ ذوب نشده باقی می‌ماند. حال به محاسبه مقدار یخی که ذوب نشده باقی می‌ماند می‌پردازیم:

$$Q' = m'L_F \Rightarrow 121/8 = m' \times 336 \Rightarrow m' = 0.3625 \text{ kg} = 362/5 \text{ g} \text{ : مقدار یخ ذوب‌شده}$$

$$\text{مقدار یخ ذوب نشده} : 400 - 362/5 = 37/5 \text{ g}$$

با استفاده از قضیه کار- انرژی جنبشی می‌توان نوشت:

$$\cancel{W_{F_N}} + \cancel{W_{mg}} + W_F + W_{f_k} = \Delta K \Rightarrow F d \cos 60^\circ + W_{f_k} = \frac{1}{2} m (v_2^2 - v_1^2)$$

$$\Rightarrow 36 \times \frac{1}{2} \times 10 + W_{f_k} = \frac{1}{2} \times 4 (64 - 0)$$

$$\Rightarrow 180 + W_{f_k} = 128 \Rightarrow W_{f_k} = -52 \text{ J}$$

$$\Rightarrow |W_{f_k}| = 52 \text{ J}$$

$$P V = n R T \Rightarrow T = \frac{P V}{n R}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} T_A = \frac{P_1 V_1}{n R} \\ T_B = \frac{P_2 V_2}{n R} = \frac{2/5 P_1 \times \frac{1}{5} V_1}{n R} = \frac{1}{5} \frac{P_1 V_1}{n R} \Rightarrow T_B = \frac{1}{5} T_A \end{cases}$$

همان‌طور که مشاهده می‌کنیم، فرآیند نمی‌تواند هم‌دما باشد چون در طی فرآیند دمای گاز کاهش یافته است. با کاهش دما انرژی درونی کاهش می‌یابد و $\Delta U < 0$ است. درعین‌حال چون گاز در حال تراکم است، پس $W > 0$ است. اگر فرآیندی بی‌دررو باشد ($Q = 0$)، باید $\Delta U = W$ برابر باشد که با توجه به منفی بودن ΔU و مثبت بودن W این تساوی برقرار نیست. در نتیجه فرآیند نمی‌تواند بی‌دررو باشد بنابراین تنها این حالت ممکن است که گاز گرما از دست داده باشد.

$$\rho = \frac{m}{V} \Rightarrow m = \rho V$$

حجم کره توخالی از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$V = \frac{4}{3} \pi (R_2^3 - R_1^3)$$

که R_2 شعاع خارجی و R_1 شعاع داخلی آن است.
می‌توان نوشت:

$$m = 9 \times \frac{4}{3} \times 3 (6^3 - 4^3)$$

چگالی بر حسب کیلوگرم بر مترمکعب است که به گرم بر سانتی‌مترمکعب تبدیل نموده‌ایم.

$$m = 9 \times 4 \times (216 - 64) = 5472 \text{ g}$$

چگالی آلیاژ مخلوط دو ماده از رابطه $\rho = \frac{m_1 + m_2}{V_1 + V_2 \pm \Delta V}$ به دست می‌آید که در آن ΔV تغییرات حجم احتمالی دو ماده در اثر مخلوط کردن است. (کاهش حجم با علامت منفی و افزایش حجم با علامت مثبت)
اگر تغییر حجمی رخ ندهد، حجم آلیاژ برابر است با مجموع حجم دو جسم:

$$\left. \begin{aligned} V_A &= 300 \text{ cm}^3 \\ V_B &= \frac{m_B}{\rho_B} = \frac{300}{750} = 0.4 \text{ Lit} = 400 \text{ cm}^3 \end{aligned} \right\} \Rightarrow V_{\text{کل}} = 300 + 400 = 700 \text{ cm}^3$$

$$\rho_{\text{آلیاژ}} = \frac{\text{جرم آلیاژ}}{\text{حجم آلیاژ}} = \frac{m_A + m_B}{V_{\text{آلیاژ}}} \Rightarrow 1/5 \text{ g/cm}^3 = \frac{600 + 300}{V_{\text{آلیاژ}}} \Rightarrow V_{\text{آلیاژ}} = 600 \text{ cm}^3$$

$$(m_A = \rho_A V_A = 2 \times 300 = 600 \text{ g})$$

$$\text{تغییر حجم آلیاژ} = 700 - 600 = 100 \text{ cm}^3 = 100 \text{ mL}$$

ابتدا نسبت تغییر دمای دو جسم را به دست می‌آوریم:

$$Q_A = Q_B \Rightarrow m_A c_A \Delta\theta_A = m_B c_B \Delta\theta_B \xrightarrow{c_A = 2c_B} 2m_A \Delta\theta_A = m_B \Delta\theta_B$$

$$\xrightarrow{m = \rho V} 2\rho_A V_A \Delta\theta_A = \rho_B V_B \Delta\theta_B \xrightarrow{\rho_A = 4\rho_B} 8\Delta\theta_A = \Delta\theta_B$$

با استفاده از $\Delta V = V_1 \alpha \Delta\theta$ ، نسبت تغییر حجم دو جسم را به دست می‌آوریم:

$$\frac{\Delta V_A}{\Delta V_B} = \frac{V_{1(A)}}{V_{1(B)}} \times \frac{\alpha_A}{\alpha_B} \times \frac{\Delta\theta_A}{\Delta\theta_B} = 1 \times 2 \times \frac{1}{8} = \frac{1}{4}$$

ابتدا حجم ظاهری را محاسبه می‌کنیم:

$$V_{\text{ظاهری}} = \frac{4}{3} \pi R^3 = \frac{4}{3} (\pi) (\pi)^3 = 32 \text{ cm}^3$$

در مرحله بعد، اگر جرم محاسبه شده از حجم 32 cm^3 ، $8/4 \text{ g}$ باشد یعنی کره بدون حفره است.

$$m = \rho \cdot V_{\text{ظاهری}} \Rightarrow m = 0.3 \times 32 = 9.6 \text{ g} \Rightarrow 9.6 \text{ g} > 8/4 \text{ g} \Rightarrow \text{حفره دارد}$$

در مرحله بعد حجم ماده کره را با استفاده از حجم حفره به دست می‌آوریم و در رابطه چگالی قرار می‌دهیم:

$$\rho_{\text{ماده}} = \frac{m}{V_{\text{ماده}}} \Rightarrow 0.3 = \frac{8/4}{32 - V_{\text{حفره}}} \Rightarrow V_{\text{حفره}} = 4 \text{ cm}^3$$

درنهایت:

$$\frac{V_{\text{حفره}}}{V_{\text{ظاهری}}} \times 100 = \frac{4}{32} \times 100 = 12.5\%$$

ابتدا بردار جابه‌جایی جسم را مشخص می‌کنیم:

$$\vec{d} = (x_B - x_A)\vec{i} + (y_B - y_A)\vec{j} \Rightarrow \vec{d} = (۴ - ۲)\vec{i} + (۱۰ - ۵)\vec{j}$$

$$\Rightarrow \vec{d} = ۲\vec{i} + ۵\vec{j}$$

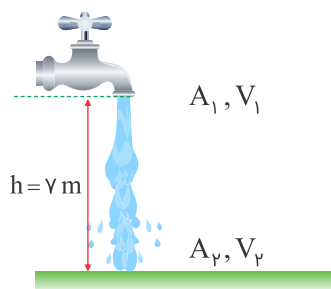
اکنون با استفاده از رابطه محاسبه کار می‌توان نوشت:

$$W = F_x d_x + F_y d_y \Rightarrow w = (-۱۰ \times ۲) + (۵ \times ۶) = +۱۰J$$

باید توجه داشت که اگر نیرو و جابه‌جایی بر هم عمود باشند، کار نیرو صفر است؛ یعنی کار نیروی F_x در جابه‌جایی d_y و بالعکس همواره صفر است.

قانون پیوستگی جریان شاره را برای دو حالت در نظر می‌گیریم:
حالت اول: شیر آب در وضعیت اولیه خود است در این صورت باتوجه به شکل زیر، داریم:

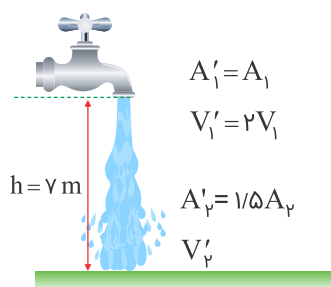

$$A_1 v_1 = A_2 v_2 \quad (I)$$

$$E_1 = E_2 \Rightarrow U_1 + K_1 = U_2 + K_2 \Rightarrow mgh + \frac{1}{2}mv_1^2 = 0 + \frac{1}{2}mv_2^2$$

$$\Rightarrow v_2^2 = v_1^2 + 2gh \Rightarrow v_2 = \sqrt{v_1^2 + 2 \times 10 \times 7} \Rightarrow v_2 = \sqrt{v_1^2 + 140} \quad (II)$$

حالت دوم: شیر آب نسبت به حالت قبل، بیشتر باز شده است. در نتیجه باتوجه به شکل زیر و اطلاعات داده شده در صورت تست، داریم:

$$A'_1 v'_1 = A'_2 v'_2 \Rightarrow A_1 (2v_1) = (1/5 A_2) v'_2 \Rightarrow 2A_1 v_1 = 1/5 A_2 v'_2 \quad (III)$$

$$v'_2 = \sqrt{v_1'^2 + 2gh} = \sqrt{(2v_1)^2 + 2 \times 10 \times 7}$$

$$\Rightarrow v'_2 = \sqrt{4v_1^2 + 140} \quad (IV)$$

از تقسیم رابطه (I) بر رابطه (III)، خواهیم داشت:

$$\frac{A_1 v_1}{2A_1 v_1} = \frac{A_2 v_2}{1/5 A_2 v'_2} \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{1}{1/5} \times \frac{v_2}{v'_2} \Rightarrow \frac{v'_2}{v_2} = \frac{4}{3}$$

$$\xrightarrow{\frac{(III)}{(IV)}} \frac{\sqrt{4v_1^2 + 140}}{\sqrt{v_1^2 + 140}} = \frac{4}{3} \Rightarrow \frac{4v_1^2 + 140}{v_1^2 + 140} = \frac{16}{9}$$

$$36v_1^2 + 9 \times 140 = 16v_1^2 + 16 \times 140 \Rightarrow 20v_1^2 = 7 \times 140$$

$$\Rightarrow v_1^2 = 7 \times 7 = 7^2 \Rightarrow v_1 = 7 \text{ m/s}$$

ابتدا با داشتن نسبت جرم و چگالی دو کره نسبت حجم آن‌ها را محاسبه می‌کنیم و سپس نسبت حجم کره‌ها را از فرمول‌های هندسی می‌نویسیم:

$$\frac{V_A}{V_B} = \frac{\frac{m_A}{\rho_A}}{\frac{m_B}{\rho_B}} = \frac{\frac{16m_B}{\rho_B}}{\frac{m_B}{\rho_B}} = 16 \Rightarrow \frac{\frac{4}{3}\pi r_A^3}{\frac{4}{3}\pi r_B^3} = 16 \Rightarrow \frac{r_A}{r_B} = 2$$

$$\Rightarrow \frac{d_A}{d_B} = 2 \Rightarrow \frac{d_A}{d_A - 5} = 2 \Rightarrow d_A = 10 \text{ cm}$$

$$\text{قطر } d_B = 5 \text{ cm}$$

$$\text{شعاع کره کوچکتر } r_B = 2/5 \text{ cm}$$

با استفاده از قضیه کار و انرژی جنبشی در مسیر AB داریم:

$$W_{mg} + W_{fk} = K_B - K_A$$

$$\Rightarrow -mg\Delta h - f_k d_{AB} = K_B - K_A \quad (d_{AB} = \frac{\Delta h}{\sin 37^\circ} = \frac{3}{4} = 5 \text{ m})$$

$$\Rightarrow -15(3) - 3(5) = K_B - \frac{1}{2}(1/5)(100) \Rightarrow -60 = K_B - 10 \Rightarrow K_B = 15 \text{ J}$$

حال قضیه کار و انرژی جنبشی را در مسیر BC می‌نویسیم:

$$W_{mg} + W_{fk} = K_C - K_B$$

$$mg\Delta h - f_k d_{BC} = K_C - 15 \quad (d_{BC} = \frac{\Delta h}{\sin 30^\circ} = \frac{3}{1/2} = 6 \text{ m})$$

$$\Rightarrow 15(3) - 3(6) = K_C - 15 \Rightarrow 45 - 18 + 15 = K_C \Rightarrow K_C = 42 \text{ J}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2}mv_C^2 = 42 \Rightarrow v_C^2 = \frac{84}{1/5} = 56 \Rightarrow v_C = \sqrt{56} \text{ m/s}$$

$$C = \frac{q}{V} \Rightarrow V = \frac{q}{C} = \frac{1/5}{7/5} = 0.2 \text{ V}$$

$$E = \frac{|\Delta V|}{d} \Rightarrow d = \frac{|\Delta V|}{E} = \frac{0.2}{500} = 4 \times 10^{-4} \text{ m} = 0.4 \text{ mm}$$

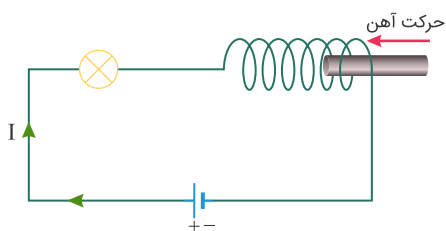
نکته ۱: اگر جریان مدار در حال افزایش باشد، جریان ناشی از نیرو محرکه خود - القاوری در خلاف آن ایجاد می‌شود.
 نکته ۲: اگر جریان در حال کاهش باشد، جریان ناشی از نیرو محرکه خود - القاوری هم‌جهت آن ایجاد می‌شود.
 پس: با افزایش مقاومت رئوستا، جریان کل مدار کاهش یافته و جهت جریان ناشی از نیرو محرکه خودالقای در جهت جریان اصلی مدار خواهد بود.

← مقاومت ویژه یک ماده به "ساختار اتمی" و "دما"ی آن بستگی دارد.
 ← نیم‌رساناها برعکس رساناها با افزایش دما دچار کاهش مقاومت ویژه می‌شوند و بالعکس.
 ← در جیوه و قلع با کاهش دما، در دمای خاصی مقاومت ویژه به صورت ناگهانی به صفر افت می‌کند و به ابررسانا تبدیل می‌شود.

باید بار الکتریکی، مضرب صحیحی از بار یک الکترون باشد ($q = ne$). اگر توجه کنیم، فقط ۸×10^{-19} ، مضرب صحیحی از $1/6 \times 10^{-19}$ است.

$$\frac{۸ \times 10^{-19}}{1/6 \times 10^{-19}} = \frac{۸۰}{۱۶} = \frac{۱۰}{۲} = ۵$$

از آنجایی که آهن در یک میدان مغناطیسی، خود به یک آهنربا تبدیل می‌شود، وقتی آن را وارد سیملوله می‌کنیم، سبب افزایش شار مغناطیسی گذرنده از سیملوله می‌شود. این موضوع سبب می‌شود که سیملوله با افزایش شار مخالفت کند و برای ابراز این مخالفت، همانند یک باتری در خلاف جهت باتری اصلی مدار عمل می‌کند. در نتیجه جریان در مدار کاهش یافته و نور لامپ هم کم می‌شود. وقتی هسته آهنی را داخل سیملوله نگه می‌داریم، شار مغناطیسی، دیگر تغییر نمی‌کند و به همین دلیل نیروی محرکه القایی در دو سر سیملوله از بین می‌رود و نور لامپ به مقدار اولیه بازمی‌گردد.

در نمودار داده شده، اندازه شیب خطوط همان r و عرض از مبدأها همان ϵ هستند. نموداری که شیب آن بیشتر است، مربوط به مولد A است.

$$\begin{cases} r_A = \frac{\epsilon_A}{4} \\ r_B = \frac{\epsilon_A - 10}{6} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{r_A}{r_B} = \frac{\frac{\epsilon_A}{4}}{\frac{\epsilon_A - 10}{6}} = 2 \Rightarrow \epsilon_A = 40, \quad \epsilon_B = \epsilon_A - 10 = 30$$

بیشینه توان مصرفی مداری که انرژی آن را باتری‌ای با نیرو محرکه ϵ و مقاومت درونی r تأمین می‌کند، برابر با $\frac{\epsilon^2}{4r}$ است.

$$P_{\max} = \frac{\epsilon^2}{4r} = \frac{\epsilon^2}{4 \frac{\epsilon}{I}} = \frac{\epsilon I}{4} \Rightarrow \begin{cases} P_{\max B} = \frac{30 \times 6}{4} = 45 \\ P_{\max A} = \frac{40 \times 4}{4} = 40 \end{cases}$$

پس اختلاف این دو مقدار برابر $5 = 45 - 40$ وات است.

$$\sigma = \frac{Q}{A} \Rightarrow 2 \times 10^{-2} = \frac{Q}{4 \times 3 \times 10^{-4}} \Rightarrow Q = 24 \times 10^{-6} \text{ C}$$

پس بار الکتریکی هریک از کره‌ها بعد از اتصال به هم $24 \times 10^{-6} \text{ C}$ بوده است و از طرف دیگر می‌دانیم، بار الکتریکی دو کره مشابه پس از اتصال به یکدیگر برابر میانگین جبری بارهایی است که دو کره قبل از تماس با یکدیگر داشته‌اند. با توجه به این که اندازه یکی از بارها تغییر نکرده و بارها ناهم‌نام‌اند و با فرض این که $Q_2 < 0$ است داریم:

$$24 = \frac{Q_1 + (-24)}{2} \Rightarrow Q_1 = +72 \mu\text{C}$$

قبل از عبور جریان از میله CD، مجموع نیروی کشش نخ‌ها، وزن میله را خنثی می‌کند. یعنی $mg = 2T$ اگر نیروی کشش نخ‌ها صفر شود، F باید همین نقش را ایفا کند. F باید رو به بالا جهت بگیرد؛ پس جریان از C به D است.

$$F + 2T = mg \xrightarrow{T=0} F = mg \Rightarrow ILB \sin \theta = mg$$

$$\left. \begin{aligned} I &= \frac{mg}{LB \sin 90^\circ} = \underbrace{\left(\frac{m}{L}\right)}_{\text{چگالی طولی}} \left(\frac{g}{B}\right) \\ \frac{m}{L} &= 2 \text{ g/cm} = 2 \times \frac{10^{-3} \text{ kg}}{10^{-2} \text{ m}} = 0.2 \text{ kg/m} \end{aligned} \right\} \Rightarrow I = (0.2) \left(\frac{10}{4 \times 10^4 \times 10^{-4}} \right) = 0.5 \text{ A}$$

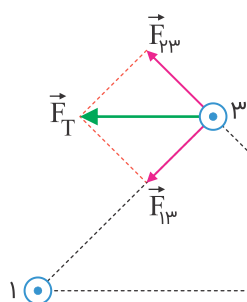
گام اول: جریان سیم‌های (۱) و (۳) همسو هستند، بنابراین نیرویی که به یکدیگر وارد می‌کنند جاذبه است و باتوجه به اینکه میدان حاصل از سیم (۱) در محل سیم (۳) برابر با 0.5 T است، بزرگی نیروی وارد بر هر متر از سیم (۳) از طرف سیم (۱) به صورت زیر به دست می‌آید:

$$F_{13} = I_3 \ell_3 B_1 \sin \theta \xrightarrow{\theta=90^\circ} F_{13} = 2 \times 1 \times 0.5 \times 1 = 1 \text{ N}$$

گام دوم: جریان عبوری از سیم (۲) برابر با جریان عبوری از سیم (۱) است و فاصله سیم (۳) از دو سیم (۱) و (۲) برابر است؛ بنابراین بزرگی نیروی وارد بر هر متر از سیم (۳) از طرف سیم‌های (۱) و (۲) باهم برابر است و می‌توان نوشت:

$$F_{23} = F_{13} = 1 \text{ N}$$

گام سوم: باتوجه به اینکه جریان‌های ناهم‌سو یکدیگر را می‌رانند، جهت \vec{F}_{13} و \vec{F}_{23} را تعیین می‌کنیم:

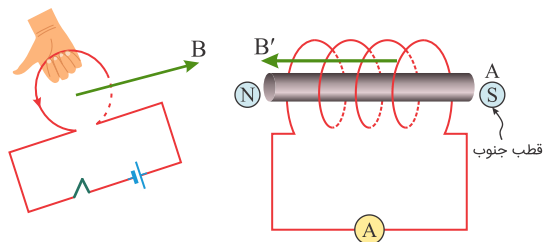

اندازه دو نیرو باهم برابر و بر یکدیگر عمودند، بنابراین برآیند آن‌ها در جهت منفی محور x بوده و اندازه آن برابر است با $F_T = \sqrt{2} \text{ N}$.

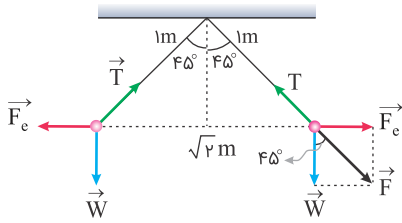
پس بردار نیروی مغناطیسی خالص وارد بر هر متر از سیم (۳) به صورت زیر است:

$$2\vec{F}_T = -\sqrt{2}\vec{i}$$

در شکل زیر، زمان وصل کلید نشان داده شده است. به دلیل افزایش جریان هنگام وصل کردن کلید، شار مغناطیسی گذرنده از سیم‌لوله نیز افزایش یافته و میدان القایی در این سیم‌لوله (یعنی B') در خلاف جهت B رسم شده است. توجه کنید که این میدان، باید از S به N باشد. یعنی سر A به قطب جنوب تبدیل می‌شود. هنگام قطع کلید، شار مغناطیسی گذرنده از سیم‌لوله کاهش می‌یابد و B' هم‌جهت با B می‌شود. در این صورت، سر A به قطب N (شمال) تبدیل می‌شود.

خط وصل‌کننده دو گلوله وتر مثلثی را تشکیل می‌دهد که نخ‌ها روی ساق‌های آن قرار گرفته‌اند. وتر این مثلث $\sqrt{۲}$ برابر طول هر ضلع آن است؛ پس مثلث نامبرده قائم‌الزاویه است.

$$\text{وتر} = \sqrt{L^2 + L^2} = \sqrt{۲}L = \sqrt{۲}m$$

به هر گلوله سه تا نیرو وارد می‌شود: وزن، نیروی الکتریکی و نیروی کشش نخ. چون گلوله‌ها به حال تعادل هستند، برآیند نیروهای وارد بر آن‌ها صفر است. و وقتی برآیند ۳ تا بردار صفر باشد، اندازه هر بردار برابر اندازه برآیند بردارهای دیگر است. برآیند \vec{W} و \vec{F}_e را با \vec{T} نشان داده‌ایم. \vec{T} در خلاف جهت \vec{T} و هم‌اندازه با آن است.

$$\tan 45^\circ = \frac{F_e}{W} \Rightarrow 1 = \frac{F_e}{W} \Rightarrow F_e = W$$

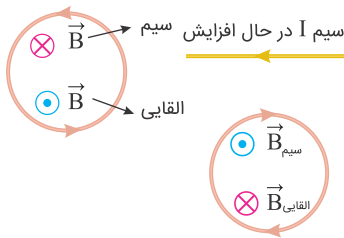
$$F_e = k \frac{q_1 q_2}{r^2} = 9 \times 10^9 \times \frac{(40 \times 10^{-6}) \times (40 \times 10^{-6})}{\sqrt{۲}^2}$$

$$= 9 \times 10^9 \times \frac{16 \times 10^{-10}}{۲} = ۷/۲ \text{ N}$$

$$T = \sqrt{F_e^2 + W^2} = \sqrt{F_e^2 + F_e^2} = \sqrt{۲}F_e = ۷/۲\sqrt{۲} \text{ N}$$

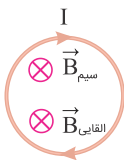

شکل (۱): جریان در سیم (۱) در حال افزایش است، پس میدان مغناطیسی ناشی از آن ($\vec{B}_{سیم}$) هم در داخل سیم پیچ افزایش می‌یابد و به تبع آن طبق رابطه $\Phi = BA \cos \theta$ ، با افزایش B ، Φ هم در داخل سیم پیچ زیاد می‌شود. حتماً می‌دانید که بر اساس قانون لنز جهت جریان القایی به نحوی است که آثار مغناطیسی ناشی از آن با تغییر شار مغناطیسی مخالفت کند. پس جریان القایی طوری ایجاد می‌شود تا میدان مغناطیسی ناشی از آن در سیم پیچ (القایی B)، میدان درون سیم حاصل از سیم ($\vec{B}_{سیم}$) را تضعیف کند. در نتیجه القایی B باید خلاف جهت $\vec{B}_{سیم}$ و در نتیجه برون سو شود. به عبارت دیگر جهت جریان القایی باید پادساعتگرد باشد. پس جهت جریان در این شکل نادرست است.

سیم I در حال افزایششکل (۲): در شکل (۲) همانند شکل (۱) عمل می‌کند و تنها تفاوت این شکل جهت جریان I می‌باشد، پس داریم:

ایجاد القایی \vec{B} در خلاف جهت $\vec{B}_{سیم}$ $\xrightarrow{\text{قانون لنز}} \Phi_{سیم} \uparrow \Rightarrow B_{سیم} \uparrow \Rightarrow I_{سیم} \uparrow$
جهت جریان القایی ساعتگرد $\xrightarrow{\text{قانون دست راست}}$

پس این شکل هم نادرست است.
شکل (۳):

سیم I
در حال کاهش

$I_{سیم} \downarrow \Rightarrow \Phi_{سیم} \downarrow \Rightarrow B_{سیم} \downarrow \Rightarrow I_{سیم} \downarrow$
مخالفت جریان القایی با تغییر Φ $\xrightarrow{\text{قانون لنز}}$
ایجاد القایی \vec{B} درون سو \Rightarrow تقویت $\vec{B}_{سیم}$ درون سو \Rightarrow
ایجاد جریان القایی در جهت ساعتگرد $\xrightarrow{\text{قانون دست راست}}$

پس جهت جریان القایی فقط در شکل (۳) درست است.

در ابتدا نیرویی که از طرف بار $+q_A$ به بار $+q_B$ وارد می‌شود را محاسبه می‌کنیم:

$$F = \frac{kq_A q_B}{(r_{AB})^2} = k \frac{q_A q_B}{4d^2}$$

باتوجه به علامت بار q_A و q_B این نیرو به سمت چپ است. حال اگر برآیند نیروهای وارد بر $+q_B$ را F' بنامیم، طبق صورت سؤال F' قرینه F است. اگر نیرویی که بار q_C به q_B وارد می‌کند را F'' بنامیم، اندازه F'' باید ۲ برابر F و در سوی مخالف آن باشد تا برآیند آن‌ها برابر با قرینه F شود؛ یعنی q_C نیز باید q_B را دفع کند و بار آن مثبت است.

$$F'' = 2F \Rightarrow k \frac{|q_C| |q_B|}{d^2} = 2k \frac{|q_A| |q_B|}{4d^2} \Rightarrow |q_C| = \frac{1}{2} |q_A|$$

$\xrightarrow{q_A, q_C \text{ هر دو مثبت هستند}}$ $q_C = +\frac{1}{2} q_A$

$$C_1 V_1 + C_2 \dot{V}_2 = (C_1 + C_2) V' \Rightarrow CV = \gamma CV' \Rightarrow V' = \frac{1}{\gamma} V$$

$$U'_1 = \frac{1}{\gamma} CV'^2 = \frac{1}{\gamma} C \left(\frac{1}{\gamma} V \right)^2 = \frac{1}{\gamma^2} \left(\frac{1}{\gamma} CV \right)^2 = \frac{1}{\gamma^2} U$$

$$U'_2 = \frac{1}{\gamma} (\epsilon C) V'^2 = \frac{1}{\gamma} (\epsilon C) \left(\frac{1}{\gamma} V \right)^2 = \frac{\epsilon}{\gamma^2} \left(\frac{1}{\gamma} CV \right)^2 = \frac{\epsilon}{\gamma^2} U$$

$$\Rightarrow \frac{1}{\gamma^2} U + \frac{\epsilon}{\gamma^2} U = \frac{\gamma}{\gamma^2} U = \frac{1}{\gamma} U$$

$$C = \kappa \epsilon_0 \frac{A}{d} \Rightarrow \frac{C'}{C} = \frac{A'}{A} \times \frac{d}{d'}$$

$$\frac{C'}{C} = \left(\frac{r'}{r} \right)^2 \times \frac{d}{d'} = \left(\frac{3r}{r} \right)^2 \times \left(\frac{d}{\frac{d}{2}} \right) = 9 \times 2 = 18 \Rightarrow C' = 18C$$

پیش از انتقال بار، بار صفحات q بوده است و پس از انتقال $q + \Delta q$ است. بنابراین برای تغییرات انرژی پتانسیل با استفاده از فرمول $U = \frac{q^2}{2C}$ داریم:

$$\Delta U = \frac{(q + \Delta q)^2}{2C} - \frac{q^2}{2C} = \frac{q^2 + 2q(\Delta q) + (\Delta q)^2 - q^2}{2C} = \frac{2q(\Delta q) + (\Delta q)^2}{2C}$$

چون تمام کمیت‌های داده شده برحسب میکرو هستند، نیاز به تبدیل واحد نداریم:

$$\Delta = \frac{2q(6) + 36}{2 \times 18} \Rightarrow \frac{1}{3}q + 1 = \Delta \Rightarrow \frac{q}{3} = 4 \Rightarrow q = 12 \mu C$$

فاصله تمام بارهای موجود، تا مرکز مربع برابر است. فرض می‌کنیم q_0 مثبت باشد. (علامت q_0 را می‌توان دلخواه انتخاب کرد) با توجه به اندازه‌های روی شکل اگر نیرویی که بار $-q$ بر q_0 وارد می‌کند F باشد، نیرویی که بار $2q$ بر q_0 وارد می‌کند $2F$ است. اگر بار q بار q_0 را دفع کند پس q' نیز باید q_0 را دفع کند تا جهت برآیند نیروها \checkmark شود. پس q' مثبت است.

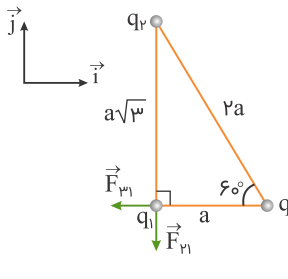
$$F_{q'_q_0} - F_{q_0} = 3F \Rightarrow F_{q'_q_0} - F = 3F \Rightarrow F_{q'_q_0} = 4F \Rightarrow q' = 4q$$

$$W = U_2 - U_1 = \frac{q^2}{2C_2} - \frac{q^2}{2C_1} \left. \begin{array}{l} \\ C = \kappa \epsilon_0 \frac{A}{d} \end{array} \right\} \Rightarrow W = \frac{q^2}{2} \left(\frac{1}{\frac{\epsilon_0 A}{d_2}} - \frac{1}{\frac{\epsilon_0 A}{d_1}} \right) = \frac{q^2}{2\epsilon_0 A} (d_2 - d_1)$$

$$= \frac{0/3 \times 0/3 \times 10^{-12}}{2 \times 9 \times 10^{-12} \times 3 \left(\frac{20}{2} \times 10^{-2} \right)^2} \times (36 \times 10^{-3}) = \frac{9 \times 10^{-2}}{2 \times 9 \times 3 \times 10^{-2}} \times (36 \times 10^{-3})$$

$$= 6 \times 10^{-3} \text{ J} = 6 \text{ mJ}$$

اندازه همه بارها را با q و ضلع کوچک مثلث را با a نشان می‌دهیم. در این صورت، ساق دیگر مثلث $a\sqrt{3}$ و وتر آن $2a$ است. q_2 و q_3 با نیرویی به بزرگی F یکدیگر را دفع می‌کنند.

$$F = k \frac{q_2 q_3}{(2a)^2} \Rightarrow 15 = k \frac{q^2}{4a^2} \Rightarrow \frac{kq^2}{a^2} = 60 \text{ N}$$

نیرویی که q_3 به q_1 وارد می‌کند، برابر است با:

$$F_{31} = k \frac{q_3 q_1}{a^2} = \frac{kq^2}{a^2} = 60 \text{ N} \Rightarrow \vec{F}_{31} = -F_{31} \vec{i} = (-60 \text{ N}) \vec{i}$$

و نیرویی که q_2 به q_1 وارد می‌کند:

$$F_{21} = k \frac{q_2 q_1}{(a\sqrt{3})^2} = \frac{kq^2}{3a^2} = \frac{60}{3} = 20 \text{ N} \Rightarrow \vec{F}_{21} = -F_{21} \vec{j} = (-20 \text{ N}) \vec{j}$$

نیروی وارد بر بار q_1 ، برابر با برآیند دو نیروی بالا است:

$$\vec{F}_1 = \vec{F}_{31} + \vec{F}_{21} = (-60 \text{ N}) \vec{i} + (-20 \text{ N}) \vec{j}$$

حالت اول:

برآیند میدان‌های الکتریکی حاصل از دو ذره در نقطه A صفر است یعنی این دو بار هم‌علامت هستند، پس داریم:

$$E_t = 0 \Rightarrow \frac{k q_1}{(d-x)^2} = \frac{k q_2}{x^2} \Rightarrow \frac{q_1}{q_2} = \left(\frac{d-x}{x}\right)^2 \quad (1)$$

حالت دوم:

برآیند میدان‌ها در نقطه A' برابر صفر است، پس داریم:

$$E'_t = 0 \Rightarrow \frac{k q_1}{\left(\frac{d}{2} - x'\right)^2} = \frac{k q_2}{x'^2} \Rightarrow \frac{q_1}{q_2} = \left(\frac{\frac{d}{2} - x'}{x'}\right)^2 \quad (2)$$

$$\frac{\text{از برابر قرار دادن (1) و (2) داریم}}{\left(\frac{dx}{x}\right)^2} = \left(\frac{\frac{d}{2} - x'}{x'}\right)^2 \Rightarrow \left|\frac{d-x}{x}\right| = \left|\frac{\frac{d}{2} - x'}{x'}\right|$$

$$\Rightarrow \left(\frac{d-x}{x}\right) = \frac{\frac{d}{2} - x'}{x'} \Rightarrow x' = \frac{1}{2}x$$

باتوجه به شکل، دوره تناوب برابر است با:

$$۳ \frac{T}{۴} = ۱۲ \Rightarrow T = ۱۶ \text{ ms}$$

معادله جریان عبوری از رسانا برابر است با:

$$I = I_m \sin\left(\frac{۲\pi}{T}t\right) \Rightarrow I = ۴ \sin\left(\frac{۲\pi}{۰/۰۱۶}t\right)$$

جریان و نیروی محرکه القایی در لحظه $t = ۱۲ \text{ ms}$ برابر است با:

$$I = ۴ \sin\left(\frac{۲\pi}{۰/۰۱۶} \times ۰/۰۱۲\right) = ۴ \sin\left(۳\frac{\pi}{۲}\right) = -۴ \text{ A} \Rightarrow |I| = ۴ \text{ A}$$

$$I = \frac{\varepsilon}{R} \Rightarrow ۴ = \frac{\varepsilon}{۵} \Rightarrow \varepsilon = ۲۰ \text{ V}$$

جریان در لحظه $t = \frac{T}{۴} = \frac{۱۶}{۴} = ۴ \text{ ms}$ برای اولین بار به مقدار بیشینه خود می‌رسد.

ظرفیت خازن را در ابتدا C در نظر می‌گیریم. میدان الکتریکی بین دو صفحه خازن از رابطه $E = \frac{V}{d}$ به دست می‌آید. بنابراین در حالت اول E برابر است با:

$$E = \frac{V}{d}$$

پس از جدا شدن خازن از باتری، بار خازن ثابت باقی می‌ماند. با تغییر در ساختمان خازن، ظرفیت خازن و اختلاف پتانسیل دو سر آن تغییر می‌کند. ظرفیت خازن در حالت جدید برابر است با:

$$\frac{C'}{C} = \frac{\kappa'}{\kappa} \times \frac{A'}{A} \times \frac{d}{d'} = ۴ \times ۱ \times ۲ = ۸ \Rightarrow C' = ۸C$$

طبق رابطه $V = \frac{Q}{C}$ ، اختلاف پتانسیل خازن در حالت جدید برحسب V برابر است با:

$$\frac{V'}{V} = \frac{Q'}{Q} \times \frac{C}{C'} = ۱ \times \frac{۱}{۸} = \frac{۱}{۸} \Rightarrow V' = \frac{۱}{۸}V$$

بنابراین میدان الکتریکی بین دو صفحه در حالت جدید برابر است با:

$$\frac{E'}{E} = \frac{V'}{V} \times \frac{d}{d'} = \frac{۱}{۸} \times ۲ = \frac{۱}{۴}$$

گام اول: باتوجه به شکل مقاومت‌های $۲\ \Omega$ و $۴\ \Omega$ با هم سری و مقاومت‌های $۳\ \Omega$ و $۷\ \Omega$ نیز با هم سری هستند؛ بنابراین:

$$۲ + ۴ = ۶\ \Omega \quad , \quad ۷ + ۳ = ۱۰\ \Omega$$

گام دوم: باتوجه به مدار بالا، $۶\ \Omega$ و $۱۲\ \Omega$ موازی و $۱۰\ \Omega$ و $۴۰\ \Omega$ نیز موازی‌اند؛ بنابراین:

$$\frac{۱۲ \times ۶}{۱۲ + ۶} = \frac{۱۲}{۲ + ۱} = ۴\ \Omega \quad , \quad \frac{۴۰ \times ۱۰}{۴۰ + ۱۰} = ۸\ \Omega$$

گام سوم: باتوجه به شکل بالا دو مقاومت $۴\ \Omega$ و $۸\ \Omega$ با هم سری و معادل آن‌ها با $۲۴\ \Omega$ موازی است.

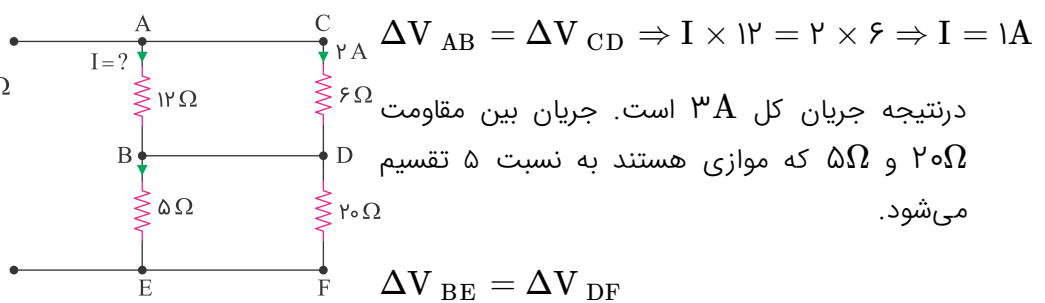
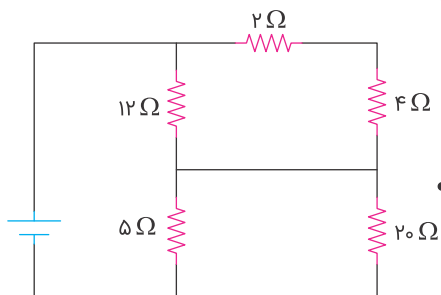
$$R_{eq} = \frac{(۴ + ۸) \times ۲۴}{(۴ + ۸) + ۲۴} = \frac{۱۲ \times ۲۴}{۱۲ + ۲۴} = \frac{۲۴}{۱ + ۲} = ۸\ \Omega$$

مقاومت ولت‌سنج ایده‌آل بی‌نهایت است و از آن مدار جریانی عبور نمی‌کند. (مقاومت $۲\ \Omega$ که سری با ولت‌سنج است جریانی عبور نمی‌کند)

مقاومت آمپرسنج ایده‌آل صفر است و می‌توان سیم بدون مقاومت در نظر گرفت. ساده‌شده مدار به صورت زیر است. ولت‌سنج اختلاف پتانسیل دو سر مقاومت $۴\ \Omega$ را نشان می‌دهد و برابر با ۸ ولت است. در نتیجه جریان عبوری از مقاومت $۴\ \Omega$ برابر با $۲\ \text{A}$ است. $(V = RI)$

مقاومت $۴\ \Omega$ و $۲\ \Omega$ سری هستند؛ پس جریان عبوری از مقاومت $۲\ \Omega$ هم برابر با $۲\ \text{A}$ است.

مقاومت $۱۲\ \Omega$ و مقاومت معادل $۴\ \Omega$ و $۲\ \Omega$ موازی هستند.

$$\Delta V_{AB} = \Delta V_{CD} \Rightarrow I \times ۱۲ = ۲ \times ۶ \Rightarrow I = ۱\ \text{A}$$

در نتیجه جریان کل $۳\ \text{A}$ است. جریان بین مقاومت $۵\ \Omega$ و $۲۰\ \Omega$ که موازی هستند به نسبت ۵ تقسیم می‌شود.

$$\Delta V_{BE} = \Delta V_{DF}$$

$$I_{R=۵\ \Omega} \times ۵ = I_{R=۲۰\ \Omega} \times ۲۰ \Rightarrow I_{R=۵\ \Omega} = ۴ I_{R=۲۰\ \Omega}$$

$$\Rightarrow I_{R=۵} + I_{R=۲۰} = ۳ \Rightarrow I_{R=۵} = ۲/۴\ \text{A} \quad , \quad ۲/۴ - ۱ = ۱/۴\ \text{A} = \text{آمپرسنج}$$

اضافه کردن تیغه فلزی بین دو صفحه خازن مانند این است که فاصله بین دو صفحه خازن را کم کنیم پس داریم:

$$\frac{C_2}{C_1} = \frac{\kappa_2 \epsilon_0 \frac{A_2}{d_2}}{\kappa_1 \epsilon_0 \frac{A_1}{d_1}} = \frac{\frac{2}{3} d}{\frac{1}{d}} = 3$$

ابتدا جریان عبوری از باتری را حساب می‌کنیم:

$$I = \frac{\epsilon}{r + R_{\text{لامپ}}} \xrightarrow{R_{\text{لامپ}} = nr} I = \frac{\epsilon}{r + nr} = \frac{\epsilon}{r(n+1)}$$

بنابراین اختلاف پتانسیل دو سر باتری برابر است با:

$$V_{\text{باتری}} = \epsilon - rI = \epsilon - r \times \left(\frac{\epsilon}{r(n+1)} \right) = \epsilon \left(1 - \frac{1}{n+1} \right) = \frac{n}{n+1} \epsilon$$

$$\Rightarrow \frac{V_{\text{باتری}}}{\epsilon} = \frac{n}{n+1}$$

قبل از برقراری جریان نیرویی که فنر برای نگه داشتن آهنربا بر آن وارد می‌کند برابر با وزن آهنربا می‌باشد.

$$F_1 = mg \Rightarrow F_1 = 3 \text{ N}$$

پس از برقراری جریان نیرویی که باید فنر تحمل کند برابر $3/2 \text{ N}$ شده است و این افزایش نیرو، بدین معناست که سیم به آهنربا نیروی $0/2 \text{ N}$ رو به پایین وارد کرده است و بنا بر قانون سوم نیوتون، میدان مغناطیسی به سیم نیروی $0/2 \text{ N}$ رو به بالا وارد می‌کند پس داریم:

$$F_B = BIL \sin \alpha \Rightarrow 0/2 = 0/8 \times I \times \frac{5}{100} \times 1 \Rightarrow I = 5 \text{ A}$$

طبق قاعده دست راست جریان باید درون سو باشد.

روش اول: اگر بار الکتریکی ۲۰٪ افزایش یابد، یعنی ۱/۲ برابر شده است و اگر انرژی آن ۱۶ میکروژول افزایش یابد، داریم:

$$U = \frac{1}{2} \frac{q^2}{C} \xrightarrow{\text{ثابت } C} \frac{U_2}{U_1} = \left(\frac{q_2}{q_1}\right)^2$$

$$q_2 = q_1 + 0.2q_1 \Rightarrow q_2 = 1.2q_1$$

$$\frac{U_2 = U_1 + 16 \times 10^{-6} \text{ J}}{U_1} = \left(\frac{1.2q_1}{q_1}\right)^2 = (1.2)^2 \Rightarrow U_1 = \frac{4}{11} \times 10^{-4} \text{ J}$$

$$U_1 = \frac{1}{2} \frac{q_1^2}{C} \Rightarrow \frac{4}{11} \times 10^{-4} = \frac{1}{2} \frac{q_1^2}{22 \times 10^{-6}} \Rightarrow q_1 = 40 \mu\text{C}$$

روش دوم: انرژی در حالت دوم ۱۶ میکروژول افزایش یافته است، داریم:

$$U_2 - U_1 = 16 \times 10^{-6} \text{ J} \xrightarrow{U = \frac{1}{2} \frac{q^2}{C}} \frac{1}{2} \frac{q_2^2}{C} - \frac{1}{2} \frac{q_1^2}{C} = 16 \times 10^{-6}$$

$$\xrightarrow{q_2 = 1.2q_1} \frac{1}{2C} (q_2^2 - q_1^2) = \frac{1}{2C} ((1.2q_1)^2 - q_1^2)$$

$$= \frac{1}{2C} (0.44q_1^2) = 16 \times 10^{-6} \xrightarrow{C = 22 \mu\text{F}} \frac{1}{2 \times 22 \times 10^{-6}} (0.44q_1^2) = 16 \times 10^{-6}$$

$$\Rightarrow q_1 = 4 \times 10^{-5} \text{ C} = 40 \mu\text{C}$$

$$\text{پایستگی بار الکتریکی: } q'_1 = q'_2 = \frac{q_1 + q_2}{2} = \frac{40 - 60}{2} = \frac{-20}{2} = -10 \text{ nC}$$

$$\frac{F'}{F} = \frac{|q'_1 q'_2|}{|q_1 q_2|} = \frac{10 \times 10}{60 \times 40} = \frac{1}{24} \Rightarrow F' = \frac{F}{24}$$

$$\text{حلقه در حالت اولیه میدان موازی حلقه} \Rightarrow \alpha_1 = 0 \Rightarrow \theta_1 = 90^\circ \Rightarrow \Phi_1 = 0$$

$$\text{در حالت دوم به اندازه } 30^\circ \text{ دوران داده} : \alpha_1 = 30^\circ \Rightarrow \theta_1 = 90 - 30 = 60^\circ$$

$$\Phi_2 = AB \cos 60^\circ = 3 \times (20 \times 10^{-2})^2 \times 0.8 \times \frac{1}{2} = 0.48 \text{ Wb}$$

$$\Rightarrow \Delta\Phi = \Phi_2 - \Phi_1 = 0.48 \text{ Wb}$$

گزینه ۴

۱۲۱

$$? \text{ mol O} = 45 \text{ g H}_2\text{O} \times \frac{1 \text{ mol H}_2\text{O}}{18 \text{ g H}_2\text{O}} \times \frac{1 \text{ mol O}}{1 \text{ mol H}_2\text{O}} = 2/5 \text{ mol O}$$

$$? \text{ mol CO}_2 = 2/5 \text{ mol O} \times \frac{1 \text{ mol CO}_2}{2 \text{ mol O}} = 1/25 \text{ mol CO}_2$$

گزینه ۴

۱۲۲

باتوجه به کتاب درسی تمامی عبارت‌ها به درستی مطرح شده‌اند.

گزینه ۱

۱۲۳

گام اول: محاسبه مقدار نمک محلول:

$$\frac{25}{100} \times 40 = 10 \text{ g}$$

گام دوم: محاسبه مقدار آب موردنیاز برای اینکه با ۱۰ g نمک محلول سیر شده بسازد:

$$\frac{40}{100} = \frac{10}{x} \Rightarrow x = 25 \text{ g آب}$$

گام سوم: محاسبه مقدار آب اضافه محلول:

$$\begin{aligned} 40 \text{ g محلول} - 10 \text{ g نمک} &= 30 \text{ g آب} \\ 30 \text{ g آب} - 25 \text{ g لازم} &= 5 \text{ g اضافه} \end{aligned}$$

گام چهارم: محاسبه زمان لازم برای تبخیر ۵ g آب:

$$5 \text{ g} \times \frac{1 \text{ h}}{2 \text{ g}} = 2/5 \text{ h}$$

گزینه ۳

۱۲۴

بررسی عبارت‌ها:

(الف) درست. اتم X_{16} مربوط به دوره ۳ و گروه ۱۶ جدول دوره‌ای عنصرها است؛ بنابراین مربوط به دسته p بوده و با عنصر اکسیژن (O_{16}) در یک گروه قرار دارند.

(ب) درست. در نگاه ماکروسکوپی (مقیاس بزرگ) انرژی پیوسته بوده ولی در نگاه میکروسکوپی (مقیاس کوچک) انرژی کوانتومی یا گسسته است.

(پ) نادرست. کوتاه‌ترین طول موج، یعنی بیشترین انرژی که در طیف مرئی اتم هیدروژن مربوط به انتقال الکترون از $n = 6$ به $n = 2$ است.

(ت) درست. در میان ۸ عنصر فراوان سیاره‌های مشتری و زمین تنها عنصرهای S و O مشترک هستند.

روش اول:

$$? L H_2 = a g K \times \frac{1 \text{ mol K}}{39 g K} \times \frac{1 \text{ mol H}_2}{2 \text{ mol K}} \times \frac{22/4 L}{1 \text{ mol H}_2} = \frac{a \times 22/4}{39 \times 2}$$

$$? L H_2 = (a - 5) g H_2O \times \frac{1 \text{ mol H}_2O}{2 \text{ mol H}_2O} \times \frac{1 \text{ mol H}_2O}{2 \text{ mol H}_2O} \times \frac{22/4 L}{1 \text{ mol H}_2} = \frac{(a - 5) \times 22/4}{18 \times 2}$$

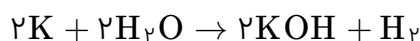
مقدار گاز هیدروژن را در حالت مساوی هم قرار می‌دهیم:

$$\frac{22/4a}{39 \times 2} = \frac{(a - 5) \times 22/4}{18 \times 2} \Rightarrow \frac{a}{39} = \frac{a - 5}{18} \Rightarrow a \simeq 9/28$$

در رابطه اول جایگذاری می‌کنیم:

$$? L H_2 = \frac{22/4 \times a}{39 \times 2} = \frac{22/4 \times 9/28}{39 \times 2} \simeq 2/67 L H_2$$

روش دوم: مقدار هیدروژن آزاد شده را در دو حالت محاسبه می‌کنیم و مساوی هم قرار می‌دهیم:

$$\begin{array}{cc} K \text{ (گرم)} & H_2 \text{ (لیتر)} \\ 2 \times 39 & 22/4 \end{array} \Rightarrow x = \frac{22/4a}{2 \times 39}$$

$$\begin{array}{cc} H_2O \text{ (گرم)} & H_2 \text{ (لیتر)} \\ 2 \times 18 & 22/4 \end{array} \Rightarrow x = \frac{22/4(a - 5)}{2 \times 18}$$

$$\Rightarrow \frac{22/4a}{2 \times 39} = \frac{22/4(a - 5)}{2 \times 18} \Rightarrow \frac{a}{39} = \frac{a - 5}{18} \Rightarrow 18a = 39a - 195 \Rightarrow 21a = 195 \Rightarrow a \simeq 9/28$$

$$\text{با استفاده از تناسب اول: } x = \frac{22/4a}{2 \times 39} = \frac{22/4 \times 9/28}{2 \times 39} \simeq 2/67$$

با یک تناسب، مقدار x را به دست می‌آوریم:

$$\xrightarrow{20^\circ C} \frac{30 g \text{ نمک}}{100 g \text{ آب}} = \frac{3x - 3 g \text{ نمک}}{5x g \text{ آب}} \Rightarrow \frac{x - 1}{x} = \frac{10}{20} \Rightarrow x = 2$$

مقدار آب برابر $10 g = 5 \times 2$ است.

$$\bar{M} = M_1 + (M_2 - M_1)F_2 + (M_3 - M_1)F_3$$

$$36/8 = 36 + (2)0/2 + (M_3 - 36)0/1$$

تعداد نوترون‌های ایزوتوپ سوم $M_3 = 40 \Rightarrow 40 - 18 = 22$

$${}_{24}\text{Cr} : [\text{Ar}] 3d^5 4s^1 \Rightarrow \underbrace{5(3+2)}_{3d^5} + \underbrace{1(4+0)}_{4s^1} = 29$$

$${}_{9}\text{F} : 1s^2 2s^2 2p^5 \Rightarrow \underbrace{2(2+0)}_{2s^2} + \underbrace{5(2+1)}_{2p^5} = 19$$

$${}_{22}\text{Ti} : [\text{Ar}] 3d^2 4s^2 \Rightarrow \underbrace{2(3+2)}_{3d^2} + \underbrace{2(4+0)}_{4s^2} = 18$$

$${}_{15}\text{P} : [\text{Ne}] 3s^2 3p^3 \Rightarrow 2(3+0) + 3(3+1) = 18$$

$${}_{34}\text{Se} : [\text{Ar}] 3d^{10} 4s^2 4p^4 \Rightarrow 2(4+0) + 4(4+1) = 28$$

مجموعه $n+1$ برای الکترون‌های ظرفیت در اتم دو عنصر Ti و P برابر است.

در یون ${}_{30}\text{Zn}^{2+}$ ، آرایش الکترونی برای ۲۸ الکترون داریم $(\underbrace{\text{Zn}}_{e=30} \rightarrow \underbrace{\text{Zn}^{2+}}_{e=28})$ و این تعداد الکترون در یون ${}_{31}\text{Ga}^{3+}$ دیده می‌شود.

در ${}_{30}\text{Zn}^{2+}$ تعداد نوترون‌ها مساوی است با: $65 - 30 = 35$ و با نوترون‌های ${}_{29}^{64}\text{Cu}^+$ برابر است: $64 - 29 = 35$

ترتیب پر شدن این سه زیرلایه عبارت است از $6s \rightarrow 4f \rightarrow 5d$:

$$4f^{14}, 5d^3, 6s^2$$

$$\left. \begin{array}{l} l=3 \Rightarrow f: 14 \text{ الکترون} \\ l=2 \Rightarrow d: 3 \text{ الکترون} \end{array} \right\} \Rightarrow \frac{l=3 \text{ تعداد الکترون با}}{l=2 \text{ تعداد الکترون با}} = \frac{14}{3}$$

پاسخ درست به پرسش‌ها به شرح زیر است:
الف) منحنی (ب) زرد (پ) اکسیژن

باتوجه به کتاب درسی گزینه‌های "۱"، "۳" و "۴" درست هستند.

بررسی گزینه نادرست:

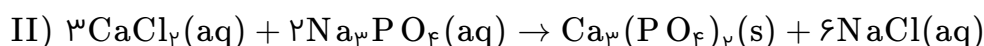
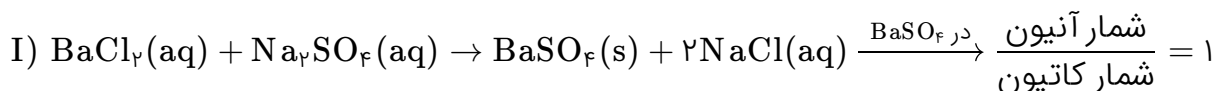
گزینه ۲: زمین مانند یک جسم داغ عمل می‌کند و طول موج پرتوهای گسیل شده بیشتر از طول موج پرتوهای جذب شده است.

نام ترکیب	نسبت شمار آنیون به کاتیون	نام ترکیب	نسبت شمار کاتیون به آنیون
لیتیم فلئورید (LiF)	۱	سدیم اکسید (Na _۲ O)	۲
پتاسیم نیتريد (K _۳ N)	$\frac{۱}{۳}$	پتاسیم سولفید (K _۲ S)	۲
منیزیم اکسید (MgO)	۱	کلسیم یدید (CaI _۲)	$\frac{۱}{۲}$
کلسیم نیتريد (Ca _۳ N _۲)	$\frac{۲}{۳}$	آلومینیم برمید (AlBr _۳)	$\frac{۱}{۳}$

الف) نادرست. مدل اتمی بور فقط قادر به تفسیر طیف نشری خطی هیدروژن بوده و این مدل برای سایر عناصرها کاربرد نداشت.
ب) نادرست. بر اساس مدل اتمی بور، الکترون اتم هیدروژن در مدار دایره‌ای به دور هسته گردش می‌کند. مفهوم لایه الکترونی مربوط به مدل کوانتومی اتم است.

پ) نادرست. الکترون‌های یک لایه ممکن است 1های یکسانی داشته باشند؛ برای مثال $n = 1$ دارای گنجایش دو الکترون است که هر ۲ الکترون دارای $l = 0$ هستند.

ت) نادرست. در ساختار لایه‌ای الکترون‌ها در تمام بخش‌های یک لایه، الکترون‌ها قرار دارند ولی در بخش‌های پررنگ‌تر احتمال حضور الکترون بیشتر است.

باتوجه به توضیحات داده شده یون سوپراکسید و وانادات به ترتیب به صورت O_2^- و VO_3^- است، پس فرمول شیمیایی آمونیوم وانادات و منیزیم سوپراکسید به ترتیب به صورت NH_4VO_3 و $\text{Mg}(\text{O}_2)_2$ است.

معادله انحلال:

$$۸/۷ \text{ g } M_rSO_f = \frac{۱}{۵۰۰} \text{ mL محلول} \times \frac{۰/۲ \text{ mol } M^+}{\frac{۱۰۰۰}{۲} \text{ mL}} \times \frac{۱ \text{ mol } M_rSO_f}{۲ \text{ mol } M^+} \times \frac{(۲x + ۹۶) \text{ g } M_rSO_f}{۱ \text{ mol } M_rSO_f}$$

$$۸/۷ = \frac{۲x + ۹۶}{۲۰} \Rightarrow x = ۳۹$$

روش اول:

$$CS_r = ۱۲ + (۳۲ \times ۲) = ۷۶ \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1}$$

$$? \text{ g } CS_r = ۱۶/۸ \text{ L گاز} \times \frac{۱ \text{ mol } CS_r}{۳ \text{ mol گاز}} \times \frac{۷۶ \text{ g}}{۱ \text{ mol } CS_r} = ۱۹ \text{ g}$$

$$d = \frac{m}{V} \Rightarrow ۱/۲۵ = \frac{۱۹}{V} \Rightarrow V = ۱۵/۲ \text{ mL}$$

روش دوم:

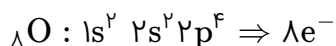
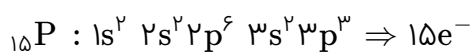
$$CS_r \text{ (گرم)} \quad \text{گاز (لیتر)}$$

$$\frac{۷۶}{x} \quad \frac{۳ \times ۲۲/۴}{۱۶/۸} \Rightarrow x = ۱۹ \text{ g} \Rightarrow d = \frac{m}{V} \Rightarrow ۱/۲۸ = \frac{۱۹}{V} \Rightarrow V = ۱۵/۲ \text{ mL}$$

بررسی سایر عبارت‌ها:

ب) نادرست. یون Na^+ تک‌اتمی است. اگر این یون به صورت NA^+ نوشته می‌شد، چنداتمی بود.

پ) نادرست.

کم و زیاد نمی‌شود.

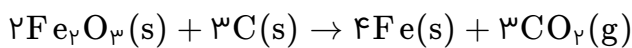
ت) نادرست. NH_4NO_3 فرمول آمونیوم نیترات است.

نکته: در مسائلی که غلظت برحسب ppm داده شده است، برای سادگی در فهم و حل مسائل آن را معادل $\frac{\text{mg حل شونده}}{\text{kg محلول}}$ در نظر بگیرید.

$$\Rightarrow \frac{4000 \times 10^{-3} \text{ g Ca}^{2+}}{1 \text{ kg}} = 4 \text{ g}$$

$$\Rightarrow \frac{\frac{1}{4} \text{ g Ca}^{2+}}{\frac{40}{10}} = \frac{x \text{ g CaBr}_2}{200} \Rightarrow x = 20 \text{ g}$$

ابتدا معادله واکنش را موازنه می‌کنیم:

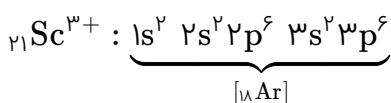
همانطور که ملاحظه می‌کنید، در این واکنش همه مواد حالت فیزیکی جامد دارند و فقط CO_2 حالت گازی داشته و ظرف واکنش را ترک می‌کند.

بنابراین تفاوت جرم جامد ثانویه و جامد اولیه دقیقاً به مقدار گاز CO_2 تولیدشده در این واکنش است. به عبارت دیگر کافی است بدون آنکه خودمان را درگیر محاسبات مربوط به درصد خلوص و بازده درصدی واکنش کنیم، از روی مقدار آهن تولیدشده، مقدار گاز CO_2 را به دست آوریم:

$$16/8 \text{ g Fe} \times \frac{1 \text{ mol Fe}}{56 \text{ g Fe}} \times \frac{3 \text{ mol CO}_2}{4 \text{ mol Fe}} \times \frac{44 \text{ g CO}_2}{1 \text{ mol CO}_2} = 9/9 \text{ g CO}_2$$

$9/9 \text{ g} = \text{جرم تولیدشده CO}_2 = \text{تفاوت جرم مواد جامد ثانویه و مواد جامد اولیه}$

فلز اسکاندیم با تشکیل یون سه بار مثبت (Sc^{3+}) به آرایش گاز نجیب می‌رسد.

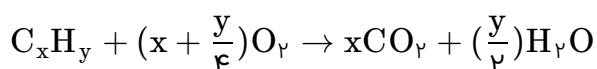
باتوجه به مقدار دانسیته آب، وزن آب برابر با ۱۱۲۵۰ گرم خواهد شد. گرمای لازم برای به جوش آوردن این آب برابر است با:

$$q = mc\Delta\theta = 11250 \times 4 \times (100 - 20) = 3600000 \text{ J} = 3600 \text{ kJ}$$

باتوجه به اینکه ۲۰٪ از گرمای سوختن آلکان به هدر رفته، می‌توان گفت ۳۶۰۰ کیلوژول معادل ۸۰٪ گرمای سوختن آلکان است؛ بنابراین گرمای سوختن آلکان برابر خواهد بود با:

$$3600 \text{ kJ} \times \frac{100}{80} = 4500 \text{ kJ}$$

از برابری گرمای سوختن آلکان و آنتالپی سوختن معلوم می‌شود یک مول آلکان در واکنش سوختن شرکت داشته است. فرمول سوختن آلکان‌ها به صورت زیر است:

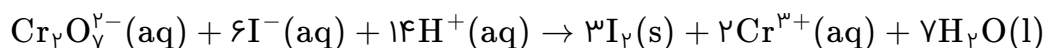

باتوجه به مقدار گرمای آزادشده به ازای یک مول کربن دی‌اکسید طی این واکنش می‌توان تعداد کربن موجود در آلکان را به دست آورد.

$$\frac{4500}{643} = 7$$

تنها آلکان موجود در گزینه دوم دارای ۷ عدد کربن است.

موازنه می‌کنیم:

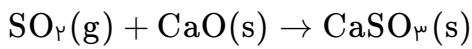
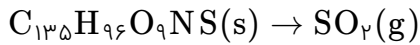
باتوجه به معادله موازنه شده در بازه زمانی که ۶ مول I_2 تولید می‌شود، می‌بایست ۱۴ مول H_2O تولید شود.

$$14 \text{ mol } H_2O \times \frac{18 \text{ g}}{1 \text{ mol } H_2O} = 252 \text{ g } H_2O$$

میزان تغییرات جرم H_2O باید ۲۵۲ گرم باشد.

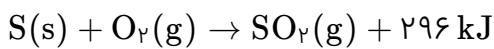
$$1 \text{ mol سنگ} \times \frac{1906 \text{ g سنگ}}{1 \text{ mol سنگ}} \times \frac{30 \text{ kg}}{1 \text{ g سنگ}} \times \frac{0.104 \text{ g } CO_2}{1 \text{ kg}} \times \frac{1 \text{ mol } CO_2}{44 \text{ g } CO_2} = x \Rightarrow x = 135$$

باتوجه به فرمول کلی زغال سنگ از سوختن هر مول از آن، ۱ مول آلایندۀ $\text{SO}_2(\text{g})$ تولید می‌شود. از سویی برای به دام انداختن هر مول $\text{SO}_2(\text{g})$ به ۱ مول $\text{CaO}(\text{s})$ نیاز است.

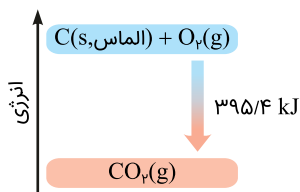
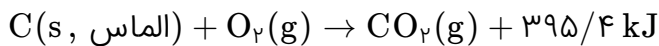

بنابراین به ازای هر مول زغال سنگ به ۱ مول CaO نیاز است.

$$\frac{10^6 \text{ g زغال سنگ}}{1 \times 1906 \text{ g زغال سنگ}} = \frac{? \text{ g CaO}}{1 \times 56 \text{ g CaO}} \Rightarrow ? = 2/94 \times 10^4 = 29/4 \text{ kg}$$

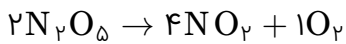

$$\frac{\text{گرما ناخالص گوگرد} \times \frac{P}{100}}{\text{جرم مولی} \times \text{ضریب}} = \frac{\text{گرما}}{|\Delta H|} \Rightarrow \frac{1 \text{ g} \times \frac{64}{100}}{1 \times 32} = \frac{q}{296} \Rightarrow q = 5/92 \text{ kJ}$$

همان طور که مشاهده می‌شود سطح انرژی فرآورده از واکنش‌دهنده‌ها کمتر است، پس فرآورده واکنش پایداری بیشتری از واکنش‌دهنده‌ها دارد.

معادله موازنه شده واکنش:

جرم اولیه N_2O_5 : m_1 جرم مصرف شده N_2O_5 : m_2

$$? \text{ g NO}_2 : m_2 \text{ g N}_2\text{O}_5 \times \frac{1 \text{ mol N}_2\text{O}_5}{108 \text{ g N}_2\text{O}_5} \times \frac{4 \text{ mol NO}_2}{2 \text{ mol N}_2\text{O}_5} \times \frac{46 \text{ g NO}_2}{1 \text{ mol NO}_2} = 0.85 m_2 \text{ g NO}_2$$

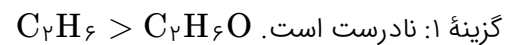
$$? \text{ g O}_2 : m_2 \text{ g N}_2\text{O}_5 \times \frac{1 \text{ mol N}_2\text{O}_5}{108 \text{ g N}_2\text{O}_5} \times \frac{1 \text{ mol O}_2}{2 \text{ mol N}_2\text{O}_5} \times \frac{32 \text{ g O}_2}{1 \text{ mol O}_2} = 0.148 m_2 \text{ g O}_2$$

جرم N_2O_5 باقی مانده = اختلاف جرم فرآورده‌ها

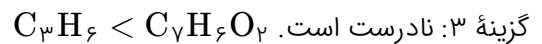
$$0.85 m_2 - 0.148 m_2 = m_1 m_2 \Rightarrow 1/702 m_2 = m_1$$

$$\text{بازده درصدی} = \frac{\text{جرم N}_2\text{O}_5 \text{ مصرف شده}}{\text{جرم N}_2\text{O}_5 \text{ اولیه}} \times 100 = \frac{m_2}{m_1} \times 100 = \frac{m_2}{1/702 m_2} \times 100 \approx 70.2\%$$

در مقایسه اندازه آنتالپی سوختن دو ترکیب آلی هرچه شمار اتم‌های C و H بیشتر باشد، گرمای آزاد شده بیشتر است. از سویی گرمای آزاد شده از سوختن هر اتم کربن بیشتر از گرمای آزاد شده از سوختن هر اتم هیدروژن است؛ بنابراین:

زیرا گرمای آزاد شده از سوختن آلکان در مقایسه با الکل هم‌کربن با آن بیشتر است.

گزینه ۴: درست است. شمار اتم‌های هیدروژن در گلوکز ($\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6$) از شمار اتم‌های هیدروژن در آسپرین بیشتر است ولی شمار اتم‌های کربن در آسپرین بیشتر است، ولی با توجه به اینکه اهمیت اتم‌های C از H بیشتر است، پس گرمای آزاد شده از سوختن آسپرین بیشتر است.

روغن‌های مایع را به دلیل جلوگیری از تابش نور و افزایش زمان ماندگاری و کیفیت مواد غذایی در ظرف‌های مات و کدر نگهداری می‌کنند.

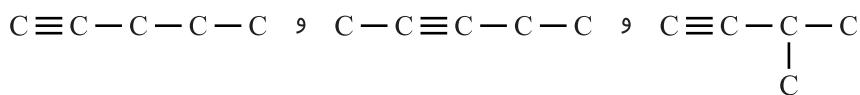
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: نادرست. با حذف اکسیژن از محیط نگهداری مواد غذایی و خوراکی‌ها، می‌توان زمان ماندگاری و کیفیت مواد غذایی را افزایش داد.

گزینه ۲: نادرست. با افزودن محلول سدیم کلرید به محلول نقره نیترات، رسوب سفیدرنگ سدیم کلرید به سرعت تشکیل می‌شود.

گزینه ۴: نادرست. سینتیک شیمیایی، شاخه‌ای از علم شیمی است که به بررسی آهنگ تغییر شیمیایی در واکنش‌ها و عوامل مؤثر بر این آهنگ می‌پردازد.

فرمول ساختاری آلکین‌ها با فرمول مولکولی C_5H_8 به صورت زیر است:

ابتدا با توجه به درصد خلوص کلسیم کربنات، مقدار گرم ناخالصی آن را محاسبه می‌کنیم:

$$\frac{10}{100} \times 100 \text{ g CaCO}_3 = 10 \text{ g CaCO}_3 \text{ ناخالصی} \Rightarrow \text{این ۱۰ گرم وارد واکنش نمی‌شود}$$

بنابراین به اندازه $g \frac{25}{2} - 10 = 35/2$ کلسیم اکسید جامد از واکنش در عمل تولید می‌گردد. حال به محاسبه مقدار نظری کلسیم اکسید می‌پردازیم:

$$\begin{aligned} ? \text{ g CaO} &= 100 \text{ g CaCO}_3 \times \frac{90 \text{ g CaCO}_3 \text{ خالص}}{100 \text{ g CaCO}_3 \text{ ناخالص}} \times \frac{1 \text{ mol CaCO}_3}{100 \text{ g CaCO}_3} \times \frac{1 \text{ mol CaO}}{1 \text{ mol CaCO}_3} \\ &\times \frac{56 \text{ g CaO}}{1 \text{ mol CaO}} = 50/4 \text{ g CaO} \end{aligned}$$

$$\text{بازده درصدی} = \frac{\text{مقدار عملی}}{\text{مقدار نظری}} \times 100 = \frac{25/2}{50/4} \times 100 = 50$$

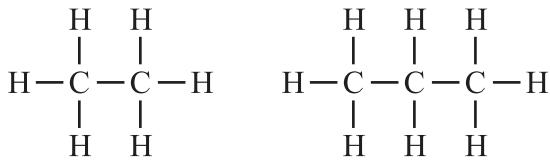
گرمای لازم برای تغییر دمای ماده A از $23^\circ C$ به $48^\circ C$:

$$Q = mc\Delta\theta = 1000 \times 0/8 \times (48 - 23) = 20000 \text{ J}$$

$$? \text{ g Al} = 20000 \text{ J} \times \frac{1 \text{ kJ}}{1000 \text{ J}} \times \frac{2 \text{ mol Al}}{216 \text{ kJ}} \times \frac{27 \text{ g Al}}{1 \text{ mol Al}} = 5 \text{ g Al}$$

ساختار گسترده اتان و پروپان به صورت زیر است:

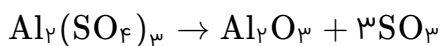
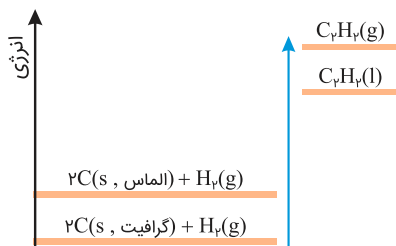
اگر آنتالپی پیوند C - C و C - H را به ترتیب x و y کیلوژول در نظر بگیریم، آنگاه:

$$\left. \begin{array}{l} x + 6y = 2820 \\ 2x + 8y = 3992 \end{array} \right\} \Rightarrow \left. \begin{array}{l} -2x - 12y = -5640 \\ 2x + 8y = 3992 \end{array} \right\} \Rightarrow -4y = -1648$$

$$\Rightarrow y = 412, x = 348$$

بنابراین تفاوت آنتالپی‌های دو پیوند برابر با ۶۴ کیلوژول است.

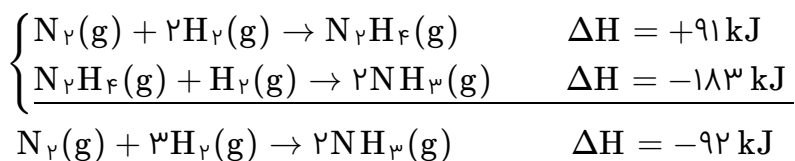
هرچه واکنش‌دهنده‌ها پایدارتر و فرآورده‌ها ناپایدارتر باشند، گرمای موردنیاز برای انجام واکنش بیشتر است.

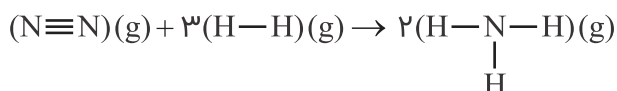
$$\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3 = (27 \times 2) + (32 \times 3) + (16 \times 12) = 342 \text{ g.mol}^{-1}$$

$$\text{Al}_2\text{O}_3 = (27 \times 2) + (16 \times 3) = 102 \text{ g.mol}^{-1} \Rightarrow (1-x)342 = 102x \Rightarrow x = \frac{342}{444} \times 100 = 77\%$$

واکنش اول را وارونه کرده و با واکنش دوم جمع می‌کنیم:

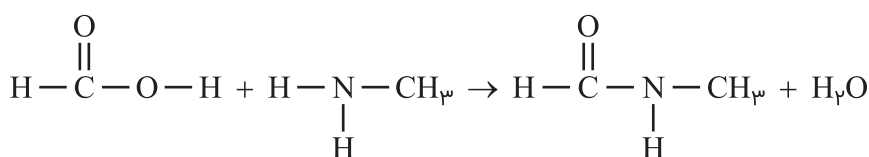

آنتالپی پیوند $\text{N} - \text{H}$ را برابر با x در نظر می‌گیریم:

$$\Rightarrow -92 = [946 + 3(436)] - [6x] \Rightarrow -6x = -2346 \Rightarrow x = 391 \text{ kJ} \cdot \text{mol}^{-1}$$

ساده‌ترین آمین، $\text{CH}_3 - \text{NH}_2$ و ساده‌ترین کربوکسیلیک اسید، $\text{H} - \text{COOH}$ است؛ بنابراین معادله واکنش این دو ماده به صورت زیر است:

الف) نادرست است. جرم مولی آمید تشکیل شده برابر با ۵۹ گرم است.

ب) درست است. در ساختار آن یک اتم H به اتم N متصل است. از این رو می‌تواند با مولکول‌های آب، پیوند هیدروژنی دهد.

پ) نادرست است.

$$\frac{\text{شمار جفت‌الکترون‌های پیوندی}}{\text{شمار جفت‌الکترون‌های ناپیوندی}} = \frac{9}{3} = 3$$

ت) درست است. در اسید آلی باید ۲ پیوند $\text{C} - \text{O}$ و $\text{O} - \text{H}$ و در آمین یکی از پیوندهای $\text{N} - \text{H}$ باید شکسته شود تا پیوند جدید $\text{C} - \text{N}$ در آمید تشکیل شود؛ پس مجموع آنتالپی‌های پیوند در واکنش‌دهنده‌ها از آمید بیشتر است.

